

Temeljem članka 24. točka 2. i 114. stavak 2. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), Općinsko vijeće općine Posušje, na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

ODLUKU
o usvajanju Strategije razvoja općine Posušje
2014-2023. godine (revidirana za razdoblje 2019-2023)

Članak 1.

Usvaja se Strategija razvoja općine Posušje 2014-2023. godine (revidirana za razdoblje 2019-2023) koju je izradio Općinski razvojni tim.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke je Strategija razvoja općine Posušje 2014-2023. godine (revidirana za razdoblje 2019-2023) i ista će se objaviti u Službenom glasniku općine Posušje.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu idući dan od dana objave u Službenom glasniku općine Posušje.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-02-94/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Strategija razvoja općine Posušje
2014-2023
(Revidirana za razdoblje 2019-2023)

Posušje, kolovoz 2019.

I - Sadržaj

I - Sadržaj.....	310
II - Uvod.....	311
III - Metodologija.....	312
IV - Strateška platforma.....	313
IV.1. - Kratak pregled ključnih izmjena socio-ekonomskog stanja u odnosu na prethodni razdoblje implementacije.....	313
Zemljopisni položaj i karakteristike.....	313
Demografska kretanja i karakteristike	313
Dijspora (migracije).....	314
Pregled stanja u lokalnom gospodarstvu.....	314
Pregled stanja u društvenom razvoju	321
Stanje javne infrastrukture i javnih usluga.....	325
Prostorno-planska dokumentacija.....	327
Analiza proračuna	327
IV.2. - Strateško fokusiranje	330
SWOT analiza	330
Strateški pravci razvoja općine Posušje	332
IV.3. - Vizija i strateški ciljevi.....	333
V - Sektorski planovi razvoja.....	334
V.1. Usklađenost, komplementarnost i međusobni utjecaj sektorskih planova	334
V.2. Plan lokalnog ekonomskog razvoja	334
V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima	334
V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina.....	335
V.2.3. Inicijative međuopćinske suradnje.....	335
V.2.4. Programi, projekti i mjere	336
V.3. Plan društvenog razvoja	336
V.3.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima	337
V.3.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina.....	337
V.3.3. Inicijative međuopćinske suradnje.....	338
V.3.4. Programi, projekti i mjere	338
V.4. Plan zaštite okoliša.....	339
V.4.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima	339
V.4.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina.....	340
V.4.3. Inicijative međuopćinske suradnje.....	340
V.4.4. Programi, projekti i mjere	341
VI. OPERATIVNI DIO	342
VI.2. Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2)	342
VI.2. Plan organizacionih i ljudskih kapaciteta za implementaciju, praćenje i vrednovanje strategije.....	351

II - Uvod

Strategija Integriranog razvoja 2014-2023 ključni je strateški dokument općine Posušje, koji treba da potiče budući rast i razvoj zajednice. Strategija je izrađena kao okvir za definiranje budućih zajedničkih ciljeva, poticanje lokalnih snaga, ali i kao odgovor na izazove budućeg razvoja općine. Strategiju razvoja općine Posušje izradio je Općinski razvojni tim, kojeg je imenovao Općinski načelnik uz sudjelovanje predstavnika javnog, privatnog i nevladinog sektora. Strategija integriranog lokalnog razvoja općine Posušje za razdoblje 2014-2023 godina usvojena je od strane Općinskog vijeća 5. lipnja 2014. godine.

Tijekom 2018. godine, sukladno MIPRO metodologiji izvršena je srednjoročna evaluacija Strategije čiji su rezultati predstavljali ulazne informacije neophodne za proces revizije Strategije.

Revizija Strategije podrazumijeva proces vođen prema načelima planiranja u skladu sa MIPRO metodologijom, uvažavajući najvažnije zaključke i preporuke provedene srednjoročne evaluacije:

- Svi strateški pravci i strateški ciljevi su bili relevantni prilikom izrade strategije i još uvijek su relevantni za sljedeće plansko razdoblje. Potrebno je više pažnje posvetiti izboru realnijih projekata uzimajući u obzir dostupne mogućnosti financiranja te odrediti pokazatelje uspjeha po strateškim ciljevima.
- Izvršiti bolji i realniji izbor projekata na temelju analize dostupnih financijskih mogućnosti.
- Prilikom revizije Strategije postaviti SMART pokazatelje po strateškim ciljevima.
- Prilikom revizije Strategije revidirati ishode po sektorskim ciljevima.
- Sukladno definiranim strateškim pokazateljima i sektorskim ishodima izabrati odgovarajuće projekte koji će se moći mjeriti SMART pokazateljima.
- Obratiti pažnju na koherentnost projekata, sektorskih ishoda i pokazatelja po strateškim ciljevima.
- Pronaći bolje rješenje za upravljanje razvojnim procesima posebno u segmentu poslovne infrastrukture.
- Jačati kapacitete svih službi u segmentu upravljanja razvojem a uvelike je potrebno osnažiti kapacitete Odsjeka za razvoj ili formirati Službu za razvoj koja bi onda imala ulogu JURA i vodila sve procese.

III - Metodologija

U reviziji Strategije korištena je standardna Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MIPRO), koja je prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlada za izradu lokalnih razvojnih strategija. Vodeća načela na kojima se temelji revizija Strategije razvoja su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao načelo integrira gospodarski aspekt i aspekt zaštite okoliša, dok načelo socijalne uključenosti podrazumijeva jednake prilike za sve i jednakost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih skupina stanovništva. Revidiranu Strategiju karakterizira integracija (što znači da su gospodarski, društveni i aspekt zaštite okoliša promatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participativnost (svi zainteresirani dionici su angažirani i doprinijeli su reviziji Strategije).

Proces revizije Strategije, koji je iniciran od strane načelnika Općine i podržan od strane Općinskog vijeća uz osiguranu potporu Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDLP), koji je zajednički projekat Švicarske vlade i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP-a), izveden je uključivanjem radnih tijela – Općinskog razvojnog tima (ORT), sektorskih skupina za ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštitu okoliša i Partnerske skupine (PG).

Proces je operativno vodio Općinski razvojni tim uz pomoć sektorskih radnih skupina te uz sudjelovanje Partnerske skupine – konzultativnog tijela koje čine predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora.

Polazna točka za reviziju Strategije je srednjoročna evaluacija Strategije. Reviziju strateške platforme, koja obuhvaća socio-ekonomsku analizu, strateške pravce razvoja, viziju razvoja i strateške ciljeve razvoja uradio je ORT. Reviziju sektorskih planova razvoja ekonomije, društva i zaštite i okoliša izradile su za tu svrhu formirane sektorske radne skupine, koje su činili članovi ORT-a i PG, uz intenzivan rad ORT-a. U završnom dijelu procesa, ORT je, na temelju načela integracije, objedinio i uskladio revidirane sektorske dokumente, te pripremio okvirne trogodišnje planove provedbe, uključujući i plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala neophodnih za provedbu Strategije. Financijski okvir Strategije je usklađen sa općinskim proračunom i realnim mogućnostima za korištenje sredstava iz vanjskih izvora.

IV - Strateška platforma

IV.1. - Kratak pregled ključnih izmjena socio-ekonomskog stanja u odnosu na prethodni razdoblje implementacije

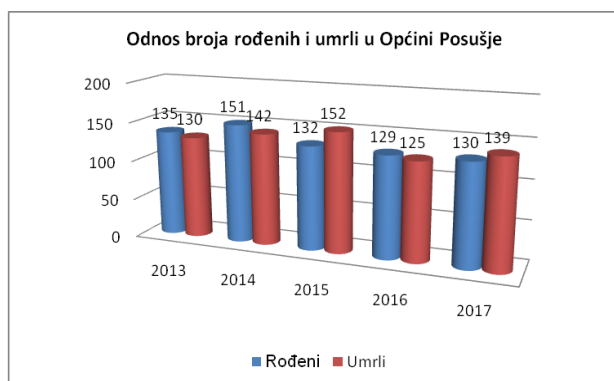
U revidiranoj Strateškoj platformi dan je sažeti pregled ključnih izmjena socio-ekonomskog stanja u 2017/2018. godini u odnosu na stanje iz 2013. godine, nastalih kao rezultat provedbe Strategije, kao i uslijed djelovanja vanjskih čimbenika, to jest čimbenika van obuhvata Strategije.

Zemljopisni položaj i karakteristike

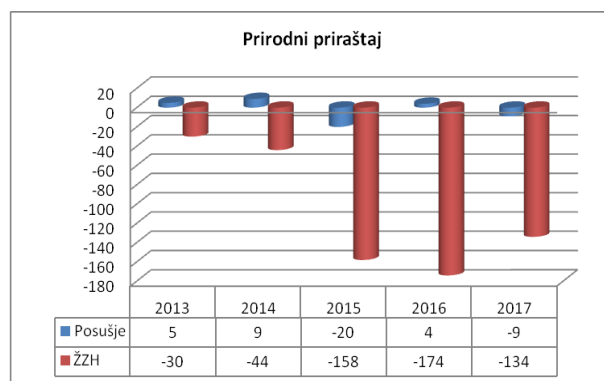
Posušje je grad i općina u Zapadnohercegovačkoj županiji u Bosni i Hercegovini, koja zauzima površinu od 461 km². Posušje je udaljeno 29 km od Širokog Brijega, 54 km od Mostara, 10 km od Imotskog, te 71 km od Makarske. U razdoblju od usvajanja strategije 2013. godine do njenog ažuriranja nije bilo promjena koje bi utjecale na zemljopisni položaj ili karakteristike.

Demografska kretanja i karakteristike

Broj stanovnika u Općini Posušje prema popisu stanovništva iz 2013. godine iznosi 20.477, dok prema službenim statističkim podacima koje vodi Federalni zavod za statistiku procjena broja prisutnog stanovništva u Općini Posušje u 2017. godini iznosi 20.324. Glede prirodnog kretanja stanovništva u proteklih 5 godina (od 2013. do 2017.) možemo vidjeti kako je stopa prirodnog priraštaja u Općini Posušje veća nego na razini Županije. Umrlih je u Općini Posušje bilo više nego rođenih samo u 2015. i 2017. godini dok je u ostale dvije godine prirodni priraštaj na razini onog iz 2013. godine.

Slika 1 – Odnos broja rođenih i umrlih (Izvor: FZS)

Slika 2 – Prirodni priraštaj (Izvor: FZS)

Migracijski trendovi su negativni. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2017. godini je migracijski saldo bio -19, dok je u 2013. godini bio -54. Broj odseljenih osoba u proteklih pet godina ima trend smanjenja. Broj odseljenih se u 2017. godini smanjio za 31% u odnosu na 2013. godinu. Međutim, realno stanje u odnosu na statističke podatke je vidno drukčije. Naime, iako nema preciznih podataka o odlasku pretpostavlja se kako je u 2017. i 2018. odselilo dosta obitelji, ali njihov odlazak zbog različitih razloga nije službeno evidentiran.

Također, prema podacima iz Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa u posljednjih pet školskih godina, tj. od 2013/14 do 2018/19 ukupno se iz škole ispisalo 107 djece koji su kao razlog naveli preseljenje u neku drugu državu izvan BiH. Najveći broj ispisanih bio je u 2015/16 godini (27), dok je taj broj u 2013/14 bio 9, a u 2018/19 je iznosio 13.

Tabela 1 – Broj odseljenih (Izvor: FZS)

Odseljeni	2013	2014	2015	2016	2017
Široki Brijeg	239	200	165	185	228
Ljubuški	206	320	191	164	176
Grude	122	95	113	115	79
Posušje	119	90	83	91	82
ŽZH	686	705	552	555	565

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku od ukupnog broja odseljenih iz Općine Posušje, u 2017. godini je 25,6% odseljeno u inozemstvo. U odnosu na ostale jedinice lokalne samouprave u ŽZH, kao i u odnosu na ŽZH, Općina Posušje ima najveći postotak odseljenih u inozemstvo. Iako je u 2017. ovaj postotak manji nego u 2013. godini bilježi se povećanje u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 2 - Postotak odseljenih u inozemstvo (Izvor: FZS)

% odseljenih u inozemstvo	2013	2014	2015	2016	2017
Široki Brijeg	20,1	19,5	18,2	20,5	11,4
Ljubuški	39,8	58,4	25,7	36,6	22,7
Grude	48,4	34,7	31,0	27,0	20,3
Posušje	42,0	33,3	22,9	20,9	25,6
ŽZH	34,8	41,0	24,1	26,7	18,2
FBiH	8,8	10,9	10,4	11,1	12,5

Dijaspora (migracije)

Općina Posušje nema službenu bazu podataka o dijaspori te se svaki podatak vezan za dijasporu temelji na slobodnoj procjeni koja zasigurno ne odstupa mnogo od stvarnih podataka.

Od 2014. godine Općina provodi i jedan projekt vezan za dijasporu, a to je D4D (Diaspora for development). U 2018. u općinu Posušje je investiralo poduzeće Energo d.o.o. čiji je vlasnik iz dijaspore te se ova investicija kategorizira kao investicija iz dijaspore, a u 2014/2015 godini kroz isti projekat uspostavljena je Braniteljska zadruga koja je postala značajan čimbenik i suradnik svima koji se bave proizvodnjom i preradom ljekovitog bilja. U sljedećom razdoblju općina planira nastaviti organizaciju poslovnih susreta sa dijasporom kako bi se promovirali lokalni potencijali, mogućnosti za ulaganje i transfer znanja.

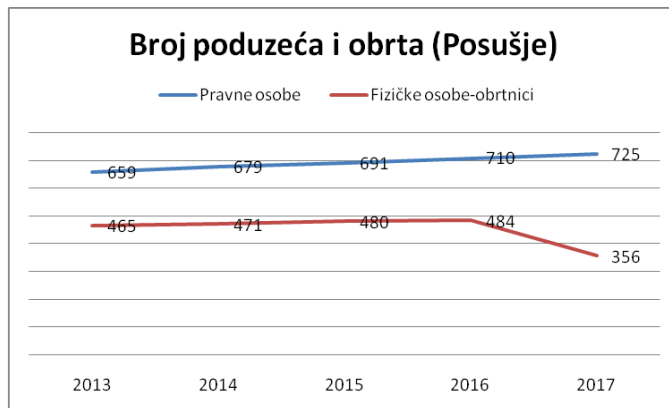
Pregled stanja u lokalnom gospodarstvu

Gospodarstvo Općine Posušje posljednjih pet godina bilježi pozitivne trendove. Za potrebe revizije strategije prikazat ćemo gospodarstvo Općine Posušje u proteklih pet godina, odnosno od 2013. do 2017. godine, kroz sljedeće pokazatelje: broj i struktura gospodarskih subjekata, prihodi, vanjskotrgovinska razmjena turizam i poljoprivreda.

Broj i struktura gospodarskih subjekata

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj poduzeća u posljednjih pet godina odnosno u 2017. godini u odnosu na 2013. godinu je porastao za 9%. Od ukupnog broja poduzeća (725) najveći udio je trgovine (34%), pa potom uslužne djelatnosti (15%). Na trećem mjestu je prerađivačka industrija (13%). Struktura gospodarstva se nije značajnije promijenila u odnosu na 2013. godinu.

Broj obrta u 2017. godini je iznosio 356 i manji je za 23% u odnosu na 2013. godinu, kada ih je bilo 465. Broj obrta je od 2013. godine do 2016. godine rastao dok je u 2017. godini pao. Smanjenje broja obrta posljedica je pada gospodarske aktivnosti što je povezano sa iseljavanjem radno aktivnog stanovništva s područja općine Posušje. U strukturi obrta je kao i kod strukture poduzeća najviše zastupljena trgovina sa 29%, te potom ugostiteljstvo 28%, a na trećem mjestu je prerađivačka industrija sa 10%.

Slika 3 – Broj poduzeća i obrta u Općini Posušje (Izvor: FZS)

Od ukupnog broja poduzeća koja su predala završne račune iz Općine Posušje za 2017. godinu (278), najveći broj poduzeća bavi se trgovinom na veliko i malo (djelatnost grane G) 40%. Slijedi prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 18%, a na trećem mjestu najzastupljenijih djelatnosti nalazi se građevinarstvo (djelatnost grane F) sa 8%.

U tvrtkama koje su predale završne račune za 2017. godinu u Općini Posušje ukupno je zaposleno 3310 zaposlenih. Najveći broj zaposlenih je u trgovini na veliko i malo (djelatnost grane G) 43%. Na drugom mjestu po broju zaposlenih je prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 18%, a slijedi je umjetnost, zabava i rekreacija (djelatnost grane R) sa 16%.

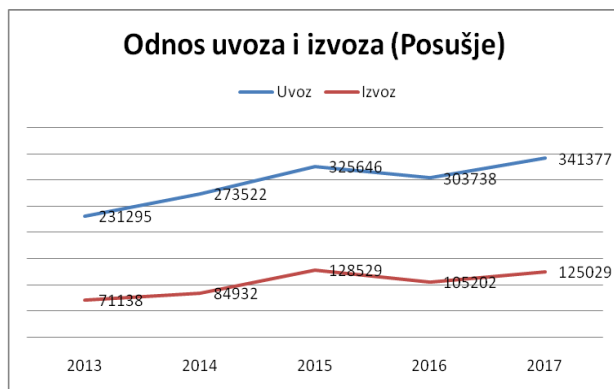
Od ukupnog broja poduzeća koja su predala završne račune za 2017. godinu (278) samo 6 ih ima preko 100 zaposlenih od čega 1 poduzeće ima preko 500 zaposlenih. Iznad 50 zaposlenih ima 15 poduzeća što je 5% poduzeća. Najviše poduzeća ima do 10 zaposlenih i to 223 poduzeća što je 80% ukupnog broja poduzeća.

Udruga gospodarstvenika Posušje kao jedino organizirano udruženje gospodarstvenika u Posušju okuplja 45 članova od kojih jedan član posluje u Republici Hrvatskoj. Članovi Udruge su u 2017. godini ostvarili 700.253.445 KM prihoda što je porast za 9% u odnosu na u 2016. godinu (podaci za prethodne godine nisu dostupni) i što čini 83% prihoda svih gospodarskih društava koji su predali završne financijske račune za 2017. godinu. Broj zaposlenih u gospodarskim društvima koji su članovi Udruge je u 2017. godini bio 1995 što je povećanje za 5% u odnosu na 2016. godinu. Od ukupnog broja zaposlenih u Općini Posušje u poslovnim subjektima koji su predali završne financijske račune za 2017. godinu članovi Udruge gospodarstvenika zapošljavaju 60% ukupnog broja zaposlenih. Dobit članova Udruge gospodarstvenika u 2017. bila je 48.746.119 KM, što je 1 posto manje nego u 2016. i predstavlja 76 % dobiti svih poslovnih subjekata iz Općine Posušje koji su predali završne financijske račune za 2017. godinu (64.299.662).

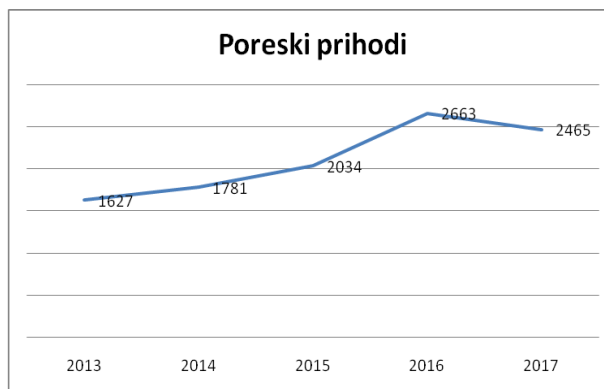
Vanjskotrgovinska razmjena i prihodi

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku Općina Posušje u proteklih pet godina bilježi rast i izvoza i uvoza. Izvoz je u 2017. godini u odnosu na 2013. godinu porastao za 43%. Proizvodi koji se najviše izvoze su razne vrste kablova (instalacijske žice i vodovi za fiksna polaganja, fleksibilni vodovi i kabeli, energetski kabeli do 1kV, signalni kablovi), cijevi, fleksibilne ambalaže te vrećice i

folije. Prema podacima od poduzeća koja su predala završne financijske račune za 2017. godinu u Općini Posušje, od ukupnog iznosa izvoza (177.729.688 KM), najviše izvoza stvara prerađivačka industrija (djelatnost grane C) 77%. Na drugom mjestu nalazi se građevinarstvo (djelatnost grane F) sa 18%, a na trećem mjestu po visini izvoza je prijevoz i skladištenje (djelatnost grane H) sa 3%.

Slika 4 - Odnos uvoza i izvoza (Izvor: FZS)

Slika 5 - Porezni prihodi u tisućama, općina Posušje (Izvor: FZS)

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku poreski prihodi u Općini Posušje u proteklih pet godina imaju trend rasta osim u 2017. godini kada su prihodi u odnosu na 2016. godinu pali za 7%. Poduzeća iz Općine Posušje koja su predala završne financijske račune za 2017. godinu ostvarile su u 2017. ukupno 839.264.424 KM prihoda. Najviše prihoda dolazi od djelatnosti trgovine na veliko i malo (djelatnost grane G) 58%, a slijedi je prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 31%. Na trećem mjestu po visini prihoda su prijevoz i skladištenje (djelatnost grane H) i umjetnost, zabava i rekreacija (djelatnost grane R) sa 3%, te nema velikih odstupanja u odnosu na 2013. godinu po pitanju strukture prihoda.

Dobit koju su ostvarila ova poduzeća u 2017. godini iznosi 64.299.662 KM. Od ukupno ostvarene dobiti najveća dobit je ostvarena u prerađivačkoj industriji (40%), potom u trgovini 38%, zatim u djelatnosti grane R (Umjetnost, zabava i rekreacija) 13%.

Poslovno okruženje

Općina Posušje je 2017. godine dobila BFC certifikat (Business Friendly Certificate) čime je certificirana kao općina s povoljnim poslovnim okruženjem. U Općini Posušje postoje dvije poduzetničke zone koje su u funkciji:

- Poduzetnička zona Osrdak. Zona se nalazi uz magistralni put Posušje – Mostar, na 2 km od centra Općine, prostire se na 13,74 ha i ima 24 parcele. PZ Osrdak je namijenjena za proizvodne aktivnosti. U zoni trenutno posluju 4 poduzetnika koji zapošljavaju 103 zaposlena.
- Poduzetnička zona Vlaka – Poduzetnička zona Vlaka nalazi se uz magistralni put Posušje – Tomislavgrad i na udaljenosti od 6 km od urbanog dijela Općine. Prostire se na 30 ha, a predviđena je za proizvodna poduzeća u industrijama plastike, eksploatacije i obrade kamena, građevinarstvu i drugim srodnim djelatnostima. U Zoni trenutno posluje 10 poduzetnika, koji zapošljavaju 200 djelatnika.

Pored ove dvije poslovne zone u Općini Posušje je kroz strateške intervencije u funkciju stavljen Logistički centar s registriranom fondacijom TPP (Tehnološki park Posušje) koji se nalazi u Poslovnoj zoni Osrdak koji je opremljen sa 4 CNC stroja za obradu metala i plastike. Nabavljena CNC oprema će služiti za izvođenje praktičnog dijela nastave za učenike smjera CNC operater u Srednjoj strukovnoj školi. Osim učenicima, nabavljenu opremu će moći koristiti i privatna poduzeća iz sektora metala i plastike. U Logističkom centru su smještena 2 stanara. Općina je za dobivanje BFC certifikata morala ispuniti sve zahtjevne uvijete koje su specificirani u kriterijima za dobivanje certifikata. Općina je kroz

godine radila na uređenju poslovne zone Osrdak kako bi zona imala uređenu infrastrukturu čime se stvaraju uvjeti za dodatne investicije. Samim time kroz projekt IPA CBC asfaltirano je 1km dionice koja ide kroz zonu, postavljena su rasvjetna tijela i signalizacija. Također, Općina je podupirala inovacije i projekt kamena koji izravno utječu na poduzetnike i stanje u općini. Važno je napomenuti i to kako je Općina tijekom provedbe strategije izradila Studiju višenamjenskog vrednovanja poljoprivrednog zemljišta na području općine Posušje u suradnji s Agronomskim i prehrambeno-tehnološkim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, a koja je dostupna na web stranici Općine Posušje. Ta studija omogućila je brzo i učinkovito pregledavanje pogodnih zemljišta za uzgoj određene kulture na području općine Posušje.

Turizam

Po pitanju turizma Općina Posušje bilježi lagani napredak iako se ne može govoriti o značajnijim gospodarskim rezultatima. U proteklom razdoblju Općina Posušje svake godine sudjeluje na sajmovima kako bi prezentirala proizvode domaćih proizvođača i svoju turističku ponudu (Baška Voda, Mostar). Također, Općina je pokrenula ili sudjelovala u projektima razvoja turizma prvenstveno kroz EU financirane projekte. Tako su tijekom 2017. i 2018. godine uspješno provedena 2 projekta iz područja unaprjeđenja turističkih potencijala općine Posušje, u okviru kojih je uređeno kamp područje u Masnoj Luci, te je nabavljena oprema za organizaciju festivala i sajmova (šandovi, šatori, grijalice). Također, nabavljena je i API komora koja je postavljena u blizini Tribistova i u kojoj posjetitelji mogu dobiti više informacija kao i doživjeti blagodati API komore, odnosno zdravstvenog efekta kojeg ona nudi. Također, kad je riječ o planinarskom domu i tu su se dogodili određeni pomaci, odnosno radi se kontinuirano na uređenju i završetku izgradnje Planinarskog doma. Nabavljena je sanitarna oprema i namještaj za sobe, a uređivan je i prostor ispred Planinarskog doma. Još predstoji završno unutarnje uređenje i opremanje kako bi se objekt u cijelosti stavio u funkciju. Općina je u segmentu razvoja i promocije turizma razvila i dobru međuopćinsku suradnju i to prvenstveno kroz zajedničku provedbu projekata sa općinama Tomislavgrad, Jablanica i Prozor Rama tijekom 2017. i 2018. godine.

Općina je dodatno mapirala i identificirala ključne turističke resurse koji su podloga za budući razvoj turističke ponude:

- Park prirode Blidinje - Park prirode Blidinje osim brojnih prirodnih ljepota sadrži i zanimljive zabavne i edukativne događaje koji privlače sve veći broj turista i zaljubljenika u prirodu. U tijeku uređenje prvog kampa u Masnoj Luci u Parku prirode Blidinje kojim će upravljati HPD „Pločno“ i koje će biti u sastavu Planinarskog doma u Masnoj Luci. Od rekreativnog sadržaja Blidinje nudi: biciklizam, jahanje, planinarenje, skijanje, quad ture, kajak i ostalo. Do sada je uređeno 53,6 km planinarskih staza koje vode na vrh Pločno kao i na vrh Vran planine.
- Kanjon Brina (Ričina) – Kanjon Brine ima uređenu planinarsku stazu koja polazi od nekropole stećaka i završava u blizini jezera Tribistovo na kojem se nalazi izletišta. Također, na ovom se potezu nalazi i Šimića pećina. Planinarska staza je ukupne dužine 7,5 km, a postoji mogućnost uređenja MTB staze kao i zip line, te ostalih pustolovnih sadržaja, kako bi se upotpunila turistička infrastruktura i ponuda.
- Vodopad Žukovica - Izvire u zaseoku Osoje koje se nalazi selu [Zagorje](#) kod [Posušja](#). Teče kroz Zagorje gdje neki stanovnici toga sela koji žive uz njezin vodotok koriste njezinu vodu za zalijevanje povrtlarskih i ratarskih kultura na svojim njivama. Ovo područje prepoznali su još prije deset tisuća godina naši preci koji su bili nastanjeni u pećini, danas poznatoj kao Žukovačka pećina koja se nalazi do samog vodopada. Netaknuta priroda, hladna i pitka voda, miris trava i cvrkut ptica – savršeno je to mjesto za odmor.
- Nekropola stećaka Bare - Nekropola Donje Bare nalazi se na jugozapadnim padinama planine Čvrsnice. Nekropola je i nacionalni spomenik Bosne i Hercegovine, čini je 26 stećaka.

- Lokalitet Ričina - Ričina je značajan arheološki lokalitet na kojem je postojao kontinuitet života od prapovijesti, tako se na njemu nalazi prapovijesni tumulus, zatim srednjovjekovna nekropola stećaka do novijeg doba u kojem je izgrađen kameni most.
- Lokalitet Brižak - O iznimnom značaju Posuškog Gradca u kasnoantičkom razdoblju svjedoči nam otkrivena ranokršćanska dvojna bazilika, koja se nalazi na lokalitetu Brižak unutar aktivnog katoličkog groblja. Bazilika se sastoji od sjeverne – veće i južne – manje crkve. Za nju je karakteristična kriptna ili grobnica na svod koja se nalazi unutar veće crkve.

Također, u Općini Posušje su aktivne sljedeće organizacije koje se na izravan ili neizravan način vežu za turizam i koje su partneri u razvoju turizma:

- Hrvatsko planinarsko društvo „Pločno“ –aktivno u uređenju planinarskih staza i gradnji planinarskog doma i kampa u Masnoj Luci.
- Udruga Visit Blidinje“ – aktivna u segmentu promocije Blidinja
- Golf klub Posušje „Topala“ – aktivni u razvoju i promociji golfa. Od 2013. godine dodatno uredili golf teren.
- Biciklistički klub „Pony“ - aktivno u organizaciji biciklističkih događanja.

Od smještajnih kapaciteta u Općini Posušje ukupno ima 86 ležajeva. U 2017. godini je službeno ostvareno 310 noćenja što je porast u odnosu na 2013. preko 200% (u 2013. godini je bilo oko 100 noćenja). Međutim, još uvijek se ne može govoriti o turističkim noćenjima već ponajviše o poslovnim ili sporadičnim noćenjima. Pored registriranih ležajeva u motelima u Općini Posušje je prisutan i jedan broj ležajeva u individualnom smještaju kao što su kuće za odmor i vikendice. Pregledom online booking servisa Bookin.com 4 su objekta registrirana na Bookingu i to 4 kuće za odmor koje su visoke kvalitete. Ovi objekti već primaju goste iz Austrije i Slovenije ali još uvijek nisu registrirani jer zakonski okvir za turizam još uvijek nije jasan i stimulativan. U tom je kontekstu pokrenut proces izrade Plana razvoja turizma u ŽZH gdje općina Posušje aktivno sudjeluje. Također, u središtu grada je i Hotel Posušje koji je u privatnom vlasništvu ali nije u funkciji.

Od značajnih manifestacija za turizam u Općini Posušje, koji na godišnjoj razini posjeti najmanje 3000 posjetitelja, i koje bilježe rast od 2013. godine mogu se izdvojiti sljedeće manifestacije od kojih su dvije nove u odnosu na 2013 godinu:

- Posuško lito - Kulturno –sportska manifestacija „Posuško lito“ održava se niz godina i s početkom ljeta postaje središte događanja u Hercegovini. U bogatom programu kroz cijelo ljeto održava se niz zabavnih, kulturnih, sportskih i drugih događaja.
- Festival klapskih pisama „Festival klapskih pisama“ je manifestacija koja se održava u sklopu „Posuškog lita“ i prvi je festival takve vrste u Bosni i Hercegovini. Festival traje 3 dana i svake godine okuplja sve veći broj izvođača. Prvi Festival klapske pjesme je organiziran 2014. godine
- Blidinje Gastro Festival koji je prvi put organiziran u 2018. godini i koji okuplja lokalne i regionalne proizvođače hrane i tradicionalnih proizvoda. Ovaj će se festival organizirati na godišnjoj razini. Festival je prvi put organiziran kroz projekt financiran od strane EU i GIZ, gdje je općina nositelj organizacije u suradnji sa lokalnim udruženjima. Blidinje Gastro Festival neće biti samo turistički događaj već i instrument okupljanja lokalnih proizvođača hrane i drugih proizvoda, te će omogućiti izravnu prodaju i poticaj stvaranju lokalnih lanaca opskrbe.
- Memorijali susret planinara u Masnoj Luci koji se organizira svake godine ispred Planinarskog doma.
- Božić u Posušju koji okuplja lokano stanovništvo u vrijeme božićnih blagdana i koji može biti odlična prilika za dodatnu promociju i uvezivanje lokalnih proizvođača.

Od sekundarne turističke infrastrukture u Općini Posušje ima oko 130 km obilježenih planinarskih staza ali još uvijek nema uvezane turističke ponude. Također, nema obilježenih biciklističkih staza kao niti druge organizirane turističke infrastrukture osim Golf igrališta Topala kojim upravlja Golf klub Topala. Igralište ima 9 rupa i uređenu klupsku kuću sa svim potrebnim sadržajima. U odnosu na 2013. godinu uređeno je oko 18 km pješačkih i planinarskih staza, te je pokrenuta izgradnja i uređenje kampa u Masnoj Luci i dodatno uređenje planinarskog doma. Golf klub Topala je dodatno uređio prihvatnu infrastrukturu na terenu (mokri čvorovi, ostave, parking i sl.).

Poljoprivreda

Prema popisu stanovništva iz 2013. godine u Općini Posušje je 1.783 domaćinstva koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost od čega je 106 domaćinstava koji prodaju proizvode na tržištu. Ako uzmemo u obzir da je prema popisu stanovništva iz 2013. godine ukupan broj domaćinstava u Općini Posušje 5.153 onda proizlazi da se 35% domaćinstava u Općini Posušje bavi poljoprivrednom djelatnošću, dok se na razini ŽZH poljoprivrednom djelatnošću bavi 38% domaćinstava. Od domaćinstava koja se bave poljoprivrednom djelatnošću samo 6% domaćinstava u Općini Posušje prodaje proizvode na tržištu, dok je to na razini ŽZH 12%.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2017. godini u Općini Posušje bilo je 37 pravnih osoba i 22 obrta iz sektora poljoprivrede, lov i šumarstvo, dok je u 2012. godini bilo 32 pravne osobe i 17 obrta (podatak za 2013. nije dostupan). Kako je vidljivo iz prethodnih brojki došlo je do povećanja broja i pravnih osoba i obrta u sektoru poljoprivrede, lova i šumarstva, odnosno zabilježen je rast pravnih osoba za 14% a broj obrta za 23%.

Ukupna površina zemljišta koja se koristi od strane poljoprivrednih gospodarstava je 594 ha, od čega je 47% poljoprivrednih površina veličine od 1 do 3 ha u posjedu 184 OPG-a ili 32% od ukupnog broja OPG-ova. Od ukupnog broja OPG-ova 65% njih ima površinu poljoprivrednog zemljišta manju od 1 ha što je nekih 19% od ukupne poljoprivredne površine kod OPG-ova.

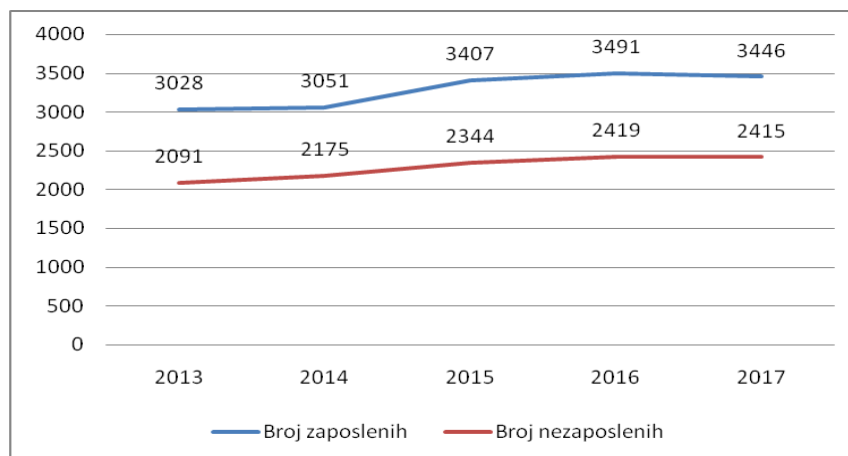
U odnosu na 2013. godinu smanjila je se površina neobrađenog zemljišta za nekih cca 20%. Tomu su najviše doprinijeli nasadi ljekovitog bilja (smilje i lavanda) na području naše općine.

Brojno stanje stočnog fonda kod OPG-ova je sljedeće: Krave (3334), ovce (7627), koze (439), svinje (27008). Od poljoprivrednih kultura najviše je zastupljeno povrće (119 ha), krmno bilje (69 ha), aromatično i ljekovito bilje (69 ha). Kod većine nije došlo do značajnih promjena u povećanju ili smanjenju broja stočnog fonda u odnosu na 2013. godinu osim što se osjetno smanjio broj grla krava cca za 20%. Kod poljoprivrednih površina zasađenim određenim kultura važno je spomenuti kako je se površina obradivog aromatičnog i ljekovitog bilja povećala za 300%.

U 2014. godini registrirana je braniteljska zadruga Eko Hercegovina kako bi se ujedinili mali proizvođači ljekovitog bilja, voća i povrća te osigurao otkup i plasman istih. Kroz projektne aktivnosti nabavljena je oprema za sušenje, destiliranje i pakiranje proizvoda. Zadruga je uspješno djelovala sve do kraja 2018. godine. Nažalost trendovi na tržištu što se tiče uzgoja i prerade ljekovitog bilja nisu bili pozitivni i poticajni za širenje proizvodnje i prerade ljekovitog bilja, kao i njihovog otkupa odnosno plasmana, što je dovelo do situacije za odjavom braniteljske zadruge. U međuvremenu je bilo i nekih privatnih inicijativa za nasade i proizvodnju drugih poljoprivrednih kultura kao što su aronija, maline i kupine međutim nema podataka o zasađenim količinama. Formirana je i zadruga Eko vitezovi na području općine Posušje koja ima za cilj okupljanje malih proizvođača i plasman njihovih proizvoda i promociju same destinacije općine Posušje.

Tržište rada

Broj zaposlenih u Općini Posušje u prethodnom petogodišnjem razdoblju ima trend rasta osim u 2017. godini kada je broj zaposlenih pao za 1% u odnosu na 2016. godinu. Međutim, broj zaposlenih je u 2017. godini u odnosu na 2013. godinu veći za 18%.

Slika 6 - Broj zaposlenih i nezaposlenih (Izvor:FZS)

Broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji su predali završne financijske račune za 2017. godinu je 3310 što je 96% od ukupnog broja zaposlenih. Od ukupnog broja zaposlenih u poslovnim subjektima koji su predali završne financijske račune za 2017 godinu (3.310) najveći broj zaposlenih je u trgovini na veliko i malo (djelatnost grane G) 43%. Na drugom mjestu po broju zaposlenih je prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 18%, a slijedi je umjetnost, zabava i rekreacija (djelatnost grane R) sa 16%.

Broj nezaposlenih u odnosu a 2013. godinu je rastao do 2016. godine iako je u isto vrijeme rastao i broj zaposlenih, iz razloga što je bio veći broj prijavljenih na evidenciju za zapošljavanje nego što je otvoreno novih radnih mjesta. Ovaj je trend primjetan sve do 2016. godine. Naime, broj nezaposlenih je u 2017. godini iznosio 2415 i manji je u odnosu na broj nezaposlenih u 2016. godini.

Prema podacima iz Zavoda za statistiku od ukupnog broja nezaposlenih osoba u 2017. godini 43% čine mladi do 35 godina starosti. U strukturi nezaposlenih najviše je nezaposlenih osoba sa srednjom stručnom spremom. U 2017. godini 39% nezaposlenih je bilo sa srednjom stručnom spremom dok su na drugom mjestu KV radnici sa 32%. Od ukupnog broja nezaposlenih 1315 je žena, a muškaraca je 1043. U 2017. godini je nešto manji omjer nezaposlenih žena u odnosu na ukupan broj nezaposlenih nego što je bio u 2013. godini (oko 1%).

Broj umirovljenika u Općini Posušje također ima trend rasta tako da je broj umirovljenika u 2017. godini porastao za 9% u odnosu na broj umirovljenika u 2013. godini. Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja broj umirovljenika u 2017. godini je iznosio 2025, dok je u 2013. godini iznosio 1843. Općina Posušje u ŽZH ima najveći broj zaposlenih na jednog umirovljenika (1,76) dok je to na razini ŽZH 1,52. Visina prosječne mirovine u Općini Posušje je 352 KM i najniža je u ŽZH.

Prosječna neto plaća je također najniža od svih jedinica lokalne samouprave u ŽZH kao i od visine prosječne plaće u ŽZH i na razini Federacije BiH.

Tabela 3 – Prosječna neto plaća (Izvor: FZS)

PROSJEČNA NETO PLAĆA U KM			
	2015. godina	2016. godina	2017. godina
<i>Općina Grude</i>	834,00 KM	837,00 KM	925,00 KM
<i>Općina Ljubuški</i>	870,00 KM	861,00 KM	836,00 KM
<i>Općina Posušje</i>	658,00 KM	656,00 KM	671,00 KM
<i>Grad Široki Brijeg</i>	710,00 KM	717,00 KM	754,00 KM
ŽZH	759,00 KM	759,00 KM	789,00 KM
FBiH	830,00 KM	839,00 KM	860,00 KM

Pregled stanja u društvenom razvoju

Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje – Ovlast i dužnost Dječjeg vrtića Bajka je odgojno-obrazovna djelatnost. To znači da je predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren na djecu i potiče njihov cjeloviti psihofizički, emocionalni i socijalni razvoj. Djeci u vrtiću je omogućeno da izaberu različite vrste aktivnosti u kojima aktivno sudjeluju i uče na prirodan način. U razdoblju od 2013. do 2017. godine broj djece koji je pohađao predškolski odgoj je 425 što je otprilike za svaku godinu podjednako, odnosno 85 djece po godini. Potreba za proširenjem kapaciteta postoji čime će se povećati broj upisane djece, a i potreba za novim brojem djelatnika, najmanje 2 u odnosu na 2013. godinu. Ovi podaci se odnose na gradski vrtić Bajka.

Što se tiče broja vrtića nije došlo do promjene u odnosu na 2013., ostala su 3 vrtića. Promjene su se dogodile u prihvatnom kapacitetu jednog od privatnih vrtića. Ukupan broj djece koja pohađaju predškolski odgoj u svim vrtićima na području općine Posušje je 400 po godini. Nema oscilacija u razdoblju 2013-2017.

Osnovno školsko obrazovanje - Promatrajući pokazatelje osnovnoškolskog obrazovanja možemo vidjeti kako je broj učenika u velikom padu. U Općini Posušje je u školskoj godini 2017/18 upisano 144 učenika manje ili 5,36% nego u školskoj 2015/16, što je nešto niži postotak nego na razini ŽZH. Na razini ŽZH u istom razdoblju je upisano manje 6,28% učenika.

Općina Posušje planira u sljedećem razdoblju završiti i osposobiti za odvijanje nastave novu Osnovnu školu fra Petra Bakule. Kad će točno biti ne može se znati budući da završetak škole uvelike ovisi o donatorskim sredstvima na koje Općina aplicira. Do sada je urađena fasada, postavljeni su otvori i ostali su radovi unutra, a u 2018. su urađene elektro i vodovodne instalacije. Ostali objekti koji su u funkciji osnovno školskog obrazovanja su u uglavnom dobrom stanju. U proteklom strateškom razdoblju kroz projekte energetske učinkovitosti utopljena su tri objekta, a u sljedećem razdoblju potrebno je nešto više raditi na opremanju školskih kabineta uz manje intervencije na objektima.

Tabela 4- Broj učenika osnovnih škola (Izvor: Općina)

Godina	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika
2013/14	13	114	2011
2014/15	13	125	2254
2015/16	13	105	1922
2016/17	13	104	1853
2017/18	13	102	1778

Srednjoškolsko obrazovanje - Kao i kod osnovnoškolskog obrazovanja, u srednjoj školi je u Općini Posušje u 2017/18 školskoj godini u odnosu na školsku 2015/16 godinu upisano 105 učenika manje ili 11,35%. Na razini ŽZH taj postotak je iznosio 11%. Srednja strukovna škola u Posušju je u prilično dobrom stanju i opremljena je s kabinetima za odvijanje praktične nastave. Naravno da ima prostora za poboljšanjima na kojima će se raditi i modernizacijom školskih učionica kao i uvođenja suvremenog načina odvijanja nastave.

Općina Posušje pored analize za srednjoškolsko obrazovanje kontinuirano radi na rješavanju problema deficitarnih zanimanja u Posušju. Tako kroz sastanke Lokalnog ekonomskog vijeća Općina Posušje s gospodarstvenicima razgovara o njihovim potrebama za radnom snagom. U 2018. godini u srednjoškolsko obrazovanje uvedeno je novo zanimanje CNC operater jer je ukazano na potrebu za ovim zanimanjem. U prvi razred za CNC operatere je u školskoj 2018/19 upisano 24 učenika. Ukoliko bi se u sljedećem razdoblju ukazala potreba za novim zanimanjima Općina će sigurno poticati i podržati tu inicijativu.

Tabela 5 – Broj učenika srednjih škola (Izvor: FZS)

Godina	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika
2013/14	3	42	1032
2014/15	3	43	1029
2015/16	3	54	926
2016/17	3	44	877
2017/18	3	41	821

U školskoj 2017/18 je u srednjem obrazovanju upisano 20% manje učenika nego u školskoj 2013/14. godini.

Tabela 6 - Broj učenika po zanimanjima u školskoj 2017/18 godini (Izvor: Općina)

Zanimanja - ukupno	Broj upisanih u 1. razred šk.god. 2013./14.	Broj upisanih u 1. razred šk.god. 2017./18.	Broj upisanih u 4. razred šk.god 2013./14.	Broj upisanih u 4. razred šk.god 2017./18.
Ekonomist	42	40	50	42
Računalni tehničar u strojarstvu	24	17	22	24
Tehničar telekomunikacijskog prometa	30	24	29	23
CNC operater	Nije bilo	24	Nije bilo	0
Medicinska sestra/tehničar	Nije bilo	18	Nije bilo	0
Instalater grijanja i klimatizacije	30	20	0	16
Obrtnička zanimanja				
Konobar/Kuhar	Nije bilo	17	Nije bilo	26
Frizer	0	0	13	0
UKUPNO		136		140

Kao što je prikazano u Tabeli broj 6 od 2013/14 u srednjoj školi su uvedena 3 nova zanimanja: CNC operater, Medicinska sestra/tehničar i Konobar/kuhar.

Prema podacima Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH prosječna ocjena učenika na kraju prvog obrazovnog razdoblja u školskoj 2018/19 godini je u gimnaziji 3,85, dok je u Srednjoj strukovnoj školi 2,77.

Glazbena škola - U 2013. godini bilo je ukupno 93 učenika i 10 zaposlenika u glazbenoj školi. U sljedećim godinama dolazi do laganog povećanja broja djece koja pohađaju glazbenu školu tako je u 2017. godini taj broj bio 121 učenik i 12 zaposlenih. Broj učenika kroz godine je: 2014-104 učenika, 2015-113 učenika; 2016-117 učenika. Trenutno prostor koji se koristi za glazbenu školu nije dostatan i adekvatan u potpunosti te je potrebno raditi na izmještanju glazbene škole u nove prostorije. Planirane aktivnosti su premjestiti glazbenu školu u zgradu doma kulture koja se nalazi u samom središtu grada. U 2018. godini nije bilo realiziranih aktivnosti za izmještanje glazbene škole Posušje te je plan da se ovaj dio aktivnosti realizira u razdoblju 2019-2023.

Zdravstvena i socijalna zaštita

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH u Općini Posušje u 2016. godini (**zadnji dostupni podaci**) bilo je 91 zaposlenih zdravstvenih i drugih radnika u zdravstvenim ustanovama od čega je 67 zdravstvenih radnika. Od zdravstvenih radnika 16 je doktora medicine od čega je 10 specijalista. Sa srednjom stručnom spremom je zaposleno 33 zdravstvena radnika. U administraciji i sa srednjom stručnom spremom je zaposleno 24 radnika.

Prema izvješću o radu primarne zdravstvene zaštite u Općini Posušje je u 2016. godini bilo 599 kućnih posjeta od čega je 44% posjeta od strane doktora medicine i 56% posjete od strane ostalih zdravstvenih radnika. Kod preventivnog rada u 2016. godini bilo je 1189 posjeta od čega je 84% bilo savjetovanja. U 2015. godini preventivne posjete su činile 65% ukupnih intervencija. Sistematskih pregleda je u 2017. godini bilo 13% dok je u 2016. godini ovaj postotak iznosio 30%. Prema istom izvoru samo općina Posušje u ŽZH ima registrirane posjete za preventivna savjetovanja. Broj korisnika socijalne zaštite u razdoblju 2013-2017. godina je u opadanju. U 2013. godini taj broj korisnika je bio 670, a u 2017. godini je taj broj iznosio 556. Jedino je u 2014. godini taj broj bio nešto veći (694), ali nakon toga je uslijedio pad kako slijedi: u 2015. godini 596 korisnika, u 2016. godini 571 korisnik.

U centru za socijalni rad Posušje je prijavljeno preko 100 djece s različitim poteškoćama u razvoju i potrebom za stručnom pomoći. U Osnovnoj školi Ivana Mažuranića Posušje postoji odjel za rad s djecom s poteškoćama u razvoju koji je uspostavljen 2009 godine, a koji pohađaju nastavu sukladno prilagođenom programu za rad s njima. Broj djece koji pohađaju ovaj odjel (uključuje i djecu iz Osnovne i Srednje škole s problemima u razvoju) je 15 i nema značajnih oscilacija u razdoblju 2013-2017 što se tiče broja djece. Također, centar za socijalni rad Posušje u suradnji s psihologom i socijalnim radnikom redovno održava vježbe za različite kategorije sukladno svojim mogućnostima i prijavljenim potrebama roditelja za njihovu djecu. Broj djece kojima je potrebna dodatna pomoć i podrška je cca. 100. Od 2013. do 2017. godine nema većih oscilacija što se tiče broja djece i taj broj je uvijek oko 100 djece po godini. Po informacijama s terena, ima određen broj djece kojima je potreban svakodnevni i intenzivan rad, a što zbog velikog broja prijavljenih u centar za socijalni rad Posušje ne mogu to ostvariti odlaze u druga mjesta i privatne klinike pa čak i izvan BiH. Centar za socijalni rad Posušje pruža usluge logopeda i defektologa, a fizioterapijske usluge Dom zdravlja Posušje od 2018. godine. S obzirom na dosta velik broj djece kojima je potreban svakodnevni rad po različitim kategorijama njih čak 50% odlazi i izvan Županije, ali i izvan granica BiH po potrebne usluge.

Projekt izgradnje centra za mentalno zdravlje je i dalje u planu realizacije kao projekt. Otvoren je dijalog sa potencijalnim partnerima i započete su pripreme na realizaciji ovog projekta. Centar za socijalni rad kontinuirano pruža već gore spomenute usluge sukladno financijskim mogućnostima i ostalim projektnim aktivnostima (neki su jednogodišnji, a neki višegodišnji). Pored svega navedenog vrijedi istaknuti kako je u Domu zdravlja Posušje u 2018. godini pušten u rad neurorazvojni odjel za djecu s poteškoćama u

razvoju. Uz sve dosadašnje aktivnosti iz područja zdravstvene i socijalne zaštite potrebno je raditi i na jačanju svijesti kod roditelja za iskazivanje potreba njihove djece.

Kultura i sport

Kad je riječ o športu krovna organizacija u općini Posušje je Sportski savez Posušje koji broji 9 udruženja i klubova. U 2017. godini broj članova Sportskog saveza na području općine Posušje je 550. Planirane aktivnosti što se tiče proširenja Sportskog saveza odnose se na uključenje ženskog nogometnog kluba Inter kao i Hrvatskog kluba Cheerleading Posušje.

Pored udruženja unutar sportskog saveza treba spomenuti još 9 ostalih kulturnih udruženja koji broje 250 članova. U segmentu kulture zabilježen je napredak u prethodnom razdoblju te je kulturni život značajno poboljšan. Što se tiče posjetitelja, 2013 ih je bilo 6000 za sve kulturne manifestacije u tom razdoblju dok je u 2017. taj broj osjetno veći i to je oko 10000 posjetitelja. 2013. godine broj manifestacija je bio 35, a 2017. je povećan za 10 i iznosi 45. Pokrenut je festival klapske pjesme koji je prepoznat i izvan granica BIH. Također, pored postojećih kulturnih institucija i udruga kao što su Hrvatsko kulturno društvo Napredak podružnica Posušje, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo „Fra Petar Bakula“, Matica hrvatska Posušje, aktivna je i Udruga mladih „Pauk“ koja organizira različite kulturne sadržaje.

Sigurnost građana

Na području općine Posušje u posljednjih 3 godine intenzivno se radilo na postavljanju radarskih kamera u suradnji s MUP-om ŽZH-a. Tako je postavljeno ukupno 11 kamera za kontrolu brzine i valjanosti registracijskih oznaka. Na mjestima na kojima su se često događale prometne nesreće na području općine Posušje postavljeni su i uspornici prometa. Zbog velikog broja djeca koja pohađaju centralnu Osnovnu školu u Posušju postavljene su nadzorne kamere u dvorištu škole, samom objektu kao i sportskoj dvorani. Sve navedene realizirane aktivnosti su provedene kako bi se postigao što veći stupanj sigurnosti građana, a i djece. Ono na čemu će se raditi u sljedećem razdoblju je postavljanje prometnih znakova (zabrana parkiranja, dodatni znakovi za ograničenje brzine i istaknutije označavanje pješačkih prijelaza), pogotovo u središtu grada gdje je smještena centralna škola. Također, kada su vremenske neprilike izražene u blizini centralne škole se nalazi stara kamena zgrada koja je zbog svoje dotrajalost nesigurna što se tiče urušavanja i padanja krovne konstrukcije. U sljedeće dvije godine kroz realizaciju projekta prekogranične suradnje planirana je rekonstrukcija i uređenje spomenute zgrade koja bi svojim uređenjem postala dom kulture.

Prema podacima dostavljenim od PU Posušje u razdoblju 2013-2016 godine došlo je do smanjenja broja kaznenih dijela. U 2013. godini evidentirano je 116 kaznenih djela, a u 2016. godini taj broj je bio 74. Broj prekršaja u vremenskom razdoblju 2013-2017 je u padu pa je tako u 2013. godini broj prekršaja bio 75, a u 2017. godini 47. Ovdje se mora navesti da je broj prekršaja od 2013. godine bio u padu s tim da je u 2016. godini skočio na 90 prekršaja, ali je onda u sljedećoj pao na 47. Po pitanju prometnih nesreća taj broj je skoro isti kao i u 2013. godini kada je registrirano 127 prometnih nesreća, a u 2017. godini je bilo 130 prometnih nesreća. Najveći broj prometnih nesreća je zabilježen u 2014. godini kada je bilo 191 prometna nesreća nakon čega su i sprovedene mjere postavljanja radarskih kamera.

U 2018. godini općina je uradila dokument „Procjena ugroženosti općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća“, a urađen je i usvojen „Program razvoja Zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Posušje“ za razdoblje od 2019-2023. godine. Od mogućih prirodnih katastrofa i velikih nesreća u Procjeni ugroženosti općine definirani su: potres, poplava, oluja i mraz, visoki snijeg i snježni nanosi, tehničko-tehnološke nesreće i ostalo gdje se ubrajaju požari. U zadnjih pet godina nije bilo proglašenja elementarnih nepogoda. Jedino u slučaju jačih vjetrova i snježnih nanosa na putu Posušje-Rakitno-Blidinje dolazi do povremenih zastoja u prometovanju kada se šalje neophodna mehanizacija koja očisti put. Kako na području općine ima dosta šuma definirane su i mjere zaštite od

požara gdje je najvažnije utvrditi šumske i planinarske staze, raditi na presijecanju istih i osigurati lokacije za opskrbu vodom i energije. U svrhu što bržih intervencija vatrogasne postrojbe neophodno je istu opremiti dodatnom vatrogasnom opremom. U zadnjih pet godina Profesionalna vatrogasna postrojba u prosjeku ima 100 intervencija godišnje što je u rangu broja intervencija u 2013. godini.

Civilno društvo

Na području općine Posušje prema popisu udruga Ministarstva pravosuđa i uprave Zapadnohercegovačke županije registrirano je 146 udruga iz različitih područja djelovanja (sportske udruge, udruge mladih, ekološke udruge, kulturno umjetnička društva i sl.). Općina nastoji svojim svakodnevnim aktivnostima i projektnim djelovanjem ostvarivati što više kontakata s udrugama i raditi na njihovoj promociji i djelovanju. U ovisnosti od aktivnosti Udruga općina podržava akcije i djelovanje udruga. Udruge su partneri u nekim projektnim aktivnostima bilo u partnerstvu s općinom Posušje ili samostalno, a sve u svrhu poticanja realizacije strateških ciljeva iz Strategije razvoja općine Posušje. U odnosu na 2013. godinu treba spomenuti kako se promjene očituju kroz intenzivniji rad i suradnju u aktivnostima s općinom Posušje. Kad je riječ o jačanju njihovih kapaciteta uvijek postoji prostor za daljnje učenje i napredovanje na čemu i Općina radi i pravovremeno ih obavještava kada postoji prilika za seminare i edukacije.

Stanje javne infrastrukture i javnih usluga

Prometna infrastruktura

Općina Posušje ima ukupno 25 km magistralnih i 60 km regionalnih cesta. Od ukupne dužine regionalnih cesta u ŽZH u Općini Posušje se nalazi 41%. Lokalnih cesta u Općini Posušje ima ukupno 191 km od čega je 26% ili 50 km još uvijek neasfaltirano i prvenstveno se nalazi u manjim zaseocima. Međutim, 99% stanovništva ima pristup asfaltiranim cestama, dok je ovaj postotak u 2013. godini iznosio 90%. Na području općine Posušje, odnosno u MZ-ovima, do sada je asfaltirano 15 km lokalnih puteva. Plan za nadolazeće razdoblje je asfaltiranje preostalog dijela neasfaltiranih puteva što je ukupno oko 5 km.

Pored lokalnih cesta koje su u nadležnosti općine, problem za Općinu Posušje predstavlja i usko grlo na magistralnoj cesti Posušje – Mostar na području Vranića, što usporava komunikaciju Posušja s regionalnim središtem. Međutim, ovo zahtjeva ulaganja od strane Cesta Federacije BiH, s tim da bi Općina Posušje poduzela potrebne aktivnosti u svojoj nadležnosti.

Tabela 7 – Prometna infrastruktura (Izvor: Izvještaj o razvoju ŽZH 2017.)

PROMETNA INFRASTRUKTURA (u km)				
	<i>Površina u km²</i>	<i>Željezničke pruge</i>	<i>Magistralni putovi</i>	<i>Regionalni putovi</i>
<i>Općina Grude</i>	221	0	18	31
<i>Općina Ljubuški</i>	293	0	37	42
<i>Općina Posušje</i>	461	0	25	60
<i>Grad Široki Brijeg</i>	388	0	27	15
ŽZH	1.362	0	107	148
FBiH	26.110	695	2.008	2.689

Vodovodna i kanalizacijska infrastruktura

Ukupna dužina do sada izgrađenog vodoopskrbnog sustava u Općini Posušje je 21 km, od čega je 12 km vodoopskrbnog sustava izgrađeno u razdoblju od 2013. do 2017. Još uvijek postoji potreba za izgradnju vodovodnog sustava u mjestima gdje nema izgrađene vodovodne mreže što ukupno iznosi oko 15km. Izgradnjom ovih 15km vodovodne mreže završila bi se cjelokupna izgradnja vodovodne mreže na području općine Posušje. Ukupno je na vodoopskrbni sustav priključeno do sada 3600 priključaka. Dodatnom izgradnjom vodovodne mreže omogućilo bi se priključivanje dodatnih 500 priključaka. Pokrivenost stanovništva vodoopskrbnim sustavom je oko 70% dok je u 2013. godini bila oko 50%. Potrošnja vode u općini Posušje od 2015. godine do kraja 2018. godine je 1.650.000 m³) godišnje cca 550.000 m³ vode). Projekcija potrebnih količina vode za Općinu Posušje za razdoblje u sljedećih 5 godina je oko 3.000.000 m³ pitke vode. U sljedećem razdoblju neophodno je raditi na dovršetku vodoopskrbnog sustava Rakitno i vodoopskrbnog sustava Vir-Zagorje.

Pokrivenost separatnim kanalizacijskim sustavom je još uvijek na nuli jer je izgrađeno samo 1,2 km mreže u prethodnih 5 godina. Jedan od ključnih projekata za Općinu Posušje „Prečistač vode“ nije izgrađen zbog nedostatka financijskih sredstava odnosno zbog nemogućnosti da općina financira izgradnju ili da zbog prezaduženost krene u izgradnju kroz neki od kreditnih aranžmana. Međutim, ovaj projekt je od iznimne važnosti za općinu Posušje i ostaje kao jedan od glavnih prioriteta za rješavanje u sljedećem razdoblju. Zajedno sa općinom, JP Vodovod je zaduženo za realizaciju projekata iz vodnog sektora na području općine Posušje i bilježi znatan porast prihoda, jačanje ljudskih kapaciteta kao i učinkovitiju administraciju.

Upravljanje otpadom

Općina Posušje ima 100 postotnu pokrivenost stanovništva i teritorija organiziranim prikupljanjem otpada. Ukupno se prikupi 3500 tona otpada godišnje što je skoro isti iznos kao i 2013. godini kada je to bilo cca. 3600 tona.

Prema evidenciji općinske Sanitarne inspekcije od 2013. godini uklonjene su 22 divlje deponije.

Glede selektivnog prikupljanja otpada do sada u Općini Posušje postoji otkup papira i sekundarnih sirovina, najviše željeza. Procjenjuje se da se ukupno selektira samo 5% otpada. U odnosu na 2013. godinu procjena je da je došlo do poboljšanja kad je u pitanju upravljanje otpadom iako se ne vodi službena statistika o količini prikupljenog otpada. Međutim, još uvijek treba raditi na izgradnji reciklažnog dvorišta te uklanjanju divljih deponija otpada. Također, problem regionalne komunalne deponije na koju bi se odlagao otpad još uvijek nije riješen.

Javna rasvjeta, parking i zelene površine

Potrošnja električne energije u javnoj rasvjeti se od 2014. godine povećava što je razlog dodatnog postavljanja i osvjetljavanja područja, a ponajviše zaselaka i sela, koja nisu bila pokrivena rasvjetnim stupovima. Što se tiče rasvjetnih tijela u 2013. ih je bilo 290, a u 2017. godini 600, što je značajno povećanje. Po godinama broj povećanja je išao kako slijedi: 2013-290, 2014- 320, 2015-390, 2016-550 i 2017-600). Plan je da se u sljedećim godinama nastavi sa postavljanjem rasvjete u naseljima koja nisu pokrivena javnom rasvjetom.

Tabela 8 – Količina utrošene električne energije u javnoj rasvjeti (Izvor: Općina)

	2013	2014	2015	2016	2017
Utrošena količina električne energije u javnoj rasvjeti kWh	184.615, 38	147.692, 31	162,616,58	169,200,63	193.355,99

Kad je riječ o parkingu općina Posušje ima dosta dobro uređen parking. Kroz sustav jednosmjernih ulica u samom centru je osiguran parking u slobodnoj, lijevoj traci koji se ujedno i naplaćuje, a u 2017. godini napravljen je i novi parking pored Doma zdravlja Posušje gdje se može parkirati dodatnih 30 vozila.

U samom centru grada je vrlo malo ili skoro da i nema uređenih zelenih javnih površina te jedan od ciljeva da se u ovoj oblasti stanje promjeni uređenjem parkova i pješačkih zona.

Energetska učinkovitost

U proteklih 5 godina (2014-2018) na području općine Posušje realizirani su projekti poboljšanja energetske učinkovitosti javnih objekata što je uključivalo postavljanje fasade, novih izolacijskih otvora kao i zamjena načina grijanja (obnovljivi izvori energije). Mjere energetske učinkovitosti sprovodile su se na javnim objektima što uključuje objekte škole, sportske dvorane, zgrade Općine, Centar za socijalni rad, objekt Rudnici boksita, Dom zdravlja Posušje. Radi se o ukupno 8 objekata. U predstojećem razdoblju još preostaje sprovesti mjere energetske učinkovitosti na sljedećim objektima: OŠ Vranić, Objekt Radio Posušje i gradski vrtić Bajka.

Prostorno-planska dokumentacija

Općina Posušje od 2012. je krenula s pripremnim aktivnostima za izradu Prostornog plana Općine Posušje za razdoblje 2012.-2023. godine. U travnju 2016. godine na 33. sjednici općinskog vijeća usvojen je prijedlog Odluke o usvajanju Programa aktivnosti na pripremi, izradi i donošenju Prostornog plana Općine Posušje. Nakon toga je, u travnju 2016, u posuškoj kinodvorani održana javna prezentacija Nacrta Prostornog plana općine Posušje. Nakon predstavljanja nacrt je upućen na javnu raspravu kada su sve zainteresirane strane mogle dostaviti komentare, prijedloge i primjedbe. Po potrebi Općina Posušje radi na izradi pojedinačnih regulacijskih planova za pojedina područja. U sljedećem vremenskom razdoblju se očekuje usvajanje prostornog plana općine Posušje kao i njegova primjena. Do usvajanja novog prostornog plana koristi se stari koji je važeći.

Analiza proračuna

Ukupan postotak realizacije planiranih projekata za četverogodišnje razdoblje od 2014-2017 u okviru Strategije integriranog lokalnog razvoja općine Posušje je 56,72%. Naime, od ukupno 67 projekata iz Strategije samo 18 projekata, odnosno 26,87% je provedeno u potpunosti. Udio projekata čija provedba nije ni započeta u ovom razdoblju je 43,28% (29 projekata), dok je udio djelomično realiziranih ili započetih projekata 29,85% (20 projekata).

Ukoliko se promatra omjer planiranih sredstava iz sektorskih planova, uključujući i naknadno dodane projekte putem planova provedbe, od ukupno 12.451.850,00 KM planiranih za provedbu svih 67 projekata, realizirano je 32,04%, tj. od planiranih 12.451.850,00 KM izdvojeno je 3.989.378,00 KM.

Najniži stupanj realizacije ukupnih sredstava u prethodnom četverogodišnjem razdoblju je zabilježen u sektorskom planu za Društveni razvoj (28,08%), a za koji je utrošeno 637.752,00 KM. Najviše sredstava je izdvojeno u sektoru Zaštite okoliša (1.880.686,00KM), što je 30,86 % u odnosu na planirana sredstva, dok je u gospodarskom sektoru uloženo 36% (1.470.940 KM).

Tabela 9 – Realizirana financijska sredstva za strategiju u razdoblju 2014-2017 (Izvor: Jedinica za upravljanje razvojem, Općina Posušje)

Sektor	Planirana financijska sredstva za provedbu projekata(*)	Realizirana financijska sredstva za provedbu projekata			% realiziranih sredstava od ukupno planiranih po sektorima
	Ukupno	Proračun	Vanjski izvori	Ukupno	
Gospodarski razvoj	4.086.500,00	389.140,00	1.081.800,00	1.470.940,00	36,00%
Društveni razvoj	2.271.200,00	212.102,00	425.650,00	637.752,00	28,08%
Zaštita i unapređenja okoliša	6.094.150,00	836.715,00	1.043.971,00	1.880.686,00	30,86%
Ukupno	12.451.850,00	1.437.957,00	2.551.421,00	3.989.378,00	
% (struktura)		36,04%	63,96%	100,00%	
Postotak realiziranih sredstava od ukupno planiranih				32,04%	

Što se tiče izvora financiranja, u strukturi ukupno realizirana sredstva iz Proračuna je izdvojeno 36,04% a iz vanjskih izvora 63,96%, što navodi na zaključak na proaktivnost općine u pronalasku vanjskih izvora financiranja. Imajući u vidu inicijalnu strukturu planiranih izvora financiranja u Strategiji, gdje je iz Proračuna planirano 24,16% sredstava (3.088.209,00 KM), a iz vanjskih izvora 75,84% sredstava (9.443.641,00 KM), može se zaključiti da je u postotku više sredstava izdvojeno iz vlastitog Proračuna nego je inicijalno planirano.

Kako bi što bolje izvršila pripremu za sljedeće petogodišnji razdoblje općina je pripremila petogodišnju financijsku projekciju za razdoblje 2019-2023. godina (Tabela 11.). U pripremi ovog dokumenta pomogao je i pregled strukture prihoda i rashoda u prethodnom petogodišnjem razdoblju (Tabela 10.). Kada promatramo strukturu prihoda možemo vidjeti da se bilježi porast prihoda a posebno poreznih prihoda u 2016. i 2017. godini, što je prvenstveno zbog promjene u raspodjeli prihoda od PDV-a nakon korekcije broja stanovnika kao jednog od kriterija raspodjele. Također, vidljiv je i rast kapitalnih izdataka posebno u 2016. i 2017. godini.

Tabela 10 – Struktura prihoda i rashoda u proračunu (Izvor: Općina Posušje, Služba za financije)

/	2013	2014	2015	2016	2017
Prihodi	3.019.464	5.912.241	4.881.403	6.645.261	6.959.157
Rashodi	4.298.125	5.598.781	4.693.775	5.892.137	6.148.571
Porezni prihodi	1.556.451	2.675.054	1.771.460	2.166.235	2.263.028
Neporezni prihodi	1.463.013	1.666.838	1.366.016	1.756.506	1.729.465
Kapitalni izdaci	252.492	1.701.311	1.398.110	1.528.987	1.800.119

Zbog povećanja prihoda, posebno u zadnje dvije godine općina planira da će u sljedećem petogodišnjem razdoblju moći izdvojiti više sredstava iz proračuna za projekte iz strategije nego što je to bio slučaj ranije. Također, zbog vrlo dobrog trenda privlačenja eksternih sredstava iz IPA-e, međunarodnih donatora te viših nivoa vlasti očekuje se da se taj isti trend nastavi i poboljša jer se općina iz godine u godinu prijavljuje na sve veći broj objavljenih javnih poziva. Iako trenutno nema mogućnost kreditnog zaduženja, iz iskustava iz prakse očekuje se da se po odobravanju prijavljenih IPA projekata povuku manja kreditna zaduženja. Za jedan dio projekata općina već ima usmena obećanja za financijsku potporu.

Tabela 11 – Pregled glavnih izvora financiranja za razdoblje 2019-2023

Izvori financiranja lokalne razvojne strategije	Okvirna procjena po godinama					UKUPNO (u KM)
	2019	2020	2021	2022	2023	
Iz proračuna općine Posušje (u KM)	500.000	500.000	500.000	600.000	600.000	2.700.000
Vanjski izvori (<i>krediti, entiteti, županija, država, javna poduzeća i privatni izvori</i>) (u KM)	500.000	600.000	600.000	600.000	600.000	2.900.000
Vanjski izvori (<i>IPA, donatori i ostalo</i>) (u KM)	550.000	750.000	1.050.000	1.300.000	1.300.000	4.950.000
UKUPNO (u KM)	1.550.000	1.850.000	2.150.000	2.500.000	2.500.000	10.550.000

Ukupna vrijednost projekata u revidiranoj strategiji (razdoblje 2019-2023) premašuje pripremljenu financijsku projekciju za nekih 20%, ali je važno spomenuti da općina ima četiri velika, značajna projekta čija je ukupna vrijednost oko 6.400.000,00 KM. Sva četiri projekta su od iznimnog značaja za daljnji razvoj općine i vezana su za vodoopskrbu općine Posušje (tri projekta) i unaprijeđenje uvjeta u osnovnom školstvu (jedan projekat) te trebaju biti sastavni dio Strategije razvoja općine Posušje u sljedećem razdoblju. Važno je navesti kako je projekt pročištača otpandih voda uključen u Akcijski dokument IPA 2019-2020 u ukupnom iznosu od cca 3.000.000 KM. Očekuje se da početak provedbe ovog projekta krene nakon 2021. godine. Za preostala tri velika projekta postoje usmeni dogovori sa financijerima da će se projekti realizirati u sljedećem petogodišnjem razdoblju.

Tabela 12 – Pregled okvirne raspodjele financiranja po sektorima

Ekonomski sektor	Društveni sektor	Sektor zaštite okoliša	Ukupno
800.000 KM	3.500.000 KM	6.250.000 KM	10.550.000 KM

IV.2. - Strateško fokusiranje

SWOT analiza za sljedeće petogodišnje razdoblje je urađena na temelju SWOT analize rađene prilikom izrade strategije. Međutim, ovaj put je urađena detaljnija analiza i nalazi su grupirani po pojedinim kategorijama radi boljeg pregleda, a iz razloga što nisu rađene pojedinačne SWOT analize po pojedinačnim sektorskim planovima. Najveće su promjene nastale u segmentu mogućnosti i prijetnji s obzirom na promjene koje su se dogodile u okruženju i u vanjskim čimbenicima. Snage i slabosti su još uvijek uglavnom aktualni.

SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
Položaj, prirodni resursi, okoliš i infrastruktura - Pogodni prirodni i klimatski uvjeti za razvoj specifičnih grana poljoprivrede i EKO poljoprivrede (stočarstvo, voćarstvo, ratarstvo (krumpir, kupus...), pčelarstvo - Dobre prirodne pretpostavke za razvoj specifičnih grana turizma: ruralni, pustolovni, planinarenje, biciklizam, zdravstveni, lov/ribolov (Park prirode Blidinje, kanjon Brine Čvrstica, Blidinjsko jezero, Tribistovo...) - Općina bogata mineralnim resursima (kamen, boksit, lapor...) - Akumulacija pitke vode u jezeru Tribistovo (Mogućnost punjenja i izvoza vode I razvoj Mini hidro-elektrana) - Dobro organizirano prikupljanje otpada (javno privatno partnerstvo) Gospodarstvo - Jak poduzetnički duh i poduzetnička tradicija (prerada plastike i metala, obrada kamena, prerada mesa, prerada mlijeka i proizvodnja sira, trgovina...) - Dobra organiziranost gospodarstvenika kroz Udrugu gospodarstvenika Posušje - Aktivna udruženja u segmentu inovatorstva i pčelarstva - Općine certificirana BFC certifikatom - Trend rasta prihoda u privatnom sektoru Stanovništvo i društvene djelatnosti - Još uvijek izražen trend mlade općina - Snažna i brojna dijaspora - Otvorenost i fleksibilnost srednjoškolskog obrazovanja za prilagodbu tržištu rada - Dječji centar stručnih usluga pri Centru za socijalni rad - Razvijen i aktivan nevladin sektor u domenu društvenog razvoja (udruga roditelja djece s posebnim potrebama, Udruga OSI...) - Prepoznatljiv kulturni događaj Festival klapa - Aktivno vijeće mladih - Aktivan kulturni sadržaji (HKD Napredak-Podružnica Posušje; Matica Hrvatska – Posušje; Gradska knjižnica; Udruga Pauk; Muzej – U kući Oca mojega; Kino dvorana)	Položaj, prirodni resursi, okoliš i infrastruktura - Nedovršenost komunalne infrastrukture (vodoopskrba i kanalizacije i pročištača...) - Neriješena deponija otpada (komunalna deponija) - Nepostojanje deponije ili sustava prikupljanja otpada životinjskog porijekla - Nedovoljno izgrađena svijest i odgovornost stanovništva o okolišu - Brojnost divljih odlagališta otpada i divljih deponija životinjskog porijekla - Nema sankcioniranja odlaganja divljeg otpada - Još uvijek nesanirane površinske iskopine boksitne rude - Usko prometno grlo Posušje-Široki Brijeg (Vranić) Gospodarstvo - Najniža prosječna plaća u Županiji (ispod razine FBiH i BiH) - Nedostatak financijskih instrumenata potpore gospodarstvu - Visoka stopa registrirane nezaposlenosti i neusklađenost statističkog i stvarnog stanja u segmentu registrirane nezaposlenosti - Nepostojanje razrađenih investicijskih projekata i nerazvijen sustav promocije ulaganja (obnovljivi izvori energije, turizam, poljoprivrede...) - Još uvijek neiskorišteni potencijali neprivatizirane imovine - Nedovoljan obim praktične nastave u srednjoškolskom obrazovanju Stanovništvo i društvene djelatnosti - Izražena pojava iseljavanja posebno mladih i obitelji - Nedovoljni infrastrukturni i kapaciteti za potporu mladih i djece (centar za rani rast i razvoj) - Nedostatak financija za potporu socijalnim uslugama (Nemogućnost angažiranja stručnog kadra) - Slabo razvijena svijest stanovništva o korisnostima i potrebama socijalne uključenosti - Nedostatak prostora za kulturne sadržaje i aktivnosti - Nedovoljni kapaciteti za školstvo (nastava se odvija u dvije smjene u gradu i srednja i osnovna

• Dobro organizirana i aktivna udruga planinara HPD Pločno i gorska služba spašavanja Upravljanje razvojem • Aktivno dosadašnje sudjelovanje u razvojnim projektima • Aktivno Lokalno ekonomsko vijeće	škola) • Nepostojanje jasne institucionalizirane suradnje sa dijasporom Upravljanje razvojem • Nepostojanje zemljišnih knjiga (nema zemljišnih knjiga samo katastar) • Kreditna nesposobnost općine i nemogućnost izdvajanja sredstava za razvoj • Još uvijek nedovoljni ljudski kapaciteti za upravljanje razvojem
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE/PREPREKE
Položaj, prirodni resursi, okoliš i infrastruktura • Blizina granice i graničnog prijelaza sa Republikom Hrvatskom (EU) • Blizina Zračne luke Mostar i redovita zračna linija Mostara s drugim europski središtima Gospodarstvo • Rast potražnje za aktivnim turizmom i domaćom hranom • Dostupnost fondova iz domaćih i EU fondova za financiranje razvojnih projekata • Postojanje tržišta za proizvode od kamena i na bazi prerade kamena • Potražnja za proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora Stanovništvo i društvene djelatnosti • Blizina Sveučilišta u Mostaru i Splitu • Dostupnost stručnog kadra za specifične socijalne i zdravstvene usluge u okruženju Upravljanje razvojem • Intenziviranje prekogranične suradnje s RH • Razvoj međuopćinske suradnje u BiH • Uspostavljen aktivan dijalog sa županijskom razinom vlasti (Razvojno vijeće, ŽOR,...) • Donošenje strateških dokumenata na županijskoj razini (ruralni razvoj, turizam, kultura, obrazovanje, promocija ulaganja...)	Položaj, prirodni resursi, okoliš i infrastruktura • Mogućnost izbijanja požara na osjetljivim površinama (Akumulacija pitke vode Tribistovo, Park prirode Blidinje, šumska područja...) • Nekontrolirano zagađenje vodotokova zbog divljeg odlaganja otpada • Nerješavanje pitanja regionalne deponije otpada na višim razinama Gospodarstvo • Nestabilno političko, institucionalno i zakonsko okruženje u BiH (FBiH, BiH...) • Financijska kriza u BiH i šire • Sporost i procesima EU integracija te nemogućnost pristupa EU fondovima • Neravnomjerna raspodjela sredstava od zajedničkih prihoda Stanovništvo i društvene djelatnosti • Pojačan trend iseljavanja stanovništva • Migrantska kriza • Nepovoljna zakonska rješenja na višim razinama vlasti u kontekstu rješavanja određenih socijalnih, zdravstvenih i drugih pitanja Upravljanje razvojem • Neefikasnost sustava na višim razinama vlasti • Nepostojanje dijaloga sa višim razinama vlasti

Strateški pravci razvoja općine Posušje

Temeljem izvršene evaluacije provedbe strategije u dosadašnjem razdoblju kao i na temelju socio ekonomske analize i SWOT analize Općina Posušje za sljedeće razdoblje zadržava prethodno definirane pravce razvoja s tim da su ažurirani opisi strateških pravaca razvoja.

- **Korištenje prirodnih resursa za razvoj specifičnih grana gospodarstva**

Općina Posušje se u sljedećem petogodišnjem razdoblju želi i dalje usmjeriti na razvoj gospodarstva utemeljenog na racionalnom i održivom korištenju prirodnih resursa. Ovo se posebno odnosi na preradu i obradu kamena, razvoj poljoprivredne proizvodnje i stočarstva kao i na razvoj specifičnih grana turizma s posebnim naglaskom na aktivni i pustolovni turizam.

- **Usmjeravanje i podrška razvoja proizvodnog gospodarstva s većom dodanom vrijednošću**

Temeljem dosadašnjih iskustava kao i temeljem analize stanje u kojoj je vidljivo da proizvodnja i izvoz bilježe značajne rezultate i bilježe rast zapošljavanja Općina Posušje se u sljedećem petogodišnjem razdoblju želi usmjeriti na razvoj proizvodnog i izvozno orijentiranog poduzetništva te potporu otvaranju novih poduzeća s posebnim naglaskom na poticanje mladih i start up poduzeća, kao i privlačenje poslovne dijaspe.

- **Podizanje kvalitete javnih usluga, socijalne i zdravstvene zaštite razvoj komunalne infrastrukture i očuvanje okoliša kako bi se stvorili uvjeti za bolju kvalitetu života**

Na temelju dosadašnjih rezultata Općina Posušje želi i u sljedećem petogodišnjem razdoblju podići kvalitetu društvenih usluga i društvene infrastrukture s posebnim naglaskom na obrazovanje, socijalu, zdravstvo i kulturu. Pored društvene infrastrukture potrebno je podići kvalitetu putne i komunalne infrastrukture. Posebna će se pažnja posvetiti realizaciji projekta izgradnje pročištača otpadnih voda koji je pretpostavka za niz drugih projekata i aktivnosti u Općini Posušje.

- **Ulaganje u razvoj ljudskih resursa**

Općina Posušje će u sljedećem petogodišnjem razdoblju obratiti pažnju na ljudske resurse bilo kroz sustav obrazovanja ili kroz sve ostale aktivnosti. Posebna će se pažnja posvetiti jačanja ljudskih kapaciteta posebno mladih, te podizanje kvalitete obrazovnih uvjeta i poticanje razvoja nevladinog sektora i angažman mladih ljudi u kulturnim i športskim aktivnostima.

IV.3. - Vizija i strateški ciljevi

Temeljem provedene analize i evaluacije Općinski razvojni tim je zaključio kako je postojeća vizija razvoja Općine Posušje još uvijek relevantna te da su načela na kojima je utemeljena postojeća Vizija razvoja još uvijek aktualni. Stoga Vizija razvoja ostaje ista za sljedeće petogodišnje razdoblje i glasi:

POSUŠJE
OSTANIMO, SAČUVAJMO, RAZVIJMO, NAŠE POSUŠJE
OPĆINA MLADIH, OBRAZOVANIH I PODUZETNIH LJUDI KOJI KORIŠTENJEM
PRIRODNIH BOGATSTAVA DOBRO ŽIVE NA SVOJIM OGNJIŠTIMA

Strateški ciljevi predstavljaju prvu transformaciju vizije razvoja. Temeljem srednjoročne evaluacije provedbe strategije, finalnog rezultata provedene revizije socio-ekonomske i SWOT analize, te ažuriranim strateškim pravcima zaključeno je da su strateški ciljevi relevantni ali da se ažuriraju da na bolji način artikuliraju viziju razvoja, tj. da se prva tri strateška cilja redefiniraju a da se četvrti strateški cilj integrira u prethodna tri strateška cilja. Revidirani strateški ciljevi za sljedeće petogodišnje razdoblje su sljedeći:

Strateški cilj 1: Razvijeno poslovno okruženje i konkurentno lokalno gospodarstvo

Ovaj strateški cilj se izravno oslanja na prva dva pravca razvoja i to „Korištenje prirodnih resursa za razvoj specifičnih grana gospodarstva“ i „Usmjeravanje i podrška razvoja proizvodnog gospodarstva s većom dodanom vrijednošću“. Ostvarenje ovog strateškog cilja manifestira se kroz sljedeće pokazatelje:

- Do 2023. godine povećati broj zaposlenih za 20% u odnosu na broj zaposlenih u 2017. godini i smanjiti broj nezaposlenih za 10% u odnosu na 2017. godinu;
- Do 2023. godine povećati visinu poreznih prihoda za 10% u odnosu na visinu poreznih prihoda u 2017. godini;
- Do 2023. godine povećati broj obrta za 10% u odnosu na 2017. i broj aktivnih poduzeća za 5% u odnosu na 2017. godinu

Strateški cilj 2: Razvijena društvena infrastruktura i sadržaji, socijalne i ostale javne usluge

Ovaj se strateški cilj oslanja na pravac razvoja „Podizanje kvalitete javnih usluga, socijalne i zdravstvene zaštite razvoj komunalne infrastrukture i očuvanje okoliša kako bi se stvorili uvjeti za bolju kvalitetu života“ i „Ulaganje u razvoj ljudskih resursa“. Ostvarenje ovog strateškog cilja manifestira se kroz sljedeće pokazatelje:

- Do 2023. godine povećati broj upisanih učenika u osnovnu školu za 15% u odnosu na 2017/18 (1778)
- Do 2023. godine povećati broj aktivnih članova/polaznika kulturnih institucija za 20% (40 članova. Sada ih je 200, 70 upisanih u glazbeni i oko 120 članova KUD-ova)
- Do 2023. godine sve ranjive skupine stanovništva (djeca s poteškoćama u razvoju, osobe s psihičkim poteškoćama, oboljeli od PTSP-a, i sl.) imaju pristup socijalnim uslugama

Strateški cilj 3: Izgrađena komunalna infrastruktura uz zaštićen okoliš

Ovaj strateški cilj se oslanja na pravac razvoja „Podizanje kvalitete javnih usluga, socijalne i zdravstvene zaštite razvoj komunalne infrastrukture i očuvanje okoliša kako bi se stvorili uvjeti za bolju kvalitetu života“, a ostvarenje ovog strateškog cilja manifestira se kroz sljedeće pokazatelje:

- Do 2023. godine generirano 200.000 KM prihoda Općine Posušje od opskrbe vode općinama u RH
- Do 2023. godine 95% stanovništva ima pristup vodoopskrbnoj mreži
- Do 2023. godine smanjen trend iseljavanja stanovništva za 10% u odnosu na 2017. godinu
- Do 2023. godine broj divljih deponija smanjen za 15% u odnosu na 2017. godinu

V - Sektorski planovi razvoja

V.1. Usklađenost, komplementarnost i međusobni utjecaj sektorskih planova

Prilikom izrade sektorskih planova razvoja vodilo se računa o međusobnoj usklađenosti i komplementarnosti sektorskih planova. Također, prilikom ažuriranja sektorskih ciljeva kao i kod identifikacije razvojnih projekata vodilo se računa da su usklađeni sa prostorno planskom dokumentacijom te da su komplementarni.

Sektorski plan gospodarskog razvoja usklađen je sa ostala dva sektorska plana na način da svojim projektima čini sinergijski učinak. Ostvarenjem ciljeva gospodarskog razvoja doprinijet će i kvalitetnijem ispunjavanju ciljeva društvenog razvoja i zaštite okoliša.

Ostvarenjem cilja u sektorskom planu društvenog razvoja izravno će doprinijeti ostvarenju sektorskih ciljeva u gospodarskom razvoju i zaštiti okoliša. Posebno vezan učinak ogleda se u sektoru obrazovanja gdje je usko vezano sa tržištem rada koje je od ključne važnosti za razvoj gospodarstva.

Projekti u sektoru zaštite okoliša izravno će doprinijeti ostvarenju željenih ciljeva u gospodarskom i društvenom razvoju. Naime, glavna projekata u sektoru okoliša se odnosi na komunalnu infrastrukturu i prometnu infrastrukturu od kojih ovisi i kvaliteta života kao i povoljniji uvjeti poslovanja. Poseban je naglasak na izgradnji pročistača otpadnih voda od kojeg ovisi niz drugih projekata u drugim sektorima kao i financijska stabilnost općine čime će se omogućiti veće izdvajanje sredstava za projekte iz ostalih sektora.

V.2. Plan lokalnog ekonomskog razvoja

Prilikom revizije strategije i ažuriranja strateških planova razvojni tim općine Posušje je ponovo analizirao specifične snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje za sektor gospodarstva. Temeljem ažurirane SWOT analize zaključeno je da su ključni pravci gospodarskog razvoja u sljedećih pet godina sljedeći:

- Kreiranje uvjeta za otvaranje novih radnih mjesta, kroz razvoj poslovne infrastrukture i privlačenje ulaganja. Općina Posušje će usmjeriti svoje aktivnosti na razvoj poslovnog okruženja i privlačenje ulaganja kako domaćih tako i stranih ulaganja, kako bi kroz nove investicije i nove proizvodne pogone i nova poduzeća omogućila otvaranje novih radnih mjesta.
- Razvoj poljoprivrede s naglaskom na potporu obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Općina Posušje se usmjerava na razvoj sustava potpore OPGima kako bi ima pomogla da se uvedu u sustav te da opstanu na tržištu.
- Valorizacija turističkih potencijala u Općini Posušje. Kroz ovaj pravac općina se fokusira na razvoj specifične turističke ponude i stvaranje uvjeta za otvaranje poslovnih prilika u turizmu.
- Promocija Općine Posušje. Promocija općine je vrlo važna kako iz aspekta turizma tako i iz aspekta promocije ukupnog gospodarstva i stvaranje pozitivne percepcije općine.

V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Pokazatelji
Sektorski cilj 1.1: Prilagoditi općinu potrebama poduzetništva	• Do 2023. registrirana 4 nova proizvodna start-up poduzeća • Do 2023. povećan broj aktivnih poduzeća iz prerađivačke industrije za 10% u odnosu na 2017. godini	• Broj novih start-up poduzeća • Broj poduzeća iz prerađivačkog sektora
Sektorski cilj 1.2: Do 2023. god. razviti sustav potpore organiziranoj poljoprivrednoj proizvodnji	• Do 2023. broj OPG-ova registrirani kao poslovni subjekti povećan za 10% u odnosu na 2017. • Broj zaposlenih u OPGovima povećan za 10% do 2023 u odnosu na 2017.	• Broj OPGova • Broj zaposlenih u OPGovima

Sektorski cilj 1.3: Razviti prepoznatljiv turistički sadržaj	• Do 2023. godine ostvareno najmanje 1000 registriranih noćenja u Općini Posušje • Do 2023. godine projekt visećeg mosta prijavljen za financiranje • Do 2023. godine projekt Zip Line prijavljen za financiranje	• Broj ostvarenih noćenja • Projekti prijavljeni na javni poziv
--	---	--

V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Sektorski ciljevi gospodarskog razvoja su usklađeni sa strateškim i planskim dokumentima viših razina. Međutim, analizom planskih dokumenata na višim razinama utvrđeno je kako je veliki broj planskih dokumenata istekao ili ističe tako da se u ovom dokumentu nećemo pozivati na te dokumente. Međutim, vodilo se računa da sektorski ciljevi budu usklađeni sa definiranim pravcima u aktualnim planskim dokumentima. Sektorski ciljevi gospodarskog razvoja naslonjeni su na strateške i prioritetne ciljeve slijedećih strateških i planskih dokumenata u Bosni i Hercegovini:

- Strategija razvoja Županije Zapadnohercegovačke 2014-2020 - izravno su povezani sa Strateškim ciljem 1 - Ekonomski jaka županija i to u kontekstu sljedećih operativnih ciljeva: podizanja konkurentnosti MSP; povoljne ulagačke klime; stvaranja prepoznatljivih proizvoda; i iskorištavanja postojećih potencijala;
- Prostorni plan Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje od 2012. do 2032. godine;
- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva Federacije BiH, s posebnim osvrtom na poticanje razvoja infrastrukture i poticanje malog poduzetništva;
- Strateški plan ruralnog razvitka Bosne i Hercegovine 2018-2021 – okvirni dokument u segmentu koji se odnosi na razvoj farmi i ruralne infrastrukture;
- Indikativni strateški dokument za Bosnu i Hercegovinu 2014-2020 i to u segmentu koji se odnosi na ruralni razvoj i poljoprivredu te konkurentnost i inovacije.

V.2.3. Inicijative međuopćinske suradnje

U segmentu gospodarskog razvoja Općina Posušje prepoznaje brojne mogućnosti za ostvarivanje kako međuopćinske tako i prekogranične suradnje. Ova će se suradnja manifestirati kroz aktivan rad u okviru Regionalne razvojne agencije REDAH čiji su članovi sve općine i gradovi iz Hercegovine, te kroz programe prekogranične suradnje kao i ostale inicijative od zajedničkog interesa za više općina. Međuopćinska suradnja će se prije svega odvijati kroz zajedničke projekte u sljedećim sektorima a kroz koje će se moći realizirati i projekti koji su identificirani kroz programiranje:

- Razvoj i promocija turizma i turističke ponude u suradnji sa susjednim općinama i gradovima iz ŽZH i okruženja.

Općina Posušje je u prethodnom razdoblju aktivno sudjelovala u dva projekta međuopćinske suradnje i to s općinama Tomislavgrad i Jablanica. U sljedećem razdoblju Općina Posušje će proširiti aktivnu suradnju i s općinom Grude, te s Gradom Široki Brijeg. Ovo se posebno odnosi na razvoj turističke infrastrukture i zajedničku promociju.

- Suradnja na području promocije i privlačenja ulaganja u općinu i to prvenstveno u suradnji sa općinama i gradom s prostora ŽZH.

V.2.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana gospodarskog razvoja općine Posušje definirano je **18** projekata i mjera grupiranih u 5 programa:

Naziv programa	Naziv projekta/mjere
PROGRAM 1.1.1. Promocija ulaganja u općinu	Projekt 1.1.1.1. Organizacija poslovnog susreta dijaspore na godišnjoj razini
	Projekt 1.1.1.2. Izrada baze investicijski projekata za privlačenje ulaganja
PROGRAM 1.1.2. Razvoj poslovne infrastrukture	Projekt 1.1.2.1. Dovršetak uređenja poslovnih zona u općini Posušje
	Projekt 1.1.2.2. Razvoj sheme potpore start up tvrtkama u tehnološkom parku
	Projekt 1.1.2.3. Proširenje Logističkog centra
PROGRAM 1.2.1. Potpora poljoprivrednoj proizvodnji	Projekt 1.2.1.1. Razvoj sustava potpore OPG-ima
	Mjera 1.2.1.2. Edukacija i informiranje poljoprivrednih proizvođača
	Projekt 1.2.1.3. Organizacija prodajnog sajma za OPGove tijekom Posušskog lita
	Projekt 1.2.1.4. Organizacija Jesenskog sajma hrane Blidinje u Masnoj Luci na godišnjoj razini
PROGRAM 1.3.1. Razvoj infrastrukture za aktivni turizam	Projekt 1.3.1.1. Dovršetak i stavljanje u funkciju Planinarskog doma u Masnoj Luci
	Projekt 1.3.1.2. Izrada dokumentacije za viseći most u kanjonu Ričine
	Projekt 1.3.1.3. Izrada dokumentacije za instalaciju Zip Line na području Ričine/Tribistovo
	Projekt 1.3.1.4. Uređenje i obilježavanje planinarskih, pješačkih i biciklističkih staza u Posušju
	Projekt 1.3.1.5. Uređenje poligona za slobodno penjanje na stijeni Orlov kuk
PROGRAM 1.3.2. Promocija turističke ponude	Projekt 1.3.2.1. Osnivanje Turističke zajednice općine Posušje
	Mjera 1.3.2.2. Potpora organizaciji i održavanju turističkih događaja na godišnjoj razini (planinarenje, biciklizam)
	Projekt 1.3.1.3. Promocija kanjona Ričina –Tribistovo kao parka za pustolovni turizam
	Projekt 1.3.1.4. Promocija turističke ponude općine Posušje

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju **sektorskog plana gospodarskog razvoja** su: **1.135.000,00 KM.**

V.3. Plan društvenog razvoja

Prilikom revizije strategije i ažuriranja strateških planova razvojni tim općine Posušje je ponovo analizirao specifične snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje za sektor društvenog razvoja. Temeljem ažurirane SWOT analize zaključeno je da se ključni pravci društvenog razvoja u sljedećih pet godina sljedeći:

- Podizanje kvalitete obrazovanja. Općina će se ponajviše usmjeriti na uređenje školskih objekata i opremanje škola.

- Podizanje kvalitete infrastrukture za kulturu i kulturne sadržaje, što će prije svega podrazumijevati ulaganja u infrastrukturu.
- Podizanje kvalitete zdravstvene i socijalne zaštite i to ponajviše kroz razvoj novih usluga.
- Podizanje kvalitete prostornog i urbanog uređenja općine. Kroz ovaj pravac Općina Posušje želi urediti urbanu infrastrukturu i zemljišne knjige kako bi se poboljšala kvaliteta života ali i olakšalo građanima i poslovnim subjektima upravljanje zemljištem i nekretninama te podigla razina zadovoljstva stanovništva.

V.3.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Pokazatelji
Sektorski cilj 2.1. Do 2023. unaprijediti kvalitetu obrazovanja, kulturnih i socijalnih sadržaja u općini Posušje	• Do 2023. godine ostvarena bolja prosječna ocjena učenika OŠ (min. 4.5) u Gimnaziji (min 4) i SSS (iznad 3) • Najmanje 200 korisnika kulturnih sadržaja od čega je 65% mladih do 35 godina starosti • Smanjen broj korisnika socijalnih usluga koji koriste usluge izvan općine za 50% u odnosu na 2018. godinu (50 korisnika) • Od 2023. godine smanjen broj osoba sa invaliditetom koje primaju socijalnu pomoć za 5% u odnosu na 2017. godinu • Osigurana sredstva za uređenje i prenamjenu objekta u gradsku knjižnicu	• Prosječan uspjeh učenika • Broj mladih u ukupnom broju korisnika kulturnih sadržaja • Broj korisnika soc. usluga koji koriste ove usluge van teritorije općine • Broj osoba sa invaliditetom koje primaju socijalnu pomoć • Osigurana sredstva za gradsku knjižnicu
Sektorski cilj 2.2. Do 2023. god. podići razinu kvalitete prostornog uređenja općine i javnih sadržaja	• Do 2023. godine 80 % anketiranog stanovništva zadovoljno javnim uslugama i uređenjem grada (mjereno online anketom na web stranici općine) • Do 2023 povećan obuhvat uređenog urbanog dijela općine za 15% u odnosu na 2017. godinu	• % zadovoljnog stanovništva • Površina u m2 uređenog urbanog dijela općine

V.3.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Sektorski ciljevi društvenog razvoja su usklađeni sa strateškim i planskim dokumentima viših razina. Sektorski ciljevi društvenog razvoja naslonjeni su na strateške i prioritetne ciljeve slijedećih strateških i planskih dokumenata u Bosni i Hercegovini:

- Integrirana strategija razvoja Županije Zapadnohercegovačke 2014-2020 i to sa Strateškim ciljem 2- Društveno odgovorna županija i Strateškim ciljem 3 – Učinkovito organizirana županija.

- Prostorni plan Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje od 2012. do 2032. godine.
- Strategija razvoja kulturne politike BiH i to sa primarnim ciljevima koji daju poseban (strateški) poticaj zaštiti, rekonstruiranju, restauriranju, rekultiviranju i multisektorskom promoviranju prirodnog, spomeničkog i graditeljskog naslijeđa u BiH, te poseban (strateški) poticaj regionalnoj suradnji u kulturi kao temeljnom principu opstojnosti i kreativne vitalnosti bh. kulture.
- Strategija za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine (2016.-2021.).

V.3.3. Inicijative međuopćinske suradnje

Međuopćinska suradnja u sljedećem petogodišnjem razdoblju će se prije svega ostvarivati u sektorima kulture i socijalne zaštite. Već su inicirane određene inicijative međuopćinske kao i prekogranične suradnje na sljedećim projektima:

- Suradnja na podizanju kvalitete kulturnih sadržaja prije svega kroz Festival klapske pjesme,
- Inicijativa razvoja sustava mentalnog zdravlja i socijalne uključenosti.

V.3.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana društvenog razvoja općine Posušje definirano je 22 projekata i mjera grupiranih u 6 programa:

Naziv programa	Naziv projekta/mjere
PROGRAM 2.1.1. Razvoj obrazovanja	Projekt 2.1.1.1. Dovršetak nove osnovne škole Fra Petar Bakula
	Projekt 2.1.1.2. Opremanje kabineta u osnovnim školama
	Projekt 2.1.1.3. Godišnja analiza potreba tržišta rada i obrazovnog kadra
PROGRAM 2.1.2. Razvoj kulture	Projekt 2.1.2.1. Rekonstrukcija zgrade za Dom kulture
	Projekt 2.1.2.2. Uređenje i opremanje novih prostorija glazbene škole u Domu kulture
	Projekt 2.1.2.3. Osnivanje Kulturni informativnog središta (KIS) i objedinjavanje institucija kulture kroz KIS
	Projekt 2.1.2.4. Opremanje studija i multimedijalne dvorane za klape i ostale KUD-ove
	Projekt 2.1.2.5. Prenamjena zgrade JP EP HZHB u gradsku knjižnicu
PROGRAM 2.1.3. Socijalna i zdravstvena zaštita	Projekt 2.1.3.1. Osnivanje Centra za mentalno zdravlje u okviru DZ Posušje
	Projekt 2.1.3.2. Proširenja kapaciteta dječjeg centra stručnih usluga
	Projekt 2.1.3.3. Pokretanje socijalnog poduzeća
	Projekt 2.1.3.4. Pokretanje Centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama
PROGRAM 2.2.1. Prostorno planiranje i zemljišne knjige	Projekt 2.2.1.1. Izrada regulacijskih planova i stavljanje u građevinsku funkciju (Bakuline njive, Jukića njive, Procip, Lokvice)
	Projekt 2.2.1.2. Dovršetak uspostave zemljišnih knjiga
PROGRAM 2.2.2. Urbano uređenje općine	Projekt 2.2.2.1. Uređenje nogostupa
	Projekt 2.2.2.2. Instalacija novih rasvjetnih tijela u općini za javnu rasvjetu
	Projekt 2.2.2.3. Izgradnja i uređenje parkinga i parka iznad stadiona Mokri dolac
	Projekt 2.2.2.4. Uređenje parka iza Hotela
	Projekt 2.2.2.5. Uređenje pješačke zone na trgu Hrvatskih branitelja
	Projekt 2.2.2.6. Obilježavanje domaćinstava kućnim tablama

PROGRAM 2.2.3. Podizanje kvalitete javnih usluga	Projekt 2.2.3.1. Izgradnja autobusnog kolodvora
	Projekt 2.2.3.2. Stavljanje u funkciju Južne tribine stadiona za smještaj vatrogasne postrojbe, civilnih i vojnih udruga, davanje u zakup ostalim zainteresiranim korisnicima

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju **sektorskog plana društvenog razvoja** su: **4.401.000 KM.**

V.4. Plan zaštite okoliša

Prilikom revizije strategije i ažuriranja strateških planova razvojni tim općine Posušje je ponovo analizirao specifične snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje za sektor okoliša. Temeljem ažurirane SWOT analize zaključeno je da se ključni pravci zaštite okoliša i razvoja infrastrukture u sljedećih pet godina sljedeći:

- Razvoj sustava opskrbe vodom i zbrinjavanje otpadnih voda. Jedan od ključnih izazova za Općinu Posušje je razvoj vodoopskrbe i zbrinjavanje otpadnih voda što iziskuje velika ulaganja. Stoga se Općina želi usmjeriti na rješavanje ovog izazova.
- Podizanje kvalitete lokalne prometne infrastrukture. Kvaliteta prometnica i prometne infrastrukture je od izuzetne važnosti i za kvalitetu života stanovništva. Ovo je posebno važno u ruralnim zajednicama. Iako Općina Posušje ima dosta dobru mrežu lokalnih cesta, još uvijek cijelo prostor općine nije riješen.
- Podizanje razine kvalitete sustava upravljanja otpadom. Općina Posušje ima dosta dobro uređeno upravljanje otpadom, ali još uvijek nije riješeno pitanje odvojenog prikupljanja otpadom. Stoga općina želi kroz razvojne projekte podići razinu kvalitete upravljanja otpadom s posebnim naglaskom na odvojeno prikupljanje.
- Podizanje kapaciteta za prevenciju od požara. Općina Posušje je prilično ranjiva po pitanju požara jer se jedan dio Općine nalazi u zaštićenom području a također je flora vrlo bitna za očuvanje eko sustava i zaštite prostora oko akumulacije pitke vode. Stoga je vrlo važno poduzeti korake u prevenciji od požara i podići spremnost za brze intervencije za vrijeme požara.

V.4.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i pokazateljima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Pokazatelji
Sektorski cilj 3.1. Do 2023. god. poboljšati kvalitetu i dostupnost pitke vode i smanjen negativan utjecaj od otpadnih voda i čvrstog otpada	• Do kraja 2023. godine započela isporuke vode Imotskom, 3.800.000,00 m³ pitke vode • Do 2023.g najmanje 85% stanovništva ima redovnu opskrbu vodom • Do 2023. omogućeno kompletiranje tehničke dokumentacije za pročištač otpadnih voda i prijavu istog kod donatora • Do kraja 2023.g projektni prijedlog apliciran kod minimalno 1 donatora • Do kraja 2023.g. udio	• Ugovor o isporuci • % stanovništva koji ima redovnu opskrbu vodom • Finalizirana dokumentacija • Izgrađen dio kolektora do lokacije pročištača • Prijavljeni projektni prijedlog • Količina recikliranog otpada

	prikupljenog otpada koji se razdvaja veći je za 5% u odnosu na 2017. godinu	
Sektorski cilj 3.2. Do 2023. god poboljšati kvalitetu mreže lokalnih putova i podići razinu zaštite od požara	• Do 2023. godine skraćeno putovanje Posušje-Split za 30 minuta u odnosu na 2017. • Skraćeno vrijeme putovanja iz ruralnih mjesta do centra Posušja za 50% u odnosu na 2017 • Do 2023. godine osigurana sredstva za početak izgradnje sjeverne zaobilaznice • Do 2023.g. 50% eventualnih požara zaustavljeno u ranoj fazi izbijanja	• Vrijeme potrebno za prelazak dionice Posušje-Split • Vrijeme potrebno za putovanje iz ruralnih MZ do Centra Posušja • Ugovor o financiranju • Broj požara zaustavljenih u ranoj fazi izbijanja

V.4.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Sektorski ciljevi plana zaštite okoliša usklađeni su sa strateškim i planskim dokumentima viših razina. Sektorski ciljevi plana zaštite okoliša naslonjeni su na strateške i prioritetne ciljeve slijedećih strateških i planskih dokumenata u Bosni i Hercegovini:

- Integrirana strategija razvoja Županije Zapadnohercegovačke 2014-2020, i to prvenstveno sa Strateškim ciljem 3 – Učinkovito organizirana županija;
- Prostorni plan Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje od 2012. do 2023. godine,
- Strategija prometa u Federaciji BiH za razdoblje 2016-2030, i to u segmentu infrastrukture, usluga i tehnologije, s naglaskom na smanjenje gužve u gradskom prometu i uklanjanje uskih grla na putovima s malim brzinama;
- Plan zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2017-2027 i to u tematskim područjima Upravljanje otpadom, Očuvanje izgrađenog okoliša i Šumski resursi.

V.4.3. Inicijative međuopćinske suradnje

U kontekstu međuopćinske suradnje Općina Posušje će surađivati i razvijati projekte od zajedničkog interesa sa susjednim općinama u ŽZH kao i sa ostalim susjednim općinama Međuopćinska suradnja će se odvijati ponajviše kroz sljedeće inicijative:

- Isporuca pitke vode Imotskom u Republici Hrvatskoj. Naime, Općina Posušje je postigla dogovor o eventualnoj isporuci pitke vode općinama u Republici Hrvatskoj s tim da se moraju ispuniti određeni preduvjeti prije samo realizacije dogovora.
- Zaštita i prevencija od požara je od ključne važnosti i Općina Posušje će aktivno surađivati sa susjednim općinama posebno u rubnim rizičnim područjima.

V.4.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana zaštite okoliša općine Posušje definirano je **14** projekata i mjera grupiranih u 5 programa:

Naziv programa	Naziv projekta/mjere
PROGRAM 3.1.1. Razvoj vodovodnog sustava	Projekt 3.1.1.1. Dovršetak izgradnje pročištača pitke vode (Senjakovina)
	Projekt 3.1.1.2. Izgradnja vodoopskrbnog sustava Rakitno
	Projekt 3.1.1.3. Izgradnja vodoopskrbnog sustava Vir-Zagorje
PROGRAM 3.1.2. Razvoj kanalizacijskog sustava	Projekt 3.1.2.1. Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže spajanje kolektora sa pročištačem (800 metara)
	Projekt 3.1.2.2. Izgradnja pročištača otpadnih voda
PROGRAM 3.1.3. Upravljanje otpadom	Projekt 3.1.3.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta
	Projekt 3.1.3.2. Kampanja o odvojenom prikupljanju otpada i zaštiti okoliša
PROGRAM 3.2.1. Uređenje lokalnih prometnica	Projekt 3.2.1.1. Dovršenje projektne dokumentacije za izgradnju sjeverne obilaznice grada (Iznad crkve)
	Projekt 3.2.1.2. Dovršetak izgradnje i asfaltiranje ceste ispod Zavelima (Podzavelim – Vinica)
	Projekt 3.2.1.3. Asfaltiranje puta za MZ Osoje
	Projekt 3.2.1.4. Dovršetak uređenja/asfaltiranje puta u MZ Sutina
	Projekt 3.2.1.5. Dovršetak uređenja/asfaltiranje puta u MZ Zagorje
PROGRAM 3.2.2. Protupožarna zaštita	Projekt 3.4.1.1. Opremanje Profesionalne vatrogasne postrojbe Posušje dodatnom vatrogasnom opremom
	Projekt 3.4.1.2. Potpora lovačkim i planinarskim društvima na uređenju i prosijecanju staza i uređenju pojilišta

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju **sektorskog plana zaštite okoliša** su: **6.206.000,00 KM.**

VI. OPERATIVNI DIO

VI.2. Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2)

Veza sa strateškim i sektorskim ciljem/ ciljevima	Projekt / mjera (vrijeme trajanja)	Ukupni ishodi	Ukupni orijent. izdaci (do završetka projekta)	Ukupni predviđeni izdaci (za III godine)	financiranje iz proračuna JLS				financiranje iz ostalih izvora				Nositelji provedbe	Veza s proračunom i/ili oznaka eksternog izvora	Općinski odjel/služba odgovorno za praćenje
					Pregled po godinama				Pregled ostalih izvora po godinama						
					god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+ III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)			
1	2	3	4	5=9+21	6	7	8	9=6+7+8	18=Zbir 10-17	19	20	21=18+19+20	22	23	24
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1.1. Organizacija poslovnog susreta dijaspore na godišnjoj razini (2019-2023)	Uspostavljena poslovna komunikacija s min 2 investicijska subjekta do 2023.	25,000	15,000	1,000	1,000	1,000	3,000	4,000	4,000	4,000	12,000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1.2. Izrada baze investicijskih projekata za privlačenje ulaganja (2019-2023)	Razvijena baza investicijskih i razvojnih projekata na web stranici	10,000	6,000	2,000	2,000	2,000	6,000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.1 Dovršetak uređenja poslovnih zona u općini Posušje (2019-2023)	Realizirana najmanje 1 nova investicija u poslovne zone	200,000	200,000	5,000	5,000	10,000	20,000	45,000	45,000	90,000	180,000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA

S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.2. Razvoj sheme potpore start up tvrtkama u tehnološkom parku (2019-2021)	4 start up-ova podržana kroz financijsku shemu	15,000	15,000	5,000	5,000	5,000	15,000	0		Općina Posušje/Ured za europske integracije	615000	Odsjek za razvoj / JURA/EUI ŽZH
S.C.1./ SEC ES	P.1.1.2.3. Proširenje Logističkog centra (2019-2021)	Oragniziran jedan novi ciklus obuke za CNC operatere 2 nova start up-a otvorena u novim prostorijama do 2021. g.	175,000	175,000	15,000	15,000	13,750	43,750	0	131,250	Općina Posušje	615000	Odsjek az razvoj/JURA
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.1. Razvoj sustava potpore OPG- ima (2019-2023)	Do 2023. godine 50 OPGova podržano kroz sustav financijske potpore	90,000	54,000	18,000	18,000	18,000	54,000	0	0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA/
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.2. Edukacija i informiranje poljoprivrednih proizvođača (2019- 2023)	Do 2023. godine min. 250 OPGova prošli edukacije	22,000	16,500	5,500	5,500	5,500	16,500	0	0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC ES	P.1.2.1.3. Organizacija prodajnog sajma za OPGove tijekom Posušskog lita (2019- 2023)	Do 2023. godine najmanje 10 OPGova izlažu svoje proizvode na uređenim lokacijama godišnje	5,000	3,000	1,000	1,000	1,000	3,000	0	0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.4. Organizacija Blidinje Gastro Festivala na godišnjoj razini (2019-2023)	Do 2023. godine sajam posjetilo min. 1000 posjetitelja	15,000	9,000	3,000	3,000	3,000	9,000	0	0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj/JURA
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.1. Dovršetak i stavljanje u funkciju Planinarskog doma u Masnoj Lucij (2019- 2023)	Do 2023. godine najmanje 100 registriranih posjeta domu na godišnjoj razini	250,000	60,000	20,000	20,000	20,000	60,000	0	0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA

S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.2. Izrada dokumentacije za viseći most u kanjonu Ričine (2019 -2022)	Do 2023. godine pripremljen projekt i spreman za prijavu na otvorene pozive	50,000	48,500	2,000	2,000	2,000	6,000	42,500			42,500	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.3. Izrada dokumentacije za instalaciju ZIP Line na području Ričine/Tribistovo (2020-2023)	Do 2023. godine pripremljen projekt i spreman za prijavu na otvorene pozive	90,000	85,500		4,500	4,500	9,000	76,500	0	0	76,500	Općina Posušje	615000 / Županija	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.4. Uređenje i obilježavanje planinarskih, pješačkih i biciklističkih staza u Posušju (2019-2023)	Do 2023. godine 3 nove staze uključene u turističku ponudu Općine Posušje	10,000	6,000	2,000	2,000	2,000	6,000	0			0	Općina Posušje	615000/Županija	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.5. Uređenje poligona za slobodno penjanje na stijeni Orlov kuk (2021-2023)	Do 2023. godine najmanje 100 posjetitelja godišnje posjeti novu turističku destinaciju	30,000	30,000			500	500	0		29,500	29,500	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.1. Osnivanje Turističke zajednice Općine Posušje (2019-2023)	Do 2023. godine TZ pripremila 10 lokacija kao dio turističke ponude općine	10,000	6,000	2,000	2,000	2,000	6,000	0			0	Posušje/Ured za europske integracije	615000	Općina Posušje/Ured za europske integracije ŽZH
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.2. Potpora organizaciji i održavanju turističkih događaja na godišnjoj razini (2019-2023)	Do 2023. godine organizirano najmanje 5 novih turističkih događaja	20,000	12,000	4,000	4,000	4,000	12,000	0			0	Općina Posušje	6150000	Odsjek za razvoj /JURA

S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.3. Promocija kanjona Ričina-Tribistovo kao parka za poslovni turizam (2020-2021)	Do 2023. godine kanjon Ričina-Tribistovo posjeti najmanje 150 posjetitelja na godišnjem nivou	5,000	5,000		2,500	2,500	5,000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.1. Dovršetak nove OŠ Fra Petra Bakule (2019-2023)	Od 2023. godine nastava u OŠ Fra Petar Bakula se odvija u jednoj smjeni	2,000,000	1,320,000	0	60,000	60,000	120,000	0	500,000	700,000	1,200,000	Općina Posušje	613000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.2. Opremanje kabineta u osnovnim školama (2019-2023)	Od 2023. godine uvedene min. 2 nove sekcije u Osnovnoj školi	240,000	240,000	80,000	80,000	80,000	240,000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.3. Godišnja analiza potreba tržišta rada i obrazovnog kadra (2020-2023)	Od 2020. godine svake godine se inicira sprovedba preporuka iz analize	6,000	3,000		1,500	1,500	3,000	0			0	Općina Posušje	6150000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.1. Rekonstrukcija zgrade za Dom kulture (2020-2023)	Do 2023. godine najmanje 5 kulturnih događaja organizirano u Domu kulture	350,000	316,250		13,125	13,125	26,250	0	100,000	190,000	290,000	Općina Posušje	615000	Služba za opću upravu
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.2. Uređenje i opremanje novih prostora glazbene škole u Domu kulture (2020-2023)	Do 2023. godine Povećan broj djece upisane u Osnovnu glazbenu školu za 15% u odnosu na 2017. god. Do 2023.g. osnovana Srednja glazbena škola	200,000	200,000	0	0		0	0	100,000	100,000	200,000	Općina Posušje	613000	Služba za opću upravu /Odsjek za razvoj/JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.3. Osnivanje KIS (2020-2023)	Od 2023. god. KIS godišnje organizira min. 5 kulturnih i informativnih događaja	10,000	10,000	0	0	0	0	0	5,000	5,000	10,000	Općina Posušje	821000	Služba za opću upravu

S.C.2./SEC 2.1, DS	P.2.1.2.4. Opremanje studija i multimedijalne dvorane za klape i ostale KUDove (2020-2023)	Od 2023. god. KUD-ovi i klape orgnizuju i sudjeluju na min. 5 događaja u Općini i na min. 1 međunarodnom događaju	330,000	304,750		12,375	12,375	24,750	0	100,000	180,000	280,000	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.5. Prenamjena zgrade JP EP HZHB u gradsku knjižnicu (2020-2023)	Do 2023. godine projekt prijavljen za financiranje kod najmanje jednog vanjskog izvora financiranja	150,000	131,250		5,625	5,625	11,250	0	60,000	60,000	120,000	Općina Posušje/Ministarstv o obrazovanja	615000	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.1. Osnivanje centra za mentalno zdravlje u okviru DZ Posušje (2020-2023)	Do 2023. godine Centar pruža servis za najmanje 100 djece i odraslih	100,000	88,000		9,000	9,000	18,000	0	35,000	35,000	70,000	Općina Posušje/DZ/ Ministarstv o zdravstva	615000 / Županija	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.2. Proširenje kapaciteta dječijeg centra stručnih usluga (2020-2023)	Do 2023. angažovan stručni kadar i povećan broj korisnika za najmanje 20% u odnosu na 2017. godinu	90,000	76,500		6,750	6,750	13,500	0	32,000	31,000	63,000	Općina Posušje	615000	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.3. Pokretanje socijalnog poduzeća (2020-2023)	Do 2023.g. uposleno najmanje 3 osobe s invaliditetom	5,000	2,500		1,250	1,250	2,500	0			0	Općina Posušje	821000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.4. Pokretanje centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama (2020-2023)	Do 2022.g. pripremljena projektna aplikacija za prijavu na vanjske izvore financiranja	15,000	7,500		3,750	3,750	7,500	0			0	Općina Posušje	615000	JURA/OV

S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.1. Izrada regulacijskih planova i stavljanje u građevinsku funkciju (2019-2023)	Do 2023.g. od strane OV usvojeni regulacijski planovi za Bakuline njive, za jukića njive, Procip i Lokvice	15,000	9,000	3,000	3,000	3,000	9,000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.2. Dovršetak uspostave zemljišnih knjiga (2019-2023)	Do 2023. godine uspostavljena sigurnost u pravnom prometu nekretnina i zaštita prava upisanih u registre	25,000	20,000	2,000	2,000	1,000	5,000	5,000	5,000	5,000	15,000	Općina Posušje	614000	Služba za urbanizam, prostorno uređenje
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.1. Uređenje nogostupa (2020-2023)	Do 2023. godine sve ulice u urbanom dijelu grada imaju uređen nogostup	200,000	140,000		70,000	70,000	140,000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.2. Instalacija novih rasvjetnih tijela u općini za javnu rasvjetu (2019-2023)	Na godišnjoj razini dodatne uštede na javnoj rasvjeti za oko 20.000 KM	50,000	30,000	10,000	10,000	10,000	30,000	0			0	Općina Posušje/Urbikom	615000	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.4. Uređenje parka iza Hotela (2021-2022)	Od 2023. godine najmanje 5000 stanovnika urbanog dijela općine dobilo dodatni javni sadržaj za djecu i mlade	50,000	22,500			2,500	2,500	0		20,000	20,000	Općina Posušje	615000	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.5. Uređenje pješačke zone na trgu Hrv.branitelja (2020-2021)	Do 2022. pješačku zonu koristi najmanje 6000 stanovnika općine Posušje	5,000	5,000		2,500	2,500	5,000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj/JURA

S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.6. Obilježavanje domaćinstava kućnim brojevima (2019-2021)	Do 2021. godine izrađen registar prostornih jedinica	110,000	110,000	10,000	5,000	5,000	20,000	90,000			90,000	Općina Posušje	615000	JURA/OV
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.1. Izgradnja autobusnog kolodvora (2021-2023)	Od 2023. godine najmanje 5 autobuskih prevoznika koristi autobusni kolodvor	70,000	22,000			2,000	2,000	0		20,000	20,000	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.2. Stavljanje u funkciju Južne tribine stadiona (2021-2023)	Do 2023. godine u novouređene prostorije smještene NVO, Civilna zaštita i braniteljske zadruge	120,000	64,000			4,000	4,000	0		60,000	60,000	Općina Posušje	614000	JURA/OV
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.1.1.1. Dovršetak izgradnje pročištača pitke vode (Senjakovina) (2019- 2023)	Do 2023. godine dobijena uporabna dozvola za prečištač kapaciteta min. 200 l/sec	2,300,000	100,000	25,000			25,000	75,000			75,000	Općina/Urbik om	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.2.2. Izgradnja pročištača otpadnih voda (2019-2023)	Do 2023. godine pripremljen projekt prijedlog za apliciranje na eksterne izvore financiranja	100,000	60,000	20,000	20,000	20,000	60,000	0			0	Općina/Urbik om	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.1.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta (2020-2023)	Do 2023.g. reciklažno dvorište dodijeljeno na upravljanje po osnovu javnog poziva	150,000	150,000				0	0	150,000		150,000	Ministarstvo prostornog uređenja i End	614000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.2. Kampanja o odvojenom prikupljanju otpada i zaštiti okoliša (2019-2023)	Do 2023.g. najmanje 30 % stanovništva educirano o zaštiti okoliša	72,000	72,000	24,000	24,000	24,000	72,000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA

S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.1. Dovršenje projektne dokumentacije za izgradnju sjeverne obilaznice grada (Iznad crkve) (2019-2023)	Do 2023. godine pripremljen projektni prijedlog za apliciranje na eksterne izvore financiranja	200,000	120,000	2,000	2,000	2,000	6,000	38,000	38,000	38,000	114,000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.2. Dovršetak izgradnje i asfaltiranje ceste ispod Zavelima (2019-2023)	Od 2023. godine u upotrebi je brza traka ceste Podzavelim-Vinica	500,000	300,000	5,000	5,000	5,000	15,000	95,000	95,000	95,000	285,000	Općina Posušje	615000	Služba za prostorno uređenje u suradnji sa Službom za razvoj
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.3. Asfaltiranje puta za MZ Osoje (2019-2020)	Do 2021. godine 700 stanovnika MZ Osoje ima pristup asfaltiranoj cesti	114,000	114,000	57,000	57,000		114,000	0			0	Općina I JP	615000	Služba za prostorno uređenje u suradnji sa Službom za razvoj
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.4. Dovršetak uređenja/asfaltiranje puta u MZ Sutina (2021-2022)	Do 2023. godine 850 stanovnika MZ Sutina ima pristup asfaltiranoj cesti	65,000	32,500			32,500	32,500	0			0	Općina i JP	614000	Služba za prostorno uređenje u suradnji sa Službom za razvoj
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.5. Dovršetak uređenja/asfaltiranje puta u MZ Zagorje (2019-2020)	Do 2021. godine 700 stanovnika MZ Zagorje ima pristup asfaltiranoj cesti	55,000	55,000	27,500	27,500	0	55,000	0			0	Općina/ JU Urbikom	614000/Urbikom	Odsjek za razvoj /JURA
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.2.1. Opremanje profesionalne vatrogasne postrojbe Posušje dodatnom vatrogasnom opremom (2020-2023)	Do 2023. godine osigurana brža intervencija gasitelja za 10 min u odnosu na 2017. g.	100,000	50,000		25,000	25,000	50,000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA

S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.2.2. Potpora lovačkim društvima na uređenju i prosijecanju šumskih staza i uređenju pojilišta (2019-2023)	Do 2023. godine osigurana brža intervencija gasitelja za 15 min u odnosu na 2017. g.	50,000	30,000	10,000	10,000	10,000	30,000	0			0	Općina Posušje	615000	Služba za urbanizam, prostorno uređenje
UKUPNO:			8,869,000	4,952,250	361,000	548,875	508,625	1,418,500	471,000	1,400,250	1,662,500	3,533,750			

VI.2. Plan organizacionih i ljudskih kapaciteta za implementaciju, praćenje i vrednovanje strategije

Plan organizacijskih i institucionalnih kapaciteta za uspješnu implementaciju Strategije izrađen je na osnovu zaključaka koji su proizašli kao rezultat analize koju je proveo Općinski razvojni tim u okviru procesa revizije Strategije razvoja a na bazi „Preporuka za uspostavu jedinice za upravljanje razvojem u općini Posušje“, a u okviru aktivnosti ILDP projekta, te preporuka srednjoročne evaluacije razvojne Strategije općine Posušje.

Pregled postojećih kapaciteta za implementaciju strategije

Kao rezultat tehničke potpore koju je ILDP pružio Općini Posušje, a u cilju jačanja funkcije upravljanja razvojem, doneseno je Rješenje o utemeljenju Jedinice za razvoj (JURA) za upravljanje lokalnim razvojem u kojem su definirani poslovi koji se tiču upravljanja razvojem. Jedinica za razvoj uspostavljena je kao stalno radno tijelo Općinskog načelnika i zajedno sa Odsjekom za gospodarstvo i razvoj obavlja i koordinira sve poslove koji se tiču poslova upravljanja razvojem. JURA je uspostavljena 2016. godine.

U okviru JURA-e su tri radna mjesta a koja se direktno odnose na upravljanje razvojem, odnosno potporu realizaciji strategije, i sva tri mjesta su popunjena: (1) Voditelj jedinice, (2) Član jedinice zadužen za financije i (3) Član jedinice zadužen za razvoj prostornog uređenja i javne infrastrukture. U Odsjeku za gospodarstvo i razvoj popunjena su dva radna mjesta (1) Viši stručni suradnik za pripremu i provedbu razvojnih projekata i (2) Viši referent za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak.

Ova dva tijela, JURA i Odsjek, zadužena su za sve poslove vezane za procese izrade i provedbe općinske strategije razvoja pa tako:

- Zajedno sa Uredom Načelnika pokreću i sudjeluju u procesima izrade, implementacije i praćenja i ocjene učinka implementacije strategije razvoja općine,
- Pokreću proces izrade trogodišnjeg plana implementacije strategije (1+2),
- Pokreću pripremu i izradu godišnjeg plana rada JURA i Odsjeka,
- Vode evidencije, podatke i analize povezane sa poslovima upravljanja razvojem i svakim pojedinačnim projektom koji implementiraju, te od istih pripremaju neophodna periodična izvješća kao i godišnje izvješće o realizaciji strategije,
- Aktivno rade na praćenju javnih poziva i pripremi projektnih prijedloga za sufinanciranje projekata iz Strategije razvoja i Plana kapitalnih investicija.

U sklopu unutarnjeg ustrojstva općine nalaze se četiri Općinske službe koje po potrebi pružaju potporu u procesima upravljanja razvojem, ali kroz Pravilnik o unutarnjoj organizaciji nisu u potpunosti predviđene uspravne i vodoravne poveznice između JURA-e, Odsjeka za gospodarstvo i razvoj i općinskih službi. Kada govorimo o zakonodavnoj vlasti Općinsko vijeće je putem Predsjednika Općinskog vijeća prisutno na važnim sastancima koji su vezani za upravljanje razvojem, privlačenje vanjskih sredstava za realizaciju značajnih projekata i proces revidiranja strategije. Općinsko vijeće razmatra Izvješće o realizaciji strateških dokumenata Općine, uključujući i Revidiranu integriranu Strategiju razvoja kao vodeći strateški dokument koji je osnova za kreiranje i usvajanje svih ostalih razvojnih politika Općine.

Potrebe za unapređenjem pristupa upravljanju razvojem

U proteklom srednjoročnom razdoblju međusobna komunikacija i razmjena informacija i iskustava vezanih za Strategiju između pojedinih općinskih službi je bila na zadovoljavajućoj razini.

Ipak, u cilju kontinuiranog poboljšanja upravljanja lokalnim razvojem, tijekom izrade Revidirane integrirane strategije razvoja općine a i u skladu prijedlozima i preporukama, koje su proizašle iz srednjoročne evaluacije implementacije strategije općine Posušje u sljedećem razdoblju neophodno je:

- Raditi na vodoravnim i uspravnim poveznicama između općinskih službi i JURA-e i Odsjeka za gospodarstvo i razvoj, sistematizirati ih kroz Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i uključiti službe u redovne poslove upravljanja razvojem,
- Jačati kapacitete svih službi za pripremu i provedbu projekata na razini da razumiju projektni ciklus i da mogu sudjelovati u pripremi i provedbi projekata,
- Jačati kapacitete Jedinice za upravljanje razvojem odnosno Odsjeka za gospodarstvo i razvoj,
- Razmotriti mogućnost formiranja Službe za razvoj, odnosno tijela koje će biti sastavni dio ustroja i imati jasnu razvojnu funkciju,
- Razmotriti formiranje ustanove ili organizacije koja će preuzeti ulogu lokalne razvojne agencije te se može aktivnije posvetiti projektima, a u isto vrijeme može upravljati i poslovnom infrastrukturom i promocijom općine. Ovo može biti i novouspostavljena Zaklada koja upravlja tehnološkim parkom.

Kontrolno vrednovanje implementacije revidirane strategije razvoja izvršit će se sa istekom petogodišnjeg razvojnog razdoblja, što se poklapa sa konačnim vrednovanjem implementacije strategije (2023). Konačno vrednovanje će poslužiti i kao podloga za novi ciklus strateškog planiranja.

Pregled osnovnih aktivnosti i odgovornosti za implementaciju Revidirane strategije razvoja općine Posušje

Osnovne uloge i odgovornosti za implementaciju , praćenje, vrednovanje i izvještavanje		
Aktivnosti	Nadležnost (tko?) /	Rokovi ^(*)
Priprema/ažuriranje Kalendara aktivnosti Jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA-e)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici procesa: Ostali službenici JURA-e (**) i Odsjek za gospodarstvo i razvoj	31.01. tekuće godine
Definiranje prioriteta na osnovu strateško-programskih dokumenata za sljedeći 1+2 planski ciklus	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika Nositelji i sudionici u procesu: Šefovi nadležnih općinskih službi; Kolegij načelnika općine; Ostali članovi JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj	Do 15.04. tekuće godine
Priprema trogodišnjih/godišnjih planova rada službi, uključujući projekte iz strategije razvoja i vezane redovne aktivnosti	Inicijator i vlasnik procesa: Šefovi nadležnih općinskih službi Nositelji i sudionici u procesu: Rukovoditelj JURA-e	Do 15.09. tekuće godine
Izrada Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada općinske uprave	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika Nositelji i sudionici u procesu: Kolegij načelnika općine	31.10. tekuće godine (I nacrt) 31.12. tekuće godine (II nacrt)
Uključivanje strateških projekata i aktivnosti u plan Proračuna (<u>za sljedeću godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Šef Službe za financije Nositelji i sudionici procesa: Rukovoditelj JURA-e; Kolegij načelnika općine	01-30.11 tekuće godine (prvi nacrt); 01-15.12 tekuće godine (prijedlog)

Usklađivanje trogodišnjih/godišnjih planova rada službi i Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada općinske uprave sa usvojenim Proračunom (<u>za sljedeću godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika općine Nositelji i sudionici procesa: Šefovi nadležnih službi; Kolegij načelnika općine	15.10. tekuće godine (I nacrt) 05.11. tekuće godine (II Nacrt) 15.12. tekuće godine (III Nacrt) 30.01. sljedeće godine (prijedlog)
Usvajanje Godišnjeg plana rada općinske uprave (<u>za sljedeću godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nosioci i učesnici u procesu: Općinsko vijeće	do 30.01. sljedeće godine
Razrada projekata iz Godišnjeg plana rada JLS	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici procesa: Ostali službenici JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj, Nadležne općinske službe	Kontinuirano
Praćenje i privlačenje eksternih izvora financiranja projekata	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici procesa: Ostali službenici JURA-e, Odsjek za gospodarstvo i razvoj i Nadležne općinske službe	Kontinuirano
Praćenje provođenja Godišnjeg plana rada općinske uprave i ostvarenja strateških i sektorskih ciljeva	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici procesa: Ostali službenici JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj;	Kontinuirano
Izrada i razmatranje polugodišnjih izvještaja o realizaciji planova rada općinske uprave	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelji općinskih službi, Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici procesa: Kolegij načelnika općine; Rukovoditelj JURA-e; Ostali službenici JURA-e	31.06. tekuće godine
Izrada godišnjih izvještaja o radu općinskih službi	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelji općinskih službi Nositelji i sudionici procesa: Kolegij načelnika općine; Rukovoditelj JURA-e; Ostali službenici JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj	Do 15.04. tekuće godine (za prethodnu godinu)
Uključivanje Partnerske grupe u praćenje provođenja strategije lokalnog razvoja	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici u procesu: Ostali službenici JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj; Partnerska grupa	1. sastanak PG-a: Do 28.02. (za prethodnu godinu) 2. sastanak PG-a: Do 31.07. (za prvih 6 mjeseci tekuće godine)
Priprema i razmatranje Izvješća o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici u procesu: Ostali službenici JURA-e i Odsjek za gospodarstvo i razvoj; Šefovi općinskih službi	Do 31.03. tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu (za koju se priprema izvješće)
Priprema i razmatranje Godišnjeg izvješća o radu općinske uprave (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa kabinetom načelnika općine Nositelji i sudionici procesa: Šefovi općinskih službi; Kolegij načelnika općine	Do 30.04. tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu (za koju se priprema izvješće)
Usvajanje i objavljivanje Izvješća o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nositelji i sudionici procesa: Općinsko vijeće	Usvajanje do 15.05. tekuće godine u odnosu na onu godinu za koju se priprema izvješće. Objavljivanje Izvješća je 7 dana po usvajanju godišnjeg izvješća

Usvajanje i objavljivanje Godišnjeg izvješća o radu općine (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nositelji i sudionici procesa: Općinsko vijeće	Usvajanje do 15.05. tekuće godine u odnosu na onu za koju se priprema izvješće Objavljivanje Izvješća je 7 dana po usvajanju godišnjeg izvješća.
Ostale važne aktivnosti: ▪ Redovno ažuriranje web stranice JLS u domenu informacija koje se odnose na razvojne aktivnosti ▪ Redovni kontakti sa višim razinama vlasti ▪ Uspostavljanje i unaprjeđenje međuopćinske suradnje ▪ Pokretanje procesa finalne evaluacije strategije razvoja	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nositelji i sudionici: Ostali službenici JURA-e i Odsjeka za gospodarstvo i razvoj	Kontinuirano

**Rokovi će se korigirati stupanjem na snagu relevantnih uredbi koje proizlaze iz Zakona o razvojnom planiraju Federacije BiH*

Na temelju članka 24. točke 14. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 14. Odluke o javnim priznanjima općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 4/05, 4/08, 4/11 i 5/11), Općinsko vijeće općine Posušje, na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

O D L U K U
o proglašenju Počasnog građanina općine Posušje

I

Počasnim građaninom općine Posušje proglašava se Milan Kovač.

II

Povelja i medalja Počasnog građanina općine Posušje bit će uručena na svečanoj sjednici Općinskog vijeća u povodu obilježavanja Dana općine Posušje.

III

Ova Odluka stupa na snagu idućeg dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku općine Posušje”.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-71/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 24. točke 14. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 14. Odluke o javnim priznanjima općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 4/05, 4/08, 4/11 i 5/11), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

O D L U K U
o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa „Grb općine Posušje“

I

Javno priznanje Zlatna plaketa „Grb općine Posušje“ dodjeljuje se Javnom poduzeću Radio Posušje d.o.o.

II

Javno priznanje će bit uručeno na svečanoj sjednici Općinskog vijeća u povodu obilježavanja Dana općine Posušje.

III

Ova Odluka stupa na snagu idućeg dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku općine Posušje”.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-71/19
PREDSJEDNIK
Posušje, 1.8.2019. godine

Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 24. točke 14. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 14. Odluke o javnim priznanjima općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 4/05, 4/08, 4/11 i 5/11), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

O D L U K U
o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa „Grb općine Posušje“

I

Javno priznanje Zlatna plaketa „Grb općine Posušje“ dodjeljuje se tvrtki LONČARPLAST d.o.o. Posušje.

II

Javno priznanje će bit uručeno na svečanoj sjednici Općinskog vijeća u povodu obilježavanja Dana općine Posušje.

III

Ova Odluka stupa na snagu idućeg dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku općine Posušje”.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-71/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 24. točke 14. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 14. Odluke o javnim priznanjima općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 4/05, 4/08, 4/11 i 5/11), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

O D L U K U
o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa
„Grb općine Posušje“

I

Javno priznanje Zlatna plaketa „Grb općine Posušje“ dodjeljuje se fra Petru Krasiću.

II

Javno priznanje će bit uručeno na svečanoj sjednici Općinskog vijeća u povodu obilježavanja Dana općine Posušje.

III

Ova Odluka stupa na snagu idućeg dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-71/19
PREDSJEDNIK
Posušje, 1.8.2019. godine

Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 21., 22., i 23. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 4/99, 15/01, 10/03 i 18/11) i članka 24. točka 5. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je:

O D L U K U
o pristupanju izradi izmjene i dopune
regulacijskog plana BROČANAC – BAŠIĆI

Članak 1.

Ovom Odlukom pristupa se izradi izmjene i dopune regulacijskog plana BROČANAC –

BAŠIĆI u cilju preoblikovanja postojećih i definiranja novih građevinskih parcela i definiranja pristupnih putova do istih, u naselju Broćanac na lokalitetu Bašići, općina Posušje, za potrebe rješavanja imovinsko pravnih odnosa vezanih za predmetno zemljište i za potrebe legalizacije postojećih i izgradnje novih građevinskih objekata.

Članak 2.

Planom iz ove Odluke trebaju biti obuhvaćene parcele označene kao k.č. broj: 2751, 2752, 2753, 2767, 2768, 2769 i 2771 k.o. Bašići i druge susjedne parcele (obuhvatiti onoliko parcela koliko to bude potrebno za izradu predmetnog plana) koje se nalaze na predmetnom lokalitetu.

Članak 3.

Smjernice za izradu predmetnog plana su sljedeće:

Za područje koje je obuhvaćeno predmetnim planom uzimajući u obzir stanje na terenu izvršiti preoblikovanja postojećih i definiranja novih građevinskih parcela i definiranja pristupnih putova do istih, za potrebe legalizacije postojećih i izgradnje novih građevinskih objekata na predmetnom lokalitetu.

Članak 4.

Sredstva za financiranje izrade Plana su osigurana u Proračunu općine Posušje.

Članak 5.

Za nositelja pripreme za izradu predmetnog plana, određuje se Službe za imovinsko - pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliša općine Posušje. Nositelj pripreme za izradu predmetnog plana će osigurati svu raspoloživu dokumentaciju potrebnu za izradu Plana i osigurati suradnju svih korisnika prostora s ciljem da se izradom regulacijskog plana usklade potrebe i planska rješenja.

Članak 6.

Za izradu predmetnog plana odredit će se najpovoljniji ponuditelj koji će biti odabran putem javnog natječaja. Suglasno uvjetima tenderske dokumentacije, odluke o dodjeli ugovora najpovoljnijem ponuditelju, općina Posušje će zaključiti odgovarajući ugovor o izradi Plana u skladu sa Zakonom o javnim nabavama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 39/14).

Članak 7.

Nositelj pripreme za izradu predmetnog plana je obavezan sačiniti program uključivanja javnosti u javne rasprave o svim fazama izrade Plana i organizirati njihovo provođenje, te o tome redovito informirati Općinsko vijeće. Javna rasprava će trajati 30 dana.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu idućeg dana od dana njenog objavljivanja u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-23-75/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 363. Zakona o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13 i 100/13), članka 3. Pravilnika o postupku javnog konkursa za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Federacije BiH, kantona, općina i gradova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/14) i članka 24. stavak 1. točka 7. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/8, 8/8, 2/10 i 1/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je:

O D L U K U
o načinu i uvjetima prodaje
građevinskog zemljišta

I. PODACI O NEKRETNINAMA**Članak 1.**

Pod uvjetima i na način reguliran ovom Odlukom provest će se, javnim nadmetanjem – licitacijom (u daljem tekstu: licitacija), javna prodaja nekretnina – građevinskog zemljišta označenog kao:

LOT 1.

Na lokalitetu: **Vicanov Brijeg k.o. Landeke**, za preoblikovanje postojećih i definiranje novih građevinskih parcela, u skladu s

izmjenom i dopunom regulacijskog plana „VICANOV BRIJEG“ (Weltplast), broj: 01-23-141/16 od 26.09.2016. godine („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 9/16) i urbanističko – tehničkim uvjetima broj: 04-23-500/19 od 19.07.2019. godine, određenim od strane Službe za imovinsko – pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša općine Posušje, Odsjeka za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, a koji su sastavni dio natječajne dokumentacije:

1. k.č. 3321/70, naziv parcele VICANOV BRIJEG, kultura gradilište, površine 9458 m²,
Početna prodajna cijena iznosi: 94.580,00 KM, jamčevina iznosi: 9.458,00 KM.

LOT 2.

Na lokalitetu: „VINJANSKI DOM“, k.o. Vinjani, za preoblikovanje postojećih i definiranje novih građevinskih parcela, u skladu s izmjenom i dopunom regulacijskog plana „VINJANSKI DOM“ (Vokel), broj: 01-23-172/17 od 29.9.2017. godine („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 10/17) i urbanističko – tehničkim uvjetima broj: 04-23-500/19 od 19.07.2019. godine, određenim od strane Službe za imovinsko – pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša općine Posušje, Odsjeka za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, a koji su sastavni dio natječajne dokumentacije:

1. k.č. 3984/8, naziv parcele PIROVCI, kultura gradilište, površine 12069 m²,
Početna prodajna cijena iznosi: 84.483,00 KM, jamčevina iznosi: 8.448,30 KM.

LOT 3.

Na lokalitetu: „PROCIP“, k.o. Bešlići, za oblikovanje parcela za stambenu i stambeno – poslovnu izgradnju, u skladu s izmjenom i dopunom regulacijskog plana „PROCIP“ Posušje, broj: 02-02-1365/03 od 15.12.2003. godine („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 8/03) i urbanističko – tehničkim uvjetima broj: 04-23-500/19 od 19.07.2019. godine, određenim od strane Službe za imovinsko – pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša općine Posušje, Odsjeka za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, a koji su sastavni dio natječajne dokumentacije:

1. k.č. 1850/4, naziv parcele MELJAKUŠE, kultura gradilište, površine 589 m²,
Početna prodajna cijena iznosi: 7.362,50 KM, jamčevina iznosi: 1.000,00 KM,

2. k.č. 1850/7, naziv parcele MELJAKUŠE, kultura gradilište, površine 589 m²,

Početna prodajna cijena iznosi: 14.725,00 KM, jamčevina iznosi: 1.472,50 KM,

3. k.č. 1850/9, naziv parcele MELJAKUŠE, kultura gradilište, površine 589 m²,

Početna prodajna cijena iznosi: 7.362,50 KM, jamčevina iznosi: 1.000,00 KM,

4. k.č. 1850/10, naziv parcele MELJAKUŠE, kultura gradilište, površine 589 m²,

Početna prodajna cijena iznosi: 7.362,50 KM, jamčevina iznosi: 1.000,00 KM.

Članak 2.

Naknadu po osnovu prirodne pogodnosti građevinskog zemljišta (renta) i naknadu za uređenje građevinskog zemljišta kupac plaća u postupku izdavanja lokacijske, odnosno građevinske dozvole, prema važećim propisima, na dan donošenja rješenja o naknadama.

II. PRAVO SUDJELOVANJA NA NATJEČAJU

Članak 3.

Pravo sudjelovanja u postupku javnog nadmetanja imaju domaće i strane fizičke i pravne osobe koje po važećim propisima mogu steći pravo vlasništva na nekretninama koje su predmet natječaja.

Osnovni kriterij za izbor najpovoljnijeg ponuđača je visina ponuđene cijene u postupku javnog nadmetanja.

III. JAMČEVINA

Članak 4.

Za sudjelovanje u postupku licitacije sudionici su dužni uplatiti jamčevinu u iznosu od 10 % od početne cijene nekretnine iz članka 1. ove Odluke, s tim što taj iznos ne može biti niži od 1.000,00 KM, niti viši od 50.000,00 KM, prije početka licitacijskog postupka, o čemu će povjerenstvu za provedbu javnog natječaja podnijeti dokaz o izvršenoj uplati. Ukoliko sudionik licitacije čija ponuda bude izabrana kao najpovoljnija, odustane iz bilo kojeg razloga od ponude i od zaključenja ugovora, gubi pravo na povrat uplaćene jamčevine.

Sudioniku licitacije koji ne bude izabran kao najpovoljniji izvršit će se povrat uplaćene jamčevine, najkasnije u roku od 8 dana od zaključenja javnog nadmetanja.

Pravne i fizičke osobe koje nisu položile određenu jamčevinu ne sudjeluju u licitaciji.

IV. NAČIN I UVJETI PLAĆANJA KUPOPRODAJNE CIJENE

Članak 5.

Sudionik licitacije koji je proglašen najuspješnijim, s kojim će se zaključiti ugovor o kupoprodaji, obavezan je uplatiti prodajnu cijenu predmetne nekretnine u roku 15 dana od dana potpisivanja ugovora na račun Općine Posušje.

V. VRIJEME I NAČIN PREDAJE NEKRETNINE U POSJED KUPCU

Članak 6.

Predaja nekretnine u posjed kupcu izvršit će se nakon isplate cjelokupnog iznosa kupoprodajne cijene.

VI. POSTUPAK LICITACIJE

Članak 7.

Postupak licitacije nekretnina označenih u članku 1. ove Odluke provest će Povjerenstvo za provedbu javnog nadmetanja za raspolaganje nekretninama u vlasništvu općine u skladu s Pravilnikom o postupku javnog konkursa za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Federacije BiH, kantona, općina i gradova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/14), imenovano od strane Općinskog vijeća općine Posušje.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Ovlašćuje se Općinski načelnik da objavi Javni oglas o prodaji nekretnina označenih u članku 1. ove Odluke u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji BiH, na oglasnoj ploči i na internet stranici Općine Posušje.

Članak 9.

Ovlašćuje se Općinski načelnik da po okončanju licitacijskog postupka s najpovoljnijim ponuđačem zaključi notarski obrađen ugovor o kupoprodaji nekretnine označene u članku 1. ove Odluke, po prethodno pribavljenom mišljenju Općinskog pravobraniteljstva.

Članak 10.

Troškove izrade notarske obrade ugovora o kupoprodaji, porez na promet nekretnine, pristojbe za uknjižbu i sve ostale troškove koji se odnose na postupak kupoprodaje snosi kupac.

Članak 11.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Službenom glasniku općine Posušje.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-31-93-4/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 31. Zakona o pravobraniteljstvu ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 13/07, 17/11 i 21/17) i članka 116. Statuta općine Posušje ("Službeni glasnik općine Posušje", broj: 1/08 i 8/08, 2/10 i 1/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je:

RJEŠENJE
o prestanku službe Općinskog
pravobranitelja u Općinskom
pravobraniteljstvu u Posušju

I.

Milanu Milićeviću, diplomiranom pravniku, imenovanom za Općinskog pravobranitelja općine Posušje rješenjem broj: 01-08-130 od 18.07.2013. godine, prestaje služba pravobranitelja zbog isteka mandata na koji je imenovan.

II.

Zadužuje se Općinski načelnik općine Posušje za rješavanje o pravima iz radnog odnosa imenovanog, nakon prestanka službe, sukladno Zakonu o pravobraniteljstvu ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 13/07, 17/11 i 21/17).

III.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku općine Posušje".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-08-103/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Temeljem članka 93. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj 20/17) i članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj 1/08, 8/08, 2/10 i 1 /17) Općinsko vijeće općine Posušje, na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine, donijelo je

RJEŠENJE
o prijedlogu za imenovanje člana Školskog
odбора Osnovne glazbene škole „Posušje“
Posušje

I

Boženka Šušnjar predlaže se za imenovanje člana u Školski odbor Osnovne glazbene škole „Posušje“ Posušje predstavnik osnivača, sukladno aktu Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa broj: 07-01-49-292-28/19 od 18. srpnja 2019. godine.

II

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-38-101/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 61. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 25/03, 16/04 i 67/05), članka 214. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/98 i 48/99), te članka 24. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), Općinsko vijeće općine Posušje, na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

RJEŠENJE
o izmjeni i dopuni Rješenja broj: 05-31-
78/15 od 04.08.2016. godine

U Rješenju Općinskog vijeća, broj: 05-31-78/15 od 04.08.2016. godine („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 8/16), kojim se

utvrđuje pravo vlasništva u korist Ivice (Filipa) Martića iz Posušja, Ulica Katarine Kotromanić broj 8, u točki I. brišu se riječi „državno vlasništvo“, iza riječi: „upisano“ briše se slovo „u“ i dodaju se riječi: „na Općinu Posušje s dijelom 1/1, zemljišnoknjižni uložak broj: 652 i“.

O b r a z l o ž e n j e

Ivica (Filipa) Martić iz Posušja, Katarine Kotromanić broj 8, obratio se zahtjevom za izmjenu Rješenja Općinskog vijeća općine Posušje, broj: 05-31-78/15 od 04.08.2016. godine („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 8/16), kako bi isto bilo provedivo u zemljišnim knjigama.

Postupajući po zahtjevu stranke utvrđeno je da je isti osnovan, te je pripremljen nacrt Rješenja o izmjeni i dopuni Rješenja broj: 05-31-78/15 od 04.08.2016. godine. Predmetno rješenje je dopunjeno zemljišno knjižnim uloškom, također iz istih razloga je potrebno u predmetnom rješenju izbrisati riječi državno vlasništvo, a upisati da je vlasništvo Općine Posušje s dijelom 1/1.

Sljedom naprijed navedenog valjalo je odlučiti kao u izreci ovog Rješenja

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 04-31-270/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 116. stavak 1. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), a u vezi s člankom 103. stavak 1. istog Statuta, Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je

Z A K L J U Č A K **o davanju ovlasti Općinskom načelniku** **općine Posušje**

I.

Ovlašćuje se Općinski načelnik općine Posušje, da u cilju rješavanja imovinsko – pravnih odnosa, a za potrebe osiguranja javne površine, može s Ljubom (Filipa) Bakulom s dijelom 1/6, Stjepanom (Filipa) Bakulom s dijelom 1/6, Ljubom (Filipa) Bašić ud. Branka rođ. Bakula s dijelom 1/6, Anđom (Filipa)

Kovač rođ. Bakula s dijelom 1/6, Mirom (Filipa) Roso rođ. Bakula s dijelom 1/6, Ivicom (Petra i Dragice) Tomićem s dijelom 1/18, Izabelom (Petra i Dragice) Tomić s dijelom 1/18 i Mirjanom (Petra i Dragice) Staneković rođ. Tomić s dijelom 1/18, vlasnicima parcela označenih kao k.č. 2192/1, naziv parcele DOČIĆ, kultura pašnjak 3. klase, površine 354 m², k.č. 2192/7 naziv parcele DOČIĆ, kultura pašnjak 3. klase, površine 42 m² i k.č. 2192/8 naziv parcele DOČIĆ, kultura pašnjak 3. klase, površine 40 m², upisanih u zemljišnoknjižni uložak broj: 42 k.o. Posušje i posjedovni list broj 44 k.o. Posušje, zaključiti ugovor o kupnji zemljišta.

II.

Tržišna vrijednost nekretnina iz točke I. ovog Zaključka iznosi 21.800,00 KM (slovima: dvadesetjednatisuća osamsto konvertibilnih maraka) prema procjeni vrijednosti nekretnine utvrđene od stalnog sudskog vještaka građevinske struke, Ivice Leke, dipl.inž.građ., broj procjene 09/07/1-2019 od 09.07.2019.godine, koji je predmetna zemljišta procijenio na 50 KM/m².

III.

Na temelju ovog Zaključka daje se ovlast Općinskom načelniku da u ime Općine Posušje potpiše notarski obrađen ugovor o kupnji nekretnine.

IV.

Ovaj Zaključak stupa na snagu idući dan od dana objave u Službenom glasniku općine Posušje.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-31-93-1/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Na temelju članka 116. stavak 1. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), a u vezi s člankom 103. stavak 1. istog Statuta, Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je

Z A K L J U Č A K

**o davanju ovlasti Općinskom načelniku
općine Posušje****I.**

Ovlašćuje se Općinski načelnik općine Posušje, da u cilju rješavanja imovinsko – pravnih odnosa, a za potrebe osiguranja javne površine, može s Damirom (Ivana) Jukićem s dijelom 4/18, Mariom (Ivana) Jukićem s dijelom 4/18, Vladom (Ivana) Jukićem s dijelom 4/18, Jozom Jukić ud. Ivana s dijelom 3/18 i Terezom (Ivana) Oswald rođ. Jukić s dijelom 3/18, vlasnicima parcele označene kao k.č. 1959/1, naziv parcele PUT DURMIŠUŠA, kultura nekategorizirani put, površine 859 m², upisana u zemljišnoknjižni uložak broj: 153 k.o. Posušje i posjedovni list broj 158 k.o. Posušje, zaključiti ugovor o kupnji zemljišta.

II.

Tržišna vrijednost nekretnine iz točke I. ovog Zaključka iznosi 60.130,00 KM (slovima: šezdesettisućastotinuitridest konvertibilnih maraka) prema procjeni vrijednosti nekretnine utvrđene od Stalnog sudskog vještaka građevinske struke, Ivice Leke, dipl.inž.građ., broj procjene 16/07/1-2019 od 16.07.2019. godine, koji je predmetno zemljište procijenio na 70 KM/m².

III.

Na temelju ovog Zaključka daje se ovlast Općinskom načelniku da u ime Općine Posušje potpiše notarski obrađen ugovor o kupnji nekretnine.

IV.

Ovaj Zaključak stupa na snagu idući dan od dana objave u Službenom glasniku općine Posušje.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-31-93-2/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Temeljem članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“ broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 85. Poslovnika Općinskog vijeća općine Posušje

(„Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 5/08, 9/08, 10/10 i 2/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

ZAKLJUČAK**o usvajanju Izvješća o radu Javnog
poduzeća Radio Posušje d.o.o. za 2018.
godinu****I.**

Usvaja se Izvješće o radu Javnog poduzeća Radio Posušje d.o.o. za 2018. godinu.

II.

Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-38/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Temeljem članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“ broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 85. Poslovnika Općinskog vijeća općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 5/08, 9/08, 10/10 i 2/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

ZAKLJUČAK**o usvajanju Izvješća o radu Javnog
poduzeća „Vodovod“ d.o.o. Posušje za
2018. godinu****I.**

Usvaja se Izvješće o radu Javnog poduzeća „Vodovod“ d.o.o. Posušje za 2018. godinu.

II.

Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-05-38/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 85. Poslovnika Općinskog vijeća općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 5/08, 9/08, 10/10 i 2/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

ZAKLJUČAK

o usvajanju Izvješća o ostvarenju godišnjeg plana implementacije Strategije razvoja općine Posušje u 2018. godini

I.

Usvaja se Izvješće o ostvarenju godišnjeg plana implementacije Strategije razvoja općine Posušje u 2018. godini.

II.

Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-28-95/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Temeljem članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“ broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 85. Poslovnika Općinskog vijeća općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 5/08, 9/08, 10/10 i 2/17), Općinsko vijeće općine

Temeljem članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“ Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

ZAKLJUČAK

o usvajanju Plana infrastrukturnog razvoja općine Posušje 2019.-2021. godine

I.

Usvaja se Plan infrastrukturnog razvoja općine Posušje 2019.-2021. godine.

II.

Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-28-97/19
Posušje, 1.8. 2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021

Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021 predstavlja operativni instrument za realizaciju strategije i ima za cilj informirati i pokrenuti sve bitne sudionike na razmišljanje te doprinijeti boljem donošenju odluka o realizaciji strateških ciljeva i prioriteta sektora (ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine) u okviru 11 definiranih sektorskih (ili operativnih) ciljeva definiranih u Strategiji integriranog razvoja Općine Posušje. Strategiju integriranog razvoja općine Posušje za razdoblje 2014-2023. godine izradio je Razvojni tim Općine Posušje, (po miPRO metodologiji - www.ba.undp.org/.../methodology-for-integrated-local-development-planning-in-bih) u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), koji predstavlja zajedničku inicijativu Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP BiH). Cjelokupna Strategija integriranog razvoja Općine Posušje je dostupna na službenoj web stranici Općine Posušje (<https://www.opcina-posusje.ba/naslovnica-aktualnosti-opcinska-uprava-nase-posusje-galerija-javne-ustanove-i-poduzeca-invest-in-posusje-strateski-dokumenti/>).

Planom infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021 predviđeno je provođenje 49 projekata ukupne vrijednosti 4.952.250, 00 KM iz sva tri sektora. Plan je predviđena međusobna suradnja Općine Posušje putem relevantnih Službi, JP Vodovoda d.o.o. Posušje, Centar za socijalni rad kao i JU Urbikom kako bi realizacija planiranih strateških projekata bila što uspješnija. Podaci o implementaciji će se kontinuirano prikupljati tijekom cjelokupnog razdoblja koje pokriva ovaj Plan infrastrukturnog razvoja, između ostalog i korištenjem softverskog alata APIS za praćenje implementacije projekata. Podaci će se timski analizirati, na temelju čega će se pripremati kvalitativni osvrt na planirano razdoblje implementacije. Popis planiranih projekata za trogodišnje razdoblje sa svim potrebnim projektnim opisima (kvantitativni i kvalitativni) se nalazi u tablici Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021.

Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021														
RB	Veza sa strateškim i sektorskim ciljem/ ciljevima	Projekt / mjera (vrijeme trajanja) godina početka implementacije i sektor	Ukupni ishodi	Ukupni orijent. izdaci (do završetka projekta)	Ukupni predvide ni izdaci (za III godine)	financiranje iz proračuna JLS				financiranje iz ostalih izvora				Općinski odjel/služba odgovorno za praćenje
						Pregled po godinama				Pregled ostalih izvora po godinama				
						god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	
	1	2	3	4	5=9+12	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	12=10+11+12	13
1.	S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1. Organizacija poslovnog susreta dijaspora na godišnjoj razini (2019-2023), 2019, ES	Uspostavljena komunikacija s min 2 investicijska subjekta do 2023.	25.000	15.000	1.000	1.000	1.000	3.000	4.000	4.000	4.000	12.000	Odsjek za razvoj /JURA

2.	S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1.2. Izrada baze investicijskih projekata za privlačenje ulaganja (2019-2023), 2019, ES	razrađeno najmanje 5 investicijskih projekata do 2023.	10.000	6.000	2.000	2.000	2.000	6.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
3.	S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.1 Dovršetak uređenja poslovnih zona u općini Posušje (2019-2023), 2019, ES	Infrastruktura opremljenost poslovnih zona Osrdak i Vlake 100%	200.000	200.000	5.000	5.000	10.000	20.000	45.000	45.000	90.000	180.000	Odsjek za razvoj /JURA
4.	S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.2. Razvoj sheme potpore start up tvrtkama u tehnološkom parku (2019-2021), 2019, ES	Uspostavljen a finansijska shema potpore start-upovima i Tehnološkom parku Posušju	15.000	15.000	5.000	5.000	5.000	15.000	0			0	Odsjek za razvoj / JURA/EUI ŽZH
5.	S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.3. Proširenje Logističkog centra (2019-2021), 2019, ES	Proširen logistički centar	175.000	175.000	15.000	15.000	13.750	43.750	0	131.250		131.250	Odsjek za razvoj/JURA
6.	S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.1. Razvoj sustava potpore OPG-ima (2019-2023), 2019, ES	Uspostavljen sustav potpore OPGovima	90.000	54.000	18.000	18.000	18.000	54.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/
7.	S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.2.Edukacija i informiranje poljoprivrednih proizvođača (2019-2023), 2019, ES	Uspostavljen sustav informiranja i edukacije	22.000	16.500	5.500	5.500	5.500	16.500	0			0	Odsjek za razvoj /JURA

8.	S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.3. Organizacija prodajnog sajma za OPGove tijekom Posuškog lita (2019-2023), 2019, ES	Najmanje 10 OPGova izlažu svoje proizvode na uređenim lokacijama	5.000	3.000	1.000	1.000	1.000	3.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za poljoprivredu
9.	S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.4. Organizacija Blidinje Gastro Festivala na godišnjoj razini (2019-2023), 2019, ES	Organiziran i održan sajam	15.000	9.000	3.000	3.000	3.000	9.000	0			0	Odsjek za razvoj/JURA
10.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.1. Dovršetak i stavljanje u funkciju Planinarskog doma u Masnoj Lucij (2019-2023), 2019, ES	povećanje broja smještajnih kapaciteta za više od 75 ležaja na području PP Blidinje	250.000	60.000	20.000	20.000	20.000	60.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
11.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.2. Izrada dokumentacije za viseći most u kanjonu Ričine (2019 -2022), 2019, ES	Lokacija spremna za investiciju	50.000	48.500	2.000	2.000	2.000	6.000	42.500			42.500	Odsjek za razvoj /JURA
12.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.3. Izrada dokumentacije za instalaciju ZIP Line na području Ričine/Tribistovo (2020-2023), 2019, ES	Lokacija spremna za investiciju u ZIP line	90.000	85.500		4.500	4.500	9.000	76.500	0	0	76.500	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
13.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.4. Uređenje i obilježavanje planinarskih, pješačkih i biciklističkih staza u Posušju (2019-2023), 2019, ES	Uređeno i obilježeno minimalno 50km novih planinarskih, pješačkih i biciklističkih staza	10.000	6.000	2.000	2.000	2.000	6.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA

14.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.5. Uređenje poligona za slobodno penjanje na stijeni Orlov kuk (2021-2023), 2019, ES	Povećan broj turista	30.000	30.000			500	500	0		29.500	29.500	Odsjek za razvoj /JURA
15.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.1. Osnivanje Turističke zajednice Općine Posušje (2019-2023), 2019, ES	Formirana turistička zajednica	10.000	6.000	2.000	2.000	2.000	6.000	0			0	Općina Posušje/Ured za europske integracije ŽZH
16.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.2. Potpora organizaciji i održavanju turističkih događaja na godišnjoj razini (2019-2023), 2019, ES	organizirano najmanje 10 događaja	20.000	12.000	4.000	4.000	4.000	12.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
17.	S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.3. Promocija kanjona Ričina-Tribistovo kao parka za poslovni turizam (2020-2021), 2019, ES	Općina Posušje kao turistička destinacija promovirana na društvenim mrežama	5.000	5.000		2.500	2.500	5.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
18.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.1.Dovršetak nove OŠ Fra Petra Bakule (2019-2023), ,2019, DS	Turistička ponuda općine Posušje integrirana u turističku ponudu Hercegovine	2.000.000	1.320.000	0	60.000	60.000	120.000	0	500.000	700.000	1.200.000	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš

19.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.2. Opremanje kabineta u osnovnim školama (2019-2023), 2019, DS	najmanje 12 kabineta opremljeno	240.000	240.000	80.000	80.000	80.000	240.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
20.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.3. Godišnja analiza potreba tržišta rada i obrazovnog kadra (2020-2023), 2019, DS	Stvorene pretpostavke za usklađivanje obrazovanja i tržišta rada	6.000	3.000		1.500	1.500	3.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
21.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.1. Rekonstrukcija zgrade za Dom kulture (2020- 2023), 2019, DS	Dom kulture spreman za uselj enje	350.000	316.250		13.125	13.125	26.250	0	100.000	190.000	290.000	Služba za opću upravu
22.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.2. Uređenje i opremanje novih prostorija glazbene škole u Domu kulture (2020- 2023), 2020, DS	Glazbena škola preseljena u nove prostorije i osnovana Srednja glazbena škola	200.000	200.000	0	0		0	0	100.000	100.000	200.000	Služba za opću upravu /Odsjek za razvoj/JURA
23.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.3. Osnivanje KIS (2020-2023), 2019, DS	Uspostavljen a institucija Kulturno informativno g središta	10.000	10.000	0	0	0	0	0	5.000	5.000	10.000	Služba za opću upravu/ JURA
24.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.4. Opremanje studija i multimedijalne dvorane za klap e i ostale KUDove (2020-2023), 2020, DS	Opremljen studio odgovarajuć o m opremom	330.000	304.750		12.375	12.375	24.750	0	100.000	180.000	280.000	Odsjek za razvoj /JURA

25.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.5. Izrada projektne dokumentacije za prenamjenu zgrade JP EP HZHB i skladišnog prostora (2020-2023), 2020, DS	Rekonstruiran a zgrada Elektroprivre de za potrebe Osnovne glazbene škole	150.000	131.250		5.625	5.625	11.250	0	60.000	60.000	120.000	JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
26.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.1. Osnivanje centra za mentalno zdravlje u okviru DZ Posušje (2020-2023), 2019, DS	Formiran i stavljen u funkciju centar za mentalno zdravlje	100.000	88.000		9.000	9.000	18.000	0	35.000	35.000	70.000	JURA/ Centra za socijalni rad/ DZ Posušje
27.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.2. Proširenje kapaciteta dječijeg centra stručnih usluga (2020-2023), 2020, DS	Prošireni kapaciteti za 200%	90.000	76.500		6.750	6.750	13.500	0	32.000	31.000	63.000	JURA/ Centra za socijalni rad
28.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.3. Pokretanje socijalnog poduzeća (2020-2023), 2020, DS	Spreman za inv.	5.000	2.500		1.250	1.250	2.500	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ Centra za socijalni rad
29.	S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.4. Pokretanje centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama (2020-2023), 2019, DS	Stvorene pretpostavke za formiranje centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama	15.000	7.500		3.750	3.750	7.500	0			0	JURA/ Centra za socijalni rad/OŠ Ivana Mažuranića
30.	S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.1. Izrada regulacijskih planova i stavljanje u građevinsku funkciju (2019-2023), 2019, DS	Usvojeni regulacijski planovi za Bakulin e njive, Jukića, Procip i Lokvice	15.000	9.000	3.000	3.000	3.000	9.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš

31.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.2. Dovršetak uspostave zemljišnih knjiga (2019-2023), 2019, DS	uspostavljene zemljišne knjige	25.000	20.000	2.000	2.000	1.000	5.000	5.000	5.000	5.000	15.000	Služba za urbanizam, prostorno uređenje/ ZK ured
32.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.1. Uređenje nogostupa (2020-2023), 2019, DS	Uređeno ukupno 2000 metara nogostupa	200.000	140.000		70.000	70.000	140.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ JU Urbikom
33.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.2.Instalacija novih rasvjetnih tijela u općini za javnu rasvjetu (2019-2023), 2019, DS	Zamjenjena nova rasvjetna tijela na 30%javne rasvjete	50.000	30.000	10.000	10.000	10.000	30.000	0			0	JURA/JU Urbikom
34.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.4. Uređenje parka iza Hotela (2021-2022), 2021, DS	2000 m2 uređenog i opremljenog prostora	50.000	22.500			2.500	2.500	0		20.000	20.000	JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
35.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.5. Uređenje pješačke zone na trgu Hrv.branitelja (2020-2021), 2020, DS	Uređena pješačka zona na trgu HRv.branitelj a	5.000	5.000		2.500	2.500	5.000	0			0	Odsjek za razvoj/JURA / Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
36.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.6.Obilježavanje domaćinstava kućnim brojevima (2019-2021), 2019, DS	Postavljene table s nazivima naselja u 200 naselja, postavljeni brojevi na 6000 domaćinstava	110.000	110.000	10.000	5.000	5.000	20.000	90.000			90.000	JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš/ Odsjek za katastar

37.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.1. Izgradnja autobusnog kolodvora (2021-2023), 2021, DS	Autobusni kolodvor u funkciji	70.000	22.000			2.000	2.000	0		20.000	20.000	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
38.	S.C.2/ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.2. Stavljanje u funkciju Južne tribine stadiona (2021-2023), 2019, DS	Smještene NVO, Civilna zaštita i braniteljske zadruge u novouređene prostorije	120.000	64.000			4.000	4.000	0		60.000	60.000	JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
39.	S.C.3/ SEC 3.1, SO	P.3.1.1.1. Dovršetak izgradnje pročistača pitke vode (Senjakovina) (2019-2023), 2019, SO	Pročistač u funkciji	2.500.000	100.000	25.000			25.000	75.000			75.000	Odsjek za razvoj /JURA/ JP Vodovod d.o.o.
40.	S.C.3/ SEC 3.1, SO	P.3.1.2.2. Izgradnja pročistača otpadnih voda (2019-2023), 2019, SO	Projektni prijedlog	100.000	60.000	20.000	20.000	20.000	60.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ JP Vodovod d.o.o.
41.	S.C.3/ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta (2020-2023), 2020, SO	Povećana količina prikupljenog razdvojenog otpada za 5%	150.000	150.000				0	0	150.000		150.000	Odsjek za razvoj /JURA/ JP Vodovod d.o.o.
42.	S.C.3/ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.2. Kampanja o odvojenom prikupljanju otpada i zaštiti okoliša (2019-2023), 2019, SO	Najmanje 30 djece educirano	72.000	72.000	24.000	24.000	24.000	72.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/JP Vodovod d.o.o.

43.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.1. Dovršenje projektne dokumentacije za izgradnju sjeverne obilaznice grada (Iznad crkve) (2019-2023), 2019, SO	Pripremljen projektni prijedlog	200.000	120.000	2.000	2.000	2.000	6.000	38.000	38.000	38.000	114.000	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš
44.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.2. Dovršetak izgradnje i asfaltiranje ceste ispod Zavelima (2019-2023), 2019, SO	Skraćeno putovanje Posušje-Split	500.000	300.000	5.000	5.000	5.000	15.000	95.000	95.000	95.000	285.000	Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš/JU Urbikom
45.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.3. Asfaltiranje puta za MZ Osoje (2019- 2020), 2019, SO	Stanovnici MZ Osoje spojeni asfaltnom cestom	114.000	114.000	57.000	57.000		114.000	0			0	Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš/JU Urbikom
46.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.4. Dovršetak uređenja/asfaltiranj e puta u MZ Sutina (2021-2022), 2021, SO	Stanovnici MZ Sutina spojeni asfaltnom cestom	65.000	32.500			32.500	32.500	0			0	Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliš/JU Urbikom
47.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.5. Dovršetak uređenja/asfaltiranj e puta u MZ Zagorje (2019- 2020), 2019, SO	Stanovnici MZ Zagorje spojeni asfaltnom cestom	55.000	55.000	27.500	27.500	0	55.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA
48.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.2.1. Opremanje profesionalne vatrogasne postrojbe Posušje dodatnom vatrogasnom opremom (2020- 2023), 2020, SO	Poboljšana učinkovitost vatrogasne postrojbe	100.000	50.000		25.000	25.000	50.000	0			0	Odsjek za razvoj /JURA/ Odsjek za civilnu zaštitu, vatrogastvo, motrenje i uzbunjivanje

49.	S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.2.2. Potpora lovačkim društvima na uređenju i prosijecanju šumskih staza i uređenju pojilišta (2019-2023), 2019, SO	Prosječno 30km šumskih staza	50.000	30.000	10.000	10.000	10.000	30.000	0			0	Odsjek za prostorno uređenje i zaštitu okoliša
UKUPNO UKM :			-	9.069.000	4.952.250	361.000	548.875	508.625	1.418.500	471.000	1.400.250	1.662.500	3.533.750	

U nastavku je prikazano trošenje finansijskih sredstva po sektorima (ekonomski sektor, društveni sektor, sektor okoliša) kao i pripadajuće planirane finansijske vrijednosti. Također je izdvojeno i pripadajući broj projekata po navedeni sektorima, ekonomski sektor- 17 projekata, društveni sektor- 21 projekt te sektor okoliša- 11 projekta.

Rekapitulacija po sektorima (Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje I + II + III god.)																			
Sektor	Ukupni orijent . izdaci (do završet ka projek ta)	Ukupni predvid eni izdaci (za III godine)	Financiranje iz proračuna JLS				Financiranje iz ostalih izvora												Broj projekata
			Pregled po godinama				Struktura ostalih izvora za I.god.								Pregled ostalih izvora po godinama				
			god. I	god. II	god. III	ukupn o (I+II+I II)	Kre dit	Entitet Župan ija	Drža va	Javna poduz eca	Priva tni izvori	IPA	Donat ori	Osta lo	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II +III)	
Ekonom ski sektor	1.022.0 00	746.500	85.50 0	92.50 0	96.75 0	274.75 0	-	-	-	-	-	-	168.00 0	-	168.0 00	180.250	123.500	471.750	17
Društve ni sektor	4.141.0 00	3.122.2 50	105.0 00	285.8 75	293.3 75	684.25 0	-	95.000	-	-	-	-	168.00 0	-	95.00 0	937.000	1.406.0 00	2.438.0 00	21
Sektor okoliša /zaštite životne sredine	3.906.0 00	1.083.5 00	170.5 00	170.5 00	118.5 00	459.50 0	-	-	-	-	-	95.0 00	113.00 0	-	208.0 00	283.000	133.000	624.000	11
U K U P N O	9.069.0 00	4.952.2 50	361.0 00	548.8 75	508.6 25	1.418.5 00	-	95.000	-	-	-	95.0 00	449.00 0	-	471.0 00	1.400.25 0	1.662.5 00	3.533.7 50	49

Budući kako je plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje trogodišnji plan u tablici ispod je prikazana rekapitulacija financijskih sredstava po godinama s odvojenim izvorima financiranja (iz proračuna JLS kao i financiranje iz ostalih izvora) kao i pojedinačno za svaku godinu.

Rekapitulacija po godinama (Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje I + II + III god.)			
Sektor	Ukupno I god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	253.500	85.500	168.000
Društveni sektor	200.000	105.000	95.000
Sektor okoliša	378.500	170.500	208.000
Ukupno	832.000	361.000	471.000
Sektor	Ukupno II god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	272.750	92.500	180.250
Društveni sektor	1.222.875	285.875	937.000
Sektor okoliša	453.500	170.500	283.000
Ukupno	1.949.125	548.875	1.400.250
Sektor	Ukupno III god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	220.250	96.750	123.500
Društveni sektor	1.699.375	293.375	1.406.000
Sektor okoliša	251.500	118.500	133.000

Ukupno	2.171.125	508.625	1.662.500
U K U P N O (I + II + III)	4.952.250	1.418.500	3.533.750

Plan infrastrukturnog razvoja općine Posušje 2019-2021 pripremio tim za izradu i ažuriranje sukladno Odluci o imenovanju tima broj: 01-239/19 od 22.3.2019. godine koja je prilog ovog Plana.

U Posušju, travanj 2019. godina

Temeljem članka 114. stavak 3. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“ broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17) i članka 85. Poslovnika Općinskog vijeća općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 5/08, 9/08, 10/10 i 2/17), Općinsko vijeće općine Posušje na 26. sjednici održanoj dana 1.8.2019. godine donijelo je:

ZAKLJUČAK

o usvajanju Plana implementacije općinske strategije razvoja i indikativnog financijskog okvira za 2019.-2021. godinu

I.

Usvaja se Plan implementacije općinske strategije razvoja i indikativni financijski okvir za 2019.-2021. godinu.

II.

Ovaj Zaključak će biti objavljen u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-28-98/19
Posušje, 1.8.2019. godine

PREDSJEDNIK
Ivan Lončar, v.r.

S A D R Ź A J

➤ **OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE POSUŠJE**

1.	Odluka o usvajanju Strategije razvoja općine Posušje 2014-2023 godine (revidirana za razdoblje 2019 2023).....	308	11.	Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja broj: 05-31-78/15 od 04.08.2016. godine.....	359
2.	Strategija razvoja općine Posušje 2014-2023 godine (revidirana za razdoblje 2019-2023).....	309	12.	Zaključak o davanju ovlasti općinskom načelniku općine Posušje.....	360
3.	Odluka o proglašenju Počasnog građanina općine Posušje.....	355	13.	Zaključak o davanju ovlasti općinskom načelniku općine Posušje.....	360
4.	Odluka o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa „ Grb općine Posušje“.....	355	14.	Zaključak o usvajanju Izvješća o radu Javnog poduzeća Radio Posušje d.o.o za 2018 godinu.....	361
5.	Odluka o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa „ Grb općine Posušje“.....	355	15.	Zaključak o usvajanju Izvješća o radu Javnog poduzeća „Vodovod,, d.o.o Posušje za 2018. godinu.....	361
6.	Odluka o dodjeli javnog priznanja Zlatna plaketa „ Grb općine Posušje“.....	356	16.	Zaključak o usvajanju Izvješća o ostvarenju godišnjeg plana implementacije Strategije razvoja općine Posušje u 2018. godini.....	362
7.	Odluka o pristupanju izradi izmjene i dopune regulacijskog plana BROČANAC -BAŠIĆI.....	356	17.	Zaključak o usvajanju Plana infrastrukturnog razvoja općine Posušje 2019-2021. godine.....	362
8.	Odluka o načinu i uvjetima prodaje građevinskog zemljišta.....	357	18.	Plan infrastrukturnog razvoja Općine Posušje 2019-2021.....	363
9.	Rješenje o prestanku službe Općinskog pravobranitelja u Općinskom pravobraniteljstvu u Posušju.....	359	19.	Zaključak o usvajanju Plana implementacije općinske strategije razvoja i indikativnog financijskog okvira za 2019-2021. godinu.....	375
10.	Rješenje o prijedlogu za imenovnje člana Školskog odbora Osnovne glazbene škole „Posušje“ Posušje....	359	20.	Plan implementacije i indikativni financijski okvir za 2019-2021.....	376

IZDAJE: OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE POSUŠJE, Ul. Fra Grge Martića 30

Službeni glasnik općine Posušje izlazi po potrebi.

Godišnja pretplata iznosi 100 KM, a uplaćuje se na žiro račun općine Posušje broj: 3382002200101010

UREDJE: Branka Milićević, dipl.iur.

Općina: Posušje

Plan implementacije i indikativni financijski okvir za 2019-2021

Veza sa strateški m i sektorskim ciljem/ ciljevima	Projekt / mjera (vrijeme trajanja)	Ukupni ishodi	Ukupni orijent. izdaci (do završet ka projekt a)	Ukupni predviđ eni izdaci (za III godine)	financiranje iz proračuna JLS				financiranje iz ostalih izvora				Nositelji provedbe	Veza s proračunom i/ili oznaka eksternog izvora financiranja	Općinski odjel/služba odgovorno za praćenje	Godina početka impl. i A-E klasifikacija	Oznaka sektora
					Pregled po godinama				Pregled ostalih izvora po godinama								
					god. I	god. II	god. III	ukupn o (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)					
1	2	3	4	5=9+21	6	7	8	9=6+7 +8	18=Zbir 10-17	19	20	21=18+19+20	22	23	24	25	26
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1. Organizacija poslovnog susreta dijaspore na godišnjoj razini (2019-2023)	Uspostavlje na komunikacij a s min 2 investicijska subjekta do 2023.	25.000	15.000	1.000	1.000	1.000	3.000	4.000	4.000	4.000	12.000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (B)	ES
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.1.2. Izrada baze investicijskih projekata za privlačenje ulaganja (2019- 2023)	razrađeno najmanje 5 investicijski h projekata do 2023.	10.000	6.000	2.000	2.000	2.000	6.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.1 Dovršetak uređenja poslovnih zona u općini Posušje (2019-2023)	Infrastruktura opremljena st poslovnih zona Osrdak i Vlake 100%	200.000	200.000	5.000	5.000	10.000	20.000	45.000	45.000	90.000	180.000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (B)	ES
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.2. Razvoj sheme potpore start up tvrtkama u tehnološkom parku (2019- 2021)	Uspostavlje na financijska shema potpore start- upovima i Tehnološko m parku Posušju	15.000	15.000	5.000	5.000	5.000	15.000	0			0	Općina Posušje/Ured za europske integracije ŽZH	615000	Odsjek za razvoj / JURA/EUI ŽZH	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.1, ES	P.1.1.2.3. Proširenje Logističkog centra (2019- 2021)	Proširen logistički centar	175.000	175.000	15.000	15.000	13.750	43.750	0	131.250		131.250	Općina Posušje	615000	Odsjek az razvoj/JURA	2019 (B)	ES
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.1. Razvoj sustava potpore OPG-ima (2019- 2023)	Uspostavlje n sustav potpore OPGovima	90.000	54.000	18.000	18.000	18.000	54.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA/	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.2. Edukacija i informiranje poljoprivrednih proizvođača (2019-2023)	Uspostavlje n sustav informiranj a i edukacije	22.000	16.500	5.500	5.500	5.500	16.500	0			0	Opcina Posusje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES

Proj 6 – stranica 376

Službeni glasnik općine Posušje

2.kolovoz 2019.godine

S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.3. Organizacija prodajnog sajma za OPGove tijekom Posušskog lita (2019-2023)	Najmanje 10 OPGova izlažu svoje proizvode na uređenim lokacijama	5.000	3.000	1.00 0	1.00 0	1.00 0	3.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.2, ES	P.1.2.1.4. Organizacija Blidinje Gastro Festivala na godišnjoj razini (2019-2023)	Organiziran i održan sajam	15.000	9.000	3.00 0	3.00 0	3.00 0	9.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.1. Dovršetak i stavljanje u funkciju Planinarskog doma u Masnoj Lucij (2019- 2023)	povećanje broja smještajnih kapaciteta za više od 75 ležaja na području PP Blidinje	250.000	60.000	20.0 00	20.0 00	20.0 00	60.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.2. Izrada dokumentacije za viseći most u kanjonu Ričine (2019 -2022)	Lokacija spremna za investiciju	50.000	48.500	2.00 0	2.00 0	2.00 0	6.000	42.500			42.500	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (A)	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.3. Izrada dokumentacije za instalaciju ZIP Line na području Ričine/Tribistov o (2020-2023)	Lokacija spremna za investiciju u ZIP line	90.000	85.500		4.50 0	4.50 0	9.000	76.500	0	0	76.500	Općina Posušje	615000 / Županija	Odsjek za razvoj /JURA	2019 ©	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.4. Uređenje i obilježavanje planinarskih, pješačkih i biciklističkih staza u Posušju (2019-2023)	Uređeno i obilježeno minimalno 50km novih planinarskih , pješačkih i biciklističkih staza	10.000	6.000	2.00 0	2.00 0	2.00 0	6.000	0			0	Općina Posušje	615000/Župan ija	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.1.5. Uređenje poligona za slobodno penjanje na stijeni Orlov kuk (2021-2023)	Povećan broj turista	30.000	30.000			500	500	0		29.500	29.500	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (A)	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.1. Osnivanje Turističke zajednice Općine Posušje (2019-2023)	Formirana turistička zajednica	10.000	6.000	2.00 0	2.00 0	2.00 0	6.000	0			0	Općina Posušje/Ured za europske integracije ŽZH	615000	Općina Posušje/Ured za europske integracije ŽZH	2019	ES
S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.2. Potpora organizaciji i održavanju turističkih događaja na godišnjoj razini (2019-2023)	organiziran o najmanje 10 događaja	20.000	12.000	4.00 0	4.00 0	4.00 0	12.000	0			0	Općina Posušje	6150000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES

S.C.1./ SEC 1.3, ES	P.1.3.2.3. Promocija kanjona Ričina- Tribistovo kao parka za poslovni turizam (2020-2021)	Općina Posušje kao turistička destinacija promoviran a na društvenim mrežama	5.000	5.000		2.50 0	2.50 0	5.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	ES
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.1. Dovršetak nove OŠ Fra Petra Bakule (2019- 2023)	Turistička ponuda općine Posušje integrirana u tirističku ponudu Hercegovin e	2.000.0 00	1.320.00 0	0	60.0 00	60.0 00	120.00 0	0	500.000	700.000	1.200.000	Općina Posušje	613000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.2. Opremanje kabineta u osnovnim školama (2019- 2023)	najmanje 12 kabineta opremljeno	240.000	240.000	80.0 00	80.0 00	80.0 00	240.00 0	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.1.3. Godišnja analiza potreba tržišta rada i obrazovnog kadra (2020- 2023)	Stvorene pretpostavk e za usklađivanj e obrazovanja i tržišta rada	6.000	3.000		1.50 0	1.50 0	3.000	0			0	Općina Posušje	6150000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.1. Rekonstrukcija zgrade za Dom kulture (2020- 2023)	Dom kulture spreman za uselj enje	350.000	316.250		13.1 25	13.1 25	26.250	0	100.000	190.000	290.000	Općina Posušje	615000	Služba za opću upravu	2019 (C)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.2. Uređenje i opremanje novih prostorija glazbene škole u Domu kulture (2020-2023)	Glazbena škola preseljena u nove prostorije i osnovana Srednja glazbena škola	200.000	200.000	0	0		0	0	100.000	100.000	200.000	Općina Posušje	613000	Služba za opću upravu /Odsjek za razvoj/JURA	2020 (C)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.3. Osnivanje KIS (2020-2023)	Uspostavlje na institucija Kulturno informativn og središta	10.000	10.000	0	0	0	0	0	5.000	5.000	10.000	Općina Posušje	821000	Služba za opću upravu	2019 (C)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.4. Opremanje studija i multimedijalne dvorane za klape i ostale KUDove (2020- 2023)	Opremljen studio odgovarajuć om opremom	330.000	304.750		12.3 75	12.3 75	24.750	0	100.000	180.000	280.000	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2020 (C)	DS

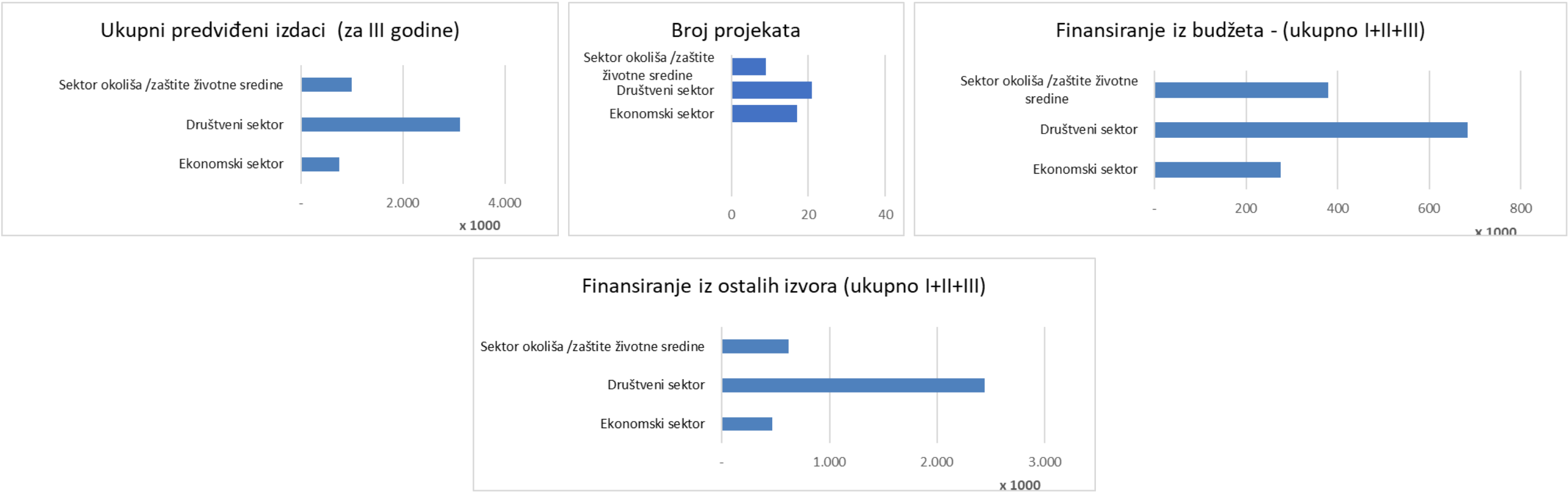
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.2.5. Izrada projektne dokumentacije za prenamjenu zgrade JP EP HZHB i skladišnog prostora (2020-2023)	Rekonstruirana zgrada Elektroprivrede za potrebe Osnovne glazbene škole	150.000	131.250		5.625	5.625	11.250	0	60.000	60.000	120.000	Općina Posušje/Ministarstvo obrazovanja	615000	JURA/OV	2020 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.1. Osnivanje centra za mentalno zdravlje u okviru DZ Posušje (2020-2023)	Formiran i stavljen u funkciju centar za mentalno zdravlje	100.000	88.000		9.000	9.000	18.000	0	35.000	35.000	70.000	Općina Posušje/DZ/Ministarstvo zdravstva	615000 / Županija	JURA/OV	2019 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.2. Proširenje kapaciteta dječijeg centra stručnih usluga (2020-2023)	Prošireni kapaciteti za 200%	90.000	76.500		6.750	6.750	13.500	0	32.000	31.000	63.000	Općina Posušje	615000	JURA/OV	2020 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.3. Pokretanje socijalnog poduzeća (2020-2023)	Spreman za inv.	5.000	2.500		1.250	1.250	2.500	0			0	Općina Posušje	821000	Odsjek za razvoj /JURA	2020	DS
S.C.2./ SEC 2.1, DS	P.2.1.3.4. Pokretanje centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama (2020-2023)	Stvorene pretpostavke za formiranje centra za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama	15.000	7.500		3.750	3.750	7.500	0			0	Općina Posušje	615000	JURA/OV	2019	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.1. Izrada regulacijskih planova i stavljanje u građevinsku funkciju (2019-2023)	Usvojeni regulacijski planovi za Bakulinu, Jukića, Procip i Lokvice	15.000	9.000	3.000	3.000	3.000	9.000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.1.2. Dovršetak uspostave zemljišnih knjiga (2019-2023)	uspostavljene zemljišne knjige	25.000	20.000	2.000	2.000	1.000	5.000	5.000	5.000	5.000	15.000	Općina Posušje	614000	Služba za urbanizam, prostorno uređenje	2019 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.1. Uređenje nogostupa (2020-2023)	Uređeno ukupno 2000 metara nogostupa	200.000	140.000		70.000	70.000	140.000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.2. Instalacija novih rasvjetnih tijela u općini za javnu rasvjetu (2019-2023)	Zamjenjena nova rasvjetna tijela na 30%javne rasvjete	50.000	30.000	10.000	10.000	10.000	30.000	0			0	Općina Posušje/Urbikom	615000	JURA/OV	2019	DS

Proj 6 – stranica 379			Službeni glasnik općine Posušje					2.kolovoz 2019.godine									
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.4. Uređenje parka iza Hotela (2021-2022)	2000 m2 uređenog i opremljeno g prostora	50.000	22.500			2.50 0	2.500	0		20.000	20.000	Općina Posušje	615000	JURA/OV	2021 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.5. Uređenje pješačke zone na trgu Hrv.branitelja (2020-2021)	Uređena pješačka zona na trgu HRV.branite lja	5.000	5.000		2.50 0	2.50 0	5.000	0			0	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj/JURA	2020	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.2.6. Obilježavanje domaćinstava kućnim brojevima (2019-2021)	Postavljene table s nazivima naselja u 200 naselja, postavljeni brojevi na 6000 domaćinsta va	110.000	110.000	10.0 00	5.00 0	5.00 0	20.000	90.000			90.000	Općina Posušje	615000	JURA/OV	2019 (E)	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.1. Izgradnja autobusnog kolodvora (2021-2023)	Autobusni kolodvor u funkciji	70.000	22.000			2.00 0	2.000	0		20.000	20.000	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2021 (B)	DS
S.C.2./ SEC 2.2, DS	P.2.2.3.2. Stavljanje u funkciju Južne tribine stadiona (2021-2023)	Smještene NVO, Civilna zaštita i braniteljske zadruga u novouređen e prostorije	120.000	64.000			4.00 0	4.000	0		60.000	60.000	Općina Posušje	614000	JURA/OV	2019 (B)	DS
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.1.1. Dovršetak izgradnje pročištača pitke vode (Senjakovina) (2019-2023)	Pročištač u funkciji	2.500.0 00	100.000	25.0 00			25.000	75.000			75.000	Općina/Urbikom	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (D)	SO
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.2.2. Izgradnja pročištača otpadnih voda (2019-2023)	Projektni prijedlog	100.000	60.000	20.0 00	20.0 00	20.0 00	60.000	0			0	Općina/Urbikom	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	SO
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta (2020- 2023)	Povećana količina prikupljeno g razdvojenog otpada za 5%	150.000	150.000				0	0	150.000		150.000	Ministarstvo prostornog uređenja i Fnd	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2020 ©	SO
S.C.3./ SEC 3.1, SO	P.3.1.3.2. Kampanja o odvojenom prikupljanju otpada i zaštiti okoliša (2019- 2023)	Najmanje 30 djece educirano	72.000	72.000	24.0 00	24.0 00	24.0 00	72.000	0			0	Općina Posušje	614000	Odsjek za razvoj /JURA	2019	SO

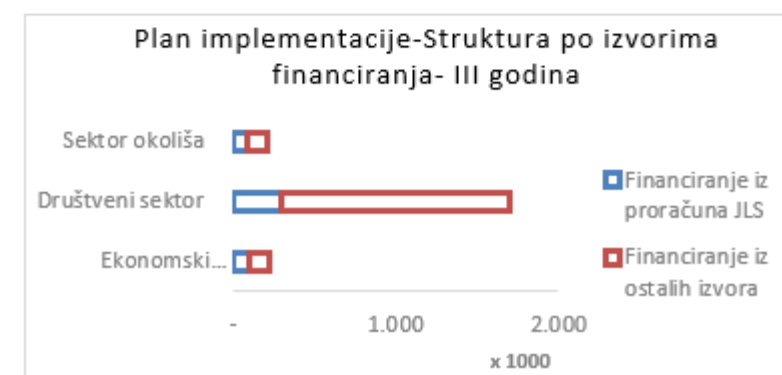
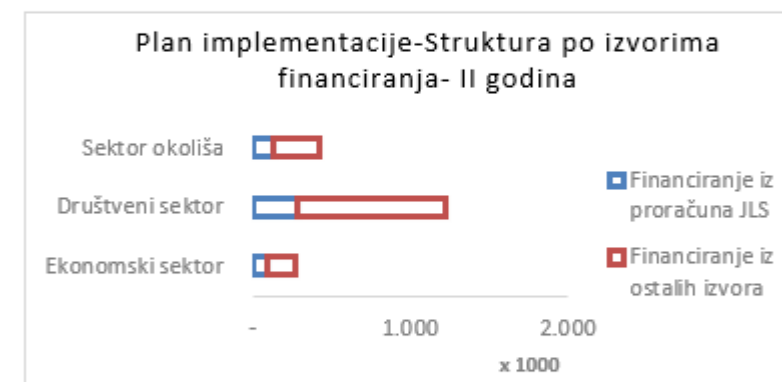
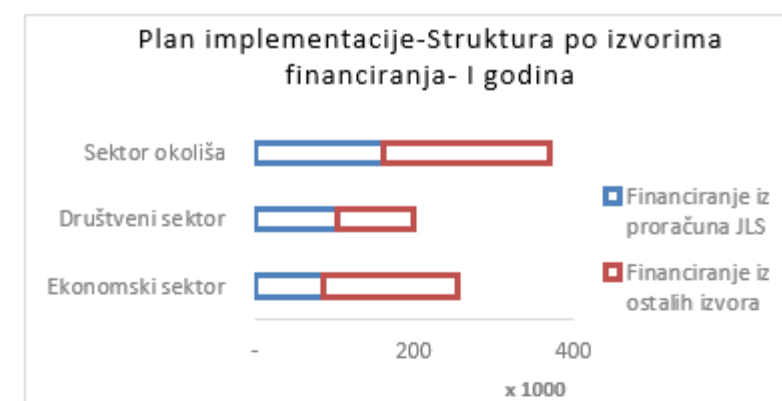
Proj 6 – stranica 380		Službeni glasnik općine Posušje							2.kolovoz 2019.godine									
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.1. Dovršenje projektna dokumentacije za izgradnju sjeverne obilaznice grada (Iznad crkve) (2019-2023)	Pripremljen projektni prijedlog	200.000	120.000	2.00 0	2.00 0	2.00 0	6.000	38.000	38.000	38.000	114.000	Općina Posušje	615000	Odsjek za razvoj /JURA	2019 (B)	SO	
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.2. Dovršetak izgradnje i asfaltiranje ceste ispod Zavelima (2019- 2023)	Skraćeno putovanje Posušje- Split	500.000	300.000	5.00 0	5.00 0	5.00 0	15.000	95.000	95.000	95.000	285.000	Općina Posušje	615000	Sluzba za prostorno uređenje u suradnji sa Sluzbom za razvoj	2019 (B)	SO	
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.3. Asfaltiranje puta za MZ Osoje (2019-2020)	Stanovnici MZ Osoje spojeni asfaltnom cestom	114.000	114.000	57.0 00	57.0 00		114.00 0	0			0	Općina I JP	615000	Sluzba za prostorno uređenje u suradnji sa Sluzbom za razvoj	2019	SO	
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.4. Dovršetak uređenja/asfalti ranje puta u MZ Sutina (2021- 2022)	Stanovnici MZ Sutinaspoje ni asfaltnom cestom	65.000	32.500			32.5 00	32.500	0			0	Općina i JP	614000	Sluzba za prostorno uređenje u suradnji sa Sluzbom za razvoj	2021	SO	
S.C.3./ SEC 3.2, SO	P.3.2.1.5. Dovršetak uređenja/asfalti ranje puta u MZ Zagorje (2019- 2020)	Stanovnici MZ Zagorje spojeni asfaltnom cestom	55.000	55.000	27.5 00	27.5 00	0	55.000	0			0	Općina/ JU Urbikom	614000/Urbico m	Odsjek za razvoj /JURA	2019	SO	

REKAPITULACIJA PO SEKTORIMA
(Plan Implementacije I + II + III god.)

Sektor	Ukupni orijent. izdaci (do završetka projekta)	Ukupni predviđeni izdaci (za III godine)	Financiranje iz proračuna JLS				Financiranje iz ostalih izvora												Broj projekata
			Pregled po godinama				Struktura ostalih izvora za I.god.							Pregled ostalih izvora po godinama					
			god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	Kredit	Entitet Županija	Država	Javna poduzeća	Privatni izvori	IPA	Donatori	Ostalo	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	
Ekonomski sektor	1.022.000	746.500	85.500	92.500	96.750	274.750	-	-	-	-	-	-	168.000	-	168.000	180.250	123.500	471.750	17
Društveni sektor	4.141.000	3.122.250	105.000	285.875	293.375	684.250	-	95.000	-	-	-	-	168.000	-	95.000	937.000	1.406.000	2.438.000	21
Sektor okoliša /zaštite životne sredine	3.756.000	1.003.500	160.500	135.500	83.500	379.500	-	-	-	-	-	95.000	113.000	-	208.000	283.000	133.000	624.000	9
UKUPNO	8.919.000	4.872.250	351.000	513.875	473.625	1.338.500	-	95.000	-	-	-	95.000	449.000	-	471.000	1.400.250	1.662.500	3.533.750	47

Rekapitulacija po godinama (Plan Implementacije I + II + III god.)			
Sektor	Ukupno I god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	253.500	85.500	168.000
Društveni sektor	200.000	105.000	95.000
Sektor okoliša	368.500	160.500	208.000
Ukupno	822.000	351.000	471.000
Sektor	Ukupno II god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	272.750	92.500	180.250
Društveni sektor	1.222.875	285.875	937.000
Sektor okoliša	418.500	135.500	283.000
Ukupno	1.914.125	513.875	1.400.250
Sektor	Ukupno III god.	Financiranje iz proračuna JLS	Financiranje iz ostalih izvora
Ekonomski sektor	220.250	96.750	123.500
Društveni sektor	1.699.375	293.375	1.406.000
Sektor okoliša	216.500	83.500	133.000
Ukupno	2.136.125	473.625	1.662.500
U K U P N O (I + II + III)	4.872.250	1.338.500	3.533.750

**REKAPITULACIJA PO IZVORIMA FINANCIRANJA (Plan
Implementacije I + II + III god.)**

Vrsta	Projekti		Ukupni predviđeni izdaci (za III godine)		Financiranje iz proračuna JLS				Financiranje iz ostalih izvora			
					Pregled po godinama				Pregled ostalih izvora po godinama			
	Broj projekata	% od svih	Vrijednost	% od ukupno	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)
A- projekti za koje nema ideje od kuda bi se mogli financirati;	2	4%	78.500	2%	2.000	2.000	2.500	6.500	42.500	-	29.500	72.000
B- projekti za koje ima ideje ko bi mogao biti donator ali nije napravljen projektni prijedlog i nije aplicirano;	13	29%	2.554.250	55%	30.000	111.375	122.625	264.000	187.000	945.250	1.158.000	2.290.250
C-projekti za koje ima ideja ko bi mogao biti donator i za koje je napravljen projektni prijedlog i aplicirano je ali nema nikakve povratne informacije;	4	9%	831.000	18%	-	25.500	25.500	51.000	-	305.000	475.000	780.000
D- projekti za koje ima ideja ko bi mogao biti donator i za koje je napravljen projektni prijedlog i aplicirano je te je dobijena potvrдна povratna informacija o financiranju;	1	2%	100.000	2%	25.000	-	-	25.000	75.000	-	-	75.000

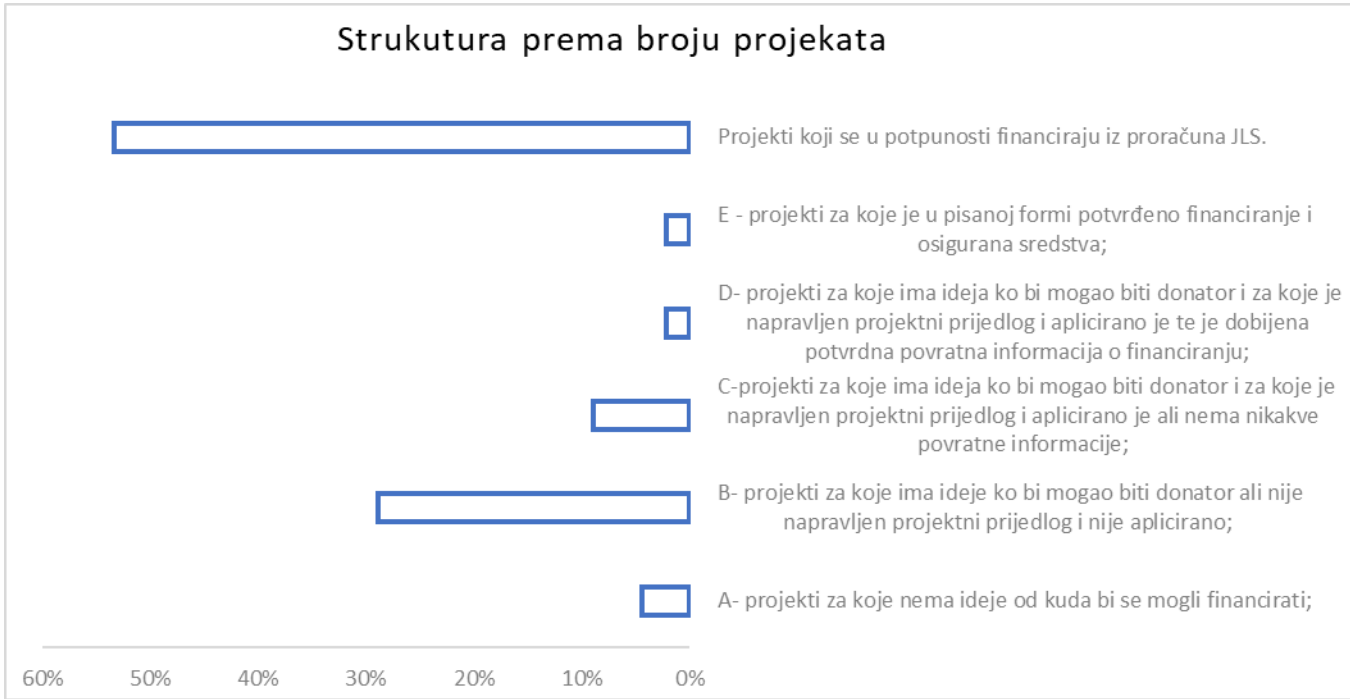
Broj 6 – stranica 377

Službeni glasnik općine Posušje

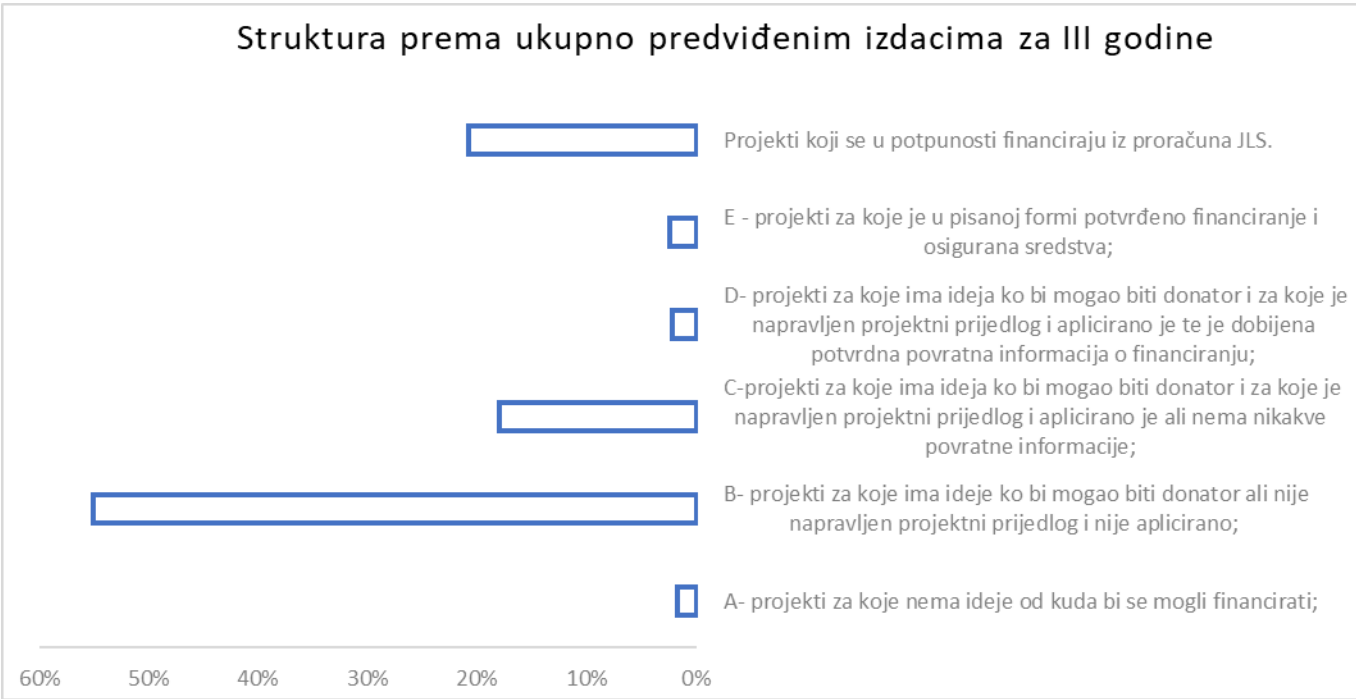
2.kolovoz 2019.godine

E - projekti za koje je u pisanoj formi potvrđeno financiranje i osigurana sredstva;	1	2%	110.000	2%	10.000	5.000	5.000	20.000	90.000	-	-	90.000
Projekti koji se u potpunosti financiraju iz proračuna JLS.	24	53%	963.000	21%	284.000	365.500	313.500	963.000	-	-	-	-
UKUPNO	45	100%	4.636.750	100%	351.000	509.375	469.125	1.329.500	394.500	1.250.250	1.662.500	3.307.250

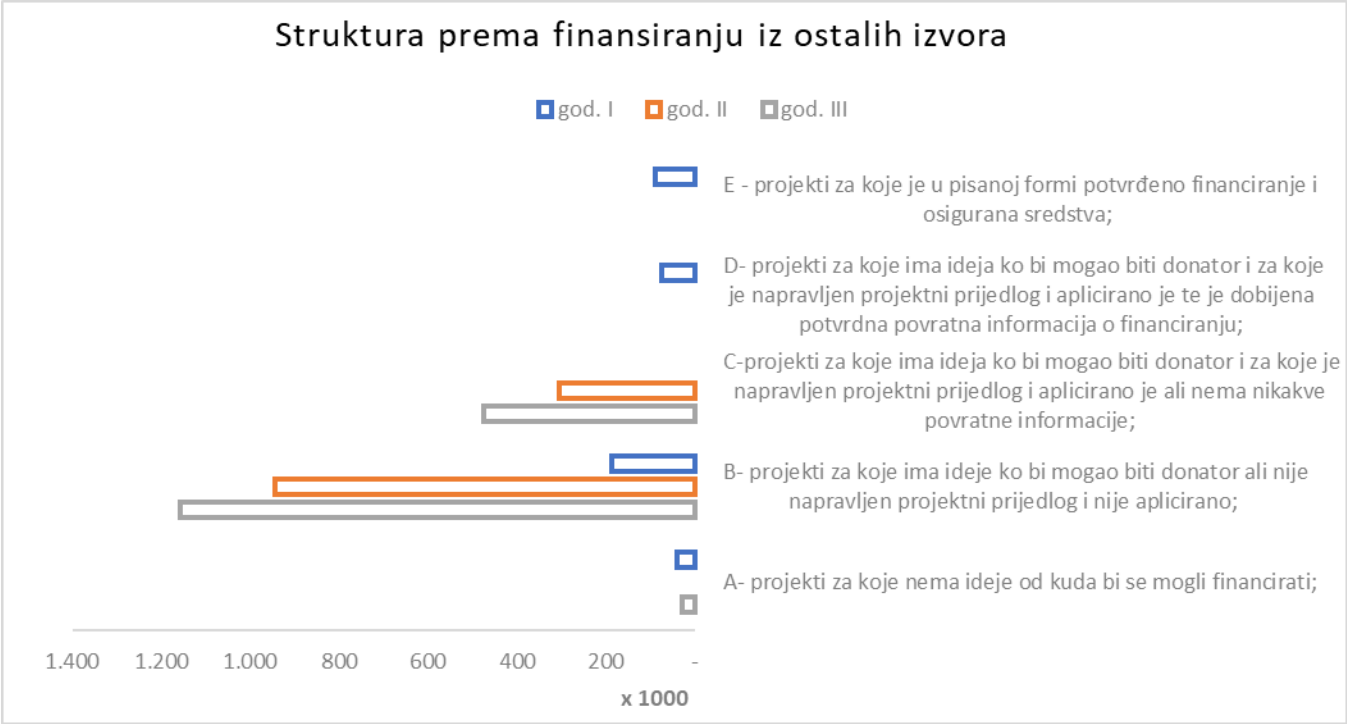
Napomena: Podaci u tabeli "Rekapitulacija" računaju se ispravno ukoliko su u pomoćnu kolonu "Plana Implementacije" pravilno unešene godine te oznake "A-E" klasifikacije, npr. "2015 (D)". Za projekte koji se u cijelosti financiraju iz proračuna unosi se samo godina početka projekta a ne unosi se oznaka "A-E" klasifikacije.

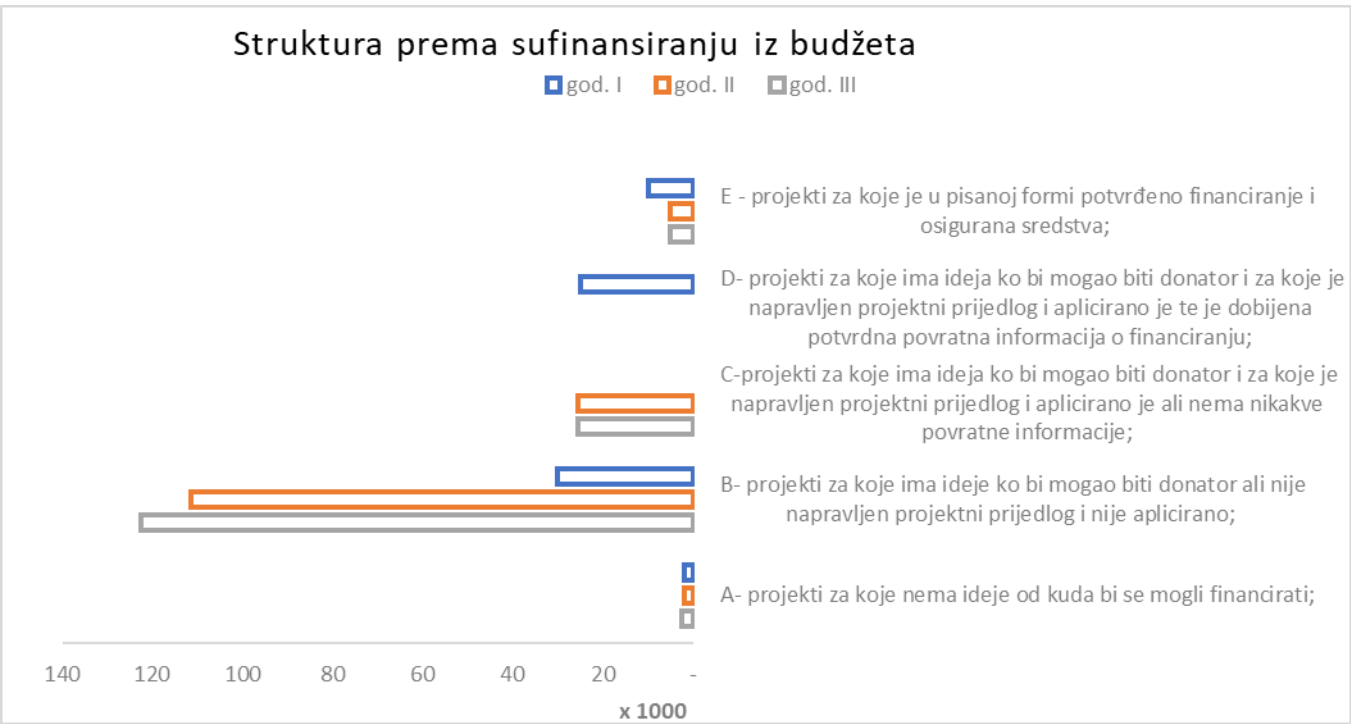
Ovaj grafikon daje vizuelni pregled prema broju projekata razvrstanih po klasama (A-E) i prema finansiranju iz budžeta JLS.

Ovaj grafikon daje vizuelni pregled prema ukupno predviđenim izdacima razvrstanim po klasama (A-E) i prema finansiranju iz budžeta JLS

Ovaj grafikon daje vizuelni pregled vrijednosti projekata planiranih iz eksternih izvora, po godinama i klasama (A-E).

Ovaj grafikon daje vizuelni pregled vrijednosti sufinansiranja "eksternih" projekata od strane JLS, po godinama i klasama (A-E).